

URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA NASELJA BEDNJA

Županija/Grad Zagreb: VARAŽDINSKA ŽUPANIJA Općina/grad: OPĆINA BEDNJA	
Naziv prostornog plana: URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA NASELJA BEDNJA	
Naziv kartografskog prikaza: ☐	
Broj kartografskog prikaza: ☐	Mjerilo kartografskog prikaza: ☐
Program mjera za unapređenje stanja u prostoru (službeno glasilo): "Službeni vjesnik Varaždinske županije" 21/05	Odluka predstavničkog tijela o donošenju plana (službeno glasilo): "Službeni vjesnik Varaždinske županije" 21/05
Javna rasprava (datum objave): 21. listopada 2004. Jutarnji list	Javni uvid održan od: 28. listopada 2004. godine do: 29. studenog 2004. godine
Pečat tijela odgovornog za provođenje javne rasprave:	Odgovorna osoba za provođenje javne rasprave: Alen Sajko, dipl.ing.fizike _____ (ime, prezime i potpis)
Suglasnost na plan prema članku 24. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine", br. 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04) broj suglasnosti klasa: 350-02/05-01/9 datum: 15.07.2005.	
Pravna osoba/tijelo koje je izradilo plan: URBANISTIČKI INSTITUT HRVATSKE d.d. Zagreb, Frane Petrića 4	
Pečat pravne osobe/tijela koje je izradilo plan:	Odgovorna osoba: mr.sc. Ninoslav Dusper, dipl.ing.arh. _____ (ime, prezime i potpis)
Koordinator plana: Toni Sardelić, dipl.ing.arh.	
Stručni tim u izradi plana: 1. Jasminka Pilar-Katavić, dipl.ing.arh. 2. Ana Putar, dipl.ing.arh. 3. Domagoj Šumanovac, ing.arh. 4. Silvija Nikšić, prof. 5. Marijana Borovac, dipl.ing.elekt.	6. Mladen Bengeri, dipl.ing. 7. Ranko Zbodulja, ing.građ. 8. Damir Pavišić, dipl.ing. Stručni konzultant: dr.sc. Eduard Kušen
Pečat predstavničkog tijela:	Predsjednik predstavničkog tijela: Marijan Hlevnjak _____ (ime, prezime i potpis)
Istovjetnost ovog prostornog plana s izvornikom ovjerava: _____ (ime, prezime i potpis)	Pečat nadležnog tijela

NARUČITELJ: VARAŽDINSKA ŽUPANIJA
OPĆINA BEDNJA

Načelnik: Mirko Bistrović, dipl.soc.

Koordinator: Alen Sajko, dipl.ing.fizike

IZVRŠITELJ: URBANISTIČKI INSTITUT HRVATSKE, d.d.

Direktor: mr.sc. Ninoslav Dusper, dipl.ing.arh.

Koordinator: Toni Sardelić, dipl.ing.arh.

Stručni tim u izradi plana: Jasminka Pilar-Katavić, dipl.ing.arh.
Ana Putar, dipl.ing.arh.
Domagoj Šumanovac, ing.arh.
Silvija Nikšić, prof.
Marijana Borovac, dipl.ing.el.
Mladen Bengeri, dipl.ing.
Ranko Zbodulja ing.građ.
Damir Pavišić, dipl. ing.

Stručni konzultant: dr.sc.Eduard Kušen

SADRŽAJ**A. TEKSTUALNI DIO****I. Obrazloženje****1. POLAZIŠTA**

1.1. Položaj, značaj i posebnosti naselja odnosno dijela naselja u prostoru Općine	7
1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru.....	8
1.1.2. Prostorno razvojne značajke.....	8
1.1.3. Infrastrukturalna opremljenost	15
1.1.4. Zaštićene prirodne, kulturno-povijesne cjeline i ambijentalne vrijednosti i posebnosti.....	19
1.1.5. Obveze iz planova šireg područja (obuhvat, broj stanovnika i stanova, gustoća stanovanja i izgrađenosti).....	23
1.1.6. Ocjena mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje.....	25

2. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA

2.1. Ciljevi prostornog uređenja općinskog značaja	26
2.1.1. Demografski razvoj	26
2.1.2. Odabir prostorne i gospodarske strukture	27
2.1.3. Prometna i komunalna infrastruktura	28
2.1.4. Očuvanje prostornih posebnosti naselja odnosno dijela naselja	31
2.2. Ciljevi prostornog uređenja naselja odnosno dijela naselja.....	31
2.2.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, obilježja izgrađene strukture, vrijednost i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih i ambijentalnih cjelina	33
2.2.2. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture	33

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. Program gradnje i uređenja prostora.....	34
3.2. Osnovna namjena prostora.....	34
3.3. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu, način korištenja i uređenja površina	42
3.4. Prometna i ulična mreža	43
3.5. Komunalna infrastrukturna mreža	46
3.5.1. Sustav telekomunikacija i pošte	46
3.5.2. Vodnogospodarski sustav	46
3.5.3. Energetski sustav.....	48
3.6. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina	50
3.6.1. Uvjeti i način gradnje, oblici korištenja	50
3.6.2. Mjere zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih i ambijentalnih cjelina.....	54
3.6.3. Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite	57
3.7. Sprječavanje nepovoljnog utjecaja na okoliš.....	58
3.7.1. Postupanje s otpadom	58

3.7.2. Čuvanje i poboljšanje kvalitete voda	58
3.7.3. Zaštita i poboljšanje kakvoće zraka.....	59
3.7.4. Smanjenje prekomjerne buke	59
3.7.5. Mjere posebne zaštite	60

II. Odredbe za provođenje

1. Uvjeti određivanja i razgraničavanja površina javnih i drugih namjena	64
1.1. Uvjeti za određivanje korištenja površina za javne i druge namjene	64
1.2. Korištenje i namjena prostora	64
1.2.1. Stambena namjena - S	64
1.2.2. Mješovita namjena - M1	65
1.2.3. Društvena namjena - D	65
1.2.4. Gospodarska namjena - I, T.....	66
1.2.5. Sportsko - rekreacijska namjena - R1	66
1.2.6. Javne zelene površine - Z	66
1.2.7. Zaštitne zelene površine - Z.....	66
1.2.8. Površine infrastrukturnih sustava - IS.....	67
2. Uvjeti smještaja građevina gospodarskih djelatnosti	67
2.1. Uvjeti smještaja građevina na površini ugostiteljsko-turističke namjene	67
2.2. Uvjeti smještaja građevina na površinama mješovite - pretežito stambene namjene i proizvodne namjene.....	68
2.2.1. Uvjeti smještaja građevina gospodarskih djelatnosti u zonama mješovite namjene - pretežito stambene (M1)	68
2.2.2. Uvjeti smještaja građevina gospodarskih djelatnosti u zoni proizvodne namjene (I1)	70
3. Uvjeti smještaja građevina društvenih djelatnosti.....	72
4. Uvjeti i način gradnje stambenih građevina.....	74
4.1. Obiteljska kuća.....	74
4.2. Višestambene građevine.....	79
5. Uvjeti uređenja odnosno gradnje, rekonstrukcije i opremanja prometne, telekomunikacijske i komunalne mreže s pripadajućim građevinama i površinama	80
5.1. Uvjeti gradnje prometne mreže	80
5.1.1. Javna parkirališta i garaže	81
5.1.2. Trgovi i druge veće pješačke površine	81
5.2. Uvjeti gradnje telekomunikacijske mreže	82
5.3. Uvjeti gradnje komunalne infrastrukturne mreže.....	83
5.3.1. Vodnogospodarski sustav	83
5.3.2. Energetski sustav.....	85
6. Uvjeti uređenja javnih i zaštitnih zelenih površina	87
7. Mjere zaštite prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina i građevina i ambijentalnih vrijednosti.....	88
7.1. Mjere zaštite prirodnih vrijednosti.....	88
7.2. Mjere zaštite kulturno - povijesnih cjelina i građevina i ambijentalnih vrijednosti.....	89
8. Postupanje s otpadom	91
9. Mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš	91

9.1.	Čuvanje i poboljšanje kvalitete voda	92
9.2.	Zaštita i poboljšanje kvalitete zraka.....	92
9.3.	Smanjenje prekomjerne buke	92
9.4.	Mjere zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti	92
10.	Mjere provedbe plana	94
10.1.	Obveza izrade detaljnog plana uređenja	94
10.2.	Obveza izrade urbanističko - arhitektonskog natječaja	94
10.3.	Rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni	95
10.4.	Prijelazne odredbe	95

B. GRAFIČKI DIO

1	Korištenje i namjena površina.....	mj 1:5000
2a	Prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža - Prometni sustav	mj 1:5000
2b	Prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža - Pošta i telekomunikacije	mj 1:5000
2c	Prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža - Energetski sustav.....	mj 1:5000
2d	Prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža - Vodnogospodarski sustav.....	mj 1:5000
3a	Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina - Područja posebnih uvjeta korištenja	mj 1:5000
3b	Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina - Područja posebnih ograničenja u korištenju, - Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite	mj 1:5000
4a	Način i uvjeti gradnje - Način gradnje.....	mj 1:5000
4b	Način i uvjeti gradnje - Oblici korištenja	mj 1:5000

I. Obrazloženje

1. POLAZIŠTA

1.1. POLOŽAJ, ZNAČAJ I POSEBNOSTI NASELJA ODNOSNO DIJELA NASELJA U PROSTORU OPĆINE

Naselje Bednja je smješteno uz istoimenu rječicu – Bednju, po kojoj je i dobilo ime, a koja izvire na području Grada Lepoglave. Ime mjesta prvi se put spominje u 1334.godine, u popisu župa Trakošćan i Kamenica, kao Bedna. Pretpostavlja se da je riječ Bednja nastala od kajkavske riječi "bedenj" (na bednjanskom "biedenj"), što znači kaca, drvena posuda.

Tek nekoliko šturih podataka govori o povijesnoj ulozi naselja Bednja u mreži naselja zapadnog dijela Varaždinske županije. Povijesno, Bednja je jedna od najstarijih župa u ovom prostoru, koja je, osim toga, najmanje podlijevala demografskim utjecajima, o čemu svjedoči očuvanost lokalnog govora "bednjanski govor", uz što je vezana i očuvana tradicija, osobito "bednjanska svadba".

Bednja je središnje mjesto šireg gravitacijskog ruralnog područja u kojem je smješten i dvorac Trakošćan, povijesno imanje (vlastelinstvo) obitelji grofova Drašković, što potvrđuju i grobnice obitelji Drašković uz župnu crkvu u Bednji.

Bednja se, kao povijesno naselje, počela razvijati na uzvisini iznad doline rječice Bednje. Oko središnjeg prostora (trga) nalaze se povijesne građevine: župna crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije s pilom ispred, župni dvor sa zaštićenim stablima lipe, stara škola, Sajkova zgrada i druge. Kasnije se naselje koncentrično širilo, zazirući od ravnog podnožja doline rijeke Bednje, koje je periodički bilo izloženo plavljenju. Granicu plavljenja označavala je južna "obilaznica" naselja, cesta koja spaja Lepoglavu i Trakošćan, s odvojkom za Krapinu. Tek u novije vrijeme, izgradnja je počela i južno od ceste - Trakošćanske ulice.

Na uzvisini zapadno od povijesnog središta Bednje nalazio se Draškovićev majur "Sajćevo", koji je s povijesnim središtem činio jedinstvenu "sliku" naselja. Nažalost, ostaci ovog majura su u najnovije vrijeme u cijelosti uklonjeni i bespovratno izgubljeni za urbano oblikovanje naselja.

Naselje Bednja središnje je naselje područja Općine Bednja, smještene na krajnjem zapadnom dijelu Varaždinske županije. Sva naselja općine, prema sporazumu između Republike Hrvatske i Republike Slovenije o pograničnom prometu i suradnji, nalaze se u pograničnom području Broj stanovnika naselja Bednja se stabilizirao u posljednjih četrdesetak godina, što govori o vitalnosti ovog naselja u okruženju koje je u istom razdoblju izgubilo više od polovice stanovništva.

Izvan zahvata Urbanističkog plana uređenja naselja Bednja ostao je vitalni urbani sadržaj, a to je mjesno groblje, smješteno istočno od naselja.

Bednja je relativno dobro povezana cestovnim pravcima sa jakim centrima u regiji – prema istoku preko Lepoglave i Ivanca Bednja je spojena s Varaždinom, preko Trakošćana i graničnog prelaza Macelj sa Republikom Slovenijom, a preko Šaše i Jesenja sa Krapinom i Zagrebom.

Granica obuhvata izrade Urbanističkog plana uređenja naselja Bednja određena je Prostornim planom uređenja Općine Bednja. Ukupna površina područja iznosi 48,41 ha.

1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru

Prema podacima Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2001.godine, ukupni broj popisanih osoba na području Općine Bednja iznosi 4.765 stanovnika, što predstavlja pad od 683 stanovnika u odnosu na 1991.godinu (12,5%).

Prosječan broj stanovnika po naselju općine (2001.godine) iznosi 190 stanovnika, što je znatno manje od državnog prosjeka i prosjeka Varaždinske županije. Promatrajući pokazatelje vezane na promjene broja stanovnika, naselje Bednja bilježi povoljnije trendove od ostalog dijela općine, što se može pripisati nešto većoj koncentraciji gospodarskih, poslovnih i društvenih sadržaja u naselju, te blizini razvojnih središta županije – Lepoglave i Ivanca.

Tablica 1.
Osnovni podaci o stanju u prostoru (za cijelu općinu)

OPĆINA BEDNJA	POVRŠINA		STANOVNICI					STANOVI				DOMAĆINSTVA		GUSTOĆA NASELJE- NOSTI st/km ²
	km ²	%	Popis 1991.		Popis 2001.		porast/ pad	Popis 1991.		Popis 2001.		Popis 1991.	Popis 2001.	
			broj	%	broj	%		Broj	%	Broj	Broj			
76,6	100	5448	100	4765	100	-683	1738	100	1552	100	1725	1575	62,2	

Tablica 2.
Osnovni podaci o stanju u prostoru za statističko naselje Bednja

NASELJE BEDNJA	POVRŠINA		STANOVNICI					STANOVI				DOMAĆINSTVA		GUSTOĆA NASELJE- NOSTI st/km ²
	km ²	%	Popis 1991.		Popis 2001.		porast/ pad	Popis 1991.		Popis 2001.		Popis 1991.	Popis 2001.	
			broj	%	broj	%		Broj	%	Broj	%	Broj	Broj	
6,03	7,73	783	12,57	772	16,2	-11	243	13,9	234	15,07	238	235	128,2	

1.1.2. Prostorno – razvojne značajke

1.1.2.1. Zemljopisna obilježja

- **Obilježja reljefa**

Promatrajući obilježja reljefa, područje obuhvata Urbanističkog plana uređenja naselja Bednja može se razlučiti na dvije cjeline, koje dijeli današnja državna cesta – Trakošćanska ulica:

1. Blago položene padine sjeverno od Trakošćanske ulice,
2. Nizinski predio južno od Trakošćanske ulice - dolina rječice Bednje.

Brežuljci vrlo blagih i umjerenih padina prostiru se na najvećem dijelu područja na kojem se danas smjestila Bednja. Naseljem dominira uzvisina, čiji je vrh na 301 metara nad morem. Osim tog vrha, na zapadnom dijelu naselja nalazi se i

uzvisina Sajčevo, obrasla bjelogoričnom šumom, dok je mjesno groblje smješteno na padinama Huma (izvan obuhvata ovog plana). Središnji, danas neizgrađeni dio naselja uz osnovnu školu nalazi se na nadmorskoj visini cca 236 metara nad morem, a čine ga blago položene padine orijentirane prema jugu.

Dolina rječice Bednja obuhvaća područje predviđeno za budući razvoj naselja Bednja. Teren je pretežno ravan, sa djelomično obrađenim poljoprivrednim površinama. Do regulacije Bednje područje je bilo podložno čestim plavljenjima.

• **Geološka građa i seizmičnost¹**

Brdoviti dio područja općine izgrađen je od nepravilno raspoređenih brežuljaka čija nadmorska visina varira od 250 do 400 m.n.v. Padine su blago nagnute, a vrhovi zaobljeni, što je u skladu s litološkim sastavom stijena koje ih izgrađuju - pješčenjaci, slabo vezani pijesci, pjeskoviti i laporoviti vapnenci.

Kvartarne naslage prekrivaju znatne površine nizinskog dijela, a barski sedimenti taloženi su u dolini Bednje. Aluvijalne se naslage sastoje od sitnozrnatih klastičnih sedimenata - siltni pijesak, pjeskoviti i glinoviti silt i sitnozrnati šljunak.

Područje Općine Bednja nalazi se unutar tektonski najkompliciranijih područja u sjevernoj Hrvatskoj, a današnji je izgled poprimilo nakon neotektonskih izdizanja kojima je bilo zahvaćeno u pliocenu i kvartaru. Za seizmičku rajonizaciju su značajni potresi intenziteta jačeg od šestog stupnja po MCS skali. Seizmičkom mikrorajonizacijom područja bivše Općine Varaždin i okolice (Cvijanović i dr., 1972.), na osnovi seizmoloških studija, te prostornom i vremenskom analizom seizmičkih aktivnosti na širem području, utvrđeno je da se područje nalazi u zoni maksimalnog seizmičkog intenziteta VII stupnja po Mercalli-Cancani-Sieberg skali. Koeficijent seizmičnosti za potrebe projektiranja iznosi $K_c=0,002$, a registrirani su potresi maksimalnog intenziteta trećeg do četvrtog stupnja MCS skale. Potresi četvrtog stupnja su umjereni potresi koji se osjete u građevinama, ali ne i na otvorenom prostoru.

Aluvijalne naslage rijeke Bednje - siltni i glinoviti pijesci s plitkom razinom podzemne vode predstavljaju uvjetno stabilne sedimente zbog velikog slijeganja koje nastaje kod izgradnje građevina. Ovi sedimenti predstavljaju nestabilna tla velikog slijeganja.

Obzirom na izrazito kompleksnu geološku građu područja, prisutnost različitih litoloških članova te morfologiju, prilikom izgradnje složenijih građevina potrebno je izvršiti detaljna geotehnička istraživanja kako bi se utvrdio sastav tla i svi geotehnički parametri potrebni za određivanje stabilnosti tla.

• **Hidrologija**

U neposrednom kontaktu s područjem obuhvata Urbanističkog plana uređenja naselja Bednja prolazi najznačajniji površinski tok na području općine - rječica Bednja. Bednja izvire u zaselku Bednjica na području Grada Lepoglave, a ima pluvijalni (kišni) režim, s maksimumom protoka u proljeće (ožujak - travanj) i čestim

---

¹ Korišteni podaci iz PPU Općine Bednja

plavljenjem područja. Glavno obilježje vodnog režima Bednje je lepezast oblik slivnog područja, nepovoljna raspodjela oborina i uvjeti otjecanja, što uzrokuje naglo formiranje vodnih valova i poplava.

Godine 2001. na riječici Bednji je izvedena djelomična regulacija vodotoka u svrhu obrane od poplava, čime su stvoreni preduvjeti i za urbanizaciju danas neizgrađenog dijela građevinskog područja naselja.

- **Klimatske značajke²**

Na području Općine Bednja do sada nije bilo meteoroloških mjerenja. Najbliža je meteorološka postaja u Lepoglavi, koja je prestala s radom 1985.godine, a imala je prekide rada u 1977. i 1978. godini. Klimatske značajke Općine Bednja donekle odstupaju od okolnog područja zbog samog zemljopisnog položaja općine, tako da se bilježe niže temperature, a često i obilnije snježne oborine.

Područje Općine Bednja, kao dio područja sjeverozapadne Hrvatske, ima umjereno toplu i kišnu klimu. Ljeta su topla, sa srednjom mjesečnom temperaturom najtoplijeg mjeseca manjom od 22 Celzijeva stupnja.

Oborine su ravnomjerno raspoređene tijekom godine, tako da nema izrazito sušnih razdoblja. Maksimum mjesečne oborine je u proljeće ili u rano ljeto, odnosno u kasnoj jeseni. Režim vjetrova uklapa se u strujanje koje vlada nad ovim dijelom Hrvatske. Prevladavaju vjetrovi jugozapadnog i sjeveroistočnog kvadranta. Najvjetrovitije je proljeće, a ljeto je godišnje doba s učestalošću slabih vjetrova. Zimi je dominantan sjevernjak, a istočnjak postaje jači u proljetnim mjesecima. Tokom čitave godine, a osobito u jesen, puše zapadnjak.

Klima obiluje i znatnim količinama vlage, koja se osobito u rano proljeće i jesen kondenzira i stvara maglu.

U planu je pokretanje klimatološke stanice u Bednji, uz osnovnu školu, čime će se omogućiti bolje proučavanje klimatskih značajki područja.

1.1.2.2. Stanovništvo, domaćinstva i stanovi

Trakošćansko – bednjanski kraj u prošlosti je (kraj 19. i početak 20. stoljeća) bio izrazito napučen. Teški uvjeti života, ali i peronospora koja je uništila gotovo sve vinograde, uzrokovali su velika iseljavanja stanovništva – osobito mlađe muške populacije. Do najvećeg organiziranog iseljavanja došlo je 1945.godine nakon donošenja Zakona o agrarnoj reformi i kolonizaciji, kada su otišle mnogobrojne obitelji, pretežno u Podravinu, Slavoniju i Baranju. Sedamdesetih godina 20. stoljeća mnogo je bednjanaca otišlo i u inozemstvo.

Broj stanovnika općine u stalnom je opadanju. Podaci iz popisa stanovništva 1961.godine bilježe 9321 stanovnika, 1971.godine 8264, 1981.godine taj broj pada na 6569 stanovnika, a 1991.godine na 5448 stanovnika.

Vezano na podatke iz posljednjeg provedenog popisa stanovništva, broj stanovnika 2001.godine nije usporediv s brojem iz 1991.godine jer se mijenjala

---

² Korišteni podaci sa web stranice Općine Bednja

metodologija popisa (sada je usklađena s preporukama za popis stanovništva i stanova koje su priredili Ekonomska komisija za Europu Ujedinjenih naroda i statistički ured Europske unije - Eurostat).

Tablica 3.
Promjene broja stanovnika za statističko naselje Bednja

VARAŽDINSKA ŽUP. OPĆINA BEDNJA	1981.	1981.*	1991.	PORAST / PAD (1981-1991.)	STALNI STANOVNICI NASELJA 2001.	PORAST / PAD (1991.- 2001.)
NASELJE						
Bednja	773	735	783	+48	772	-11

* Napomena: Da bi se mogli usporediti rezultati s ranijim popisima, iskazani broj stanovnika za 1981. godinu izračunat je tako da se od broja stalnog stanovništva oduzme broj stanovnika odsutnih u momentu popisa koji su zaposleni ili imaju radnju u drugom mjestu u Jugoslaviji i pribroji broju osoba koji nisu stalni stanovnici mjesta popisa ali u njemu borave, jer su zaposleni ili imaju radnju, a domaćinstva im nisu u drugom mjestu.

Većina stanovništva koje živi na ovom području je autohtona tj. od rođenja stanuje u istom naselju.

Dobna struktura stanovništva naselja Bednja nešto je povoljnija od ostalih naselja općine. Mladog stanovništva (dobna skupina od 0-19 godina) je 2001. godine bilo 201 ili 26%, zrelog stanovništva (dobna skupina od 20-59 godina) 377 ili 48,8% i starog stanovništva (dobna skupina od 60 i više godina) 190 ili 24.6%.

Tablica 4.
Stanovništvo po glavnim dobnim skupinama 2001. g. za statističko naselje Bednja

Glavne dobne skupine po glavnoj dobi na dan 31.12.2017.g. za statističko područje Bednja												
	VARAŽDINSKA ŽUPANIJA OPĆINA BEDNJA	GLAVNE DOBNE SKUPINE										KOEFIČIJENT STAROSTI 60 I VIŠE G. / 0-19 GOD.
		ukupno		0-19		20-59		60 i više		NEPOZNATA STAROST		
1	Bednja	772	100.0	201	26.0	377	48.8	190	24.6	4	0.6	0.945

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, podaci po popisnim krugovima, obuhvat Urbanističkog plana uređenja pripada Statističkom krugu SK 0003379, odnosno Popisnom krugu 001. Podaci za navedeni popisni krug, a vezani za stanovništvo, su slijedeći:

- ukupno stanovnika: 204
- od toga muški: 99
- žene: 105.

Prema istom izvoru, ukupan broj stanova u naselju Bednja iznosio je 92 stana, od čega je nastanjeno 64 stana.

Broj kućanstava 2001. godine iznosio je 64.

1.1.2.3. Gospodarske djelatnosti

Vezano na gospodarske djelatnosti, pretežni dio odnosi se na obrt i malo poduzetništvo, tj. na privatnu inicijativu.

Na području obuhvata Urbanističkog plana uređenja naselja Bednja djeluju (podaci kolovoz 2004.):

- ugostiteljski obrti: - "Nox",
                              - "Kim",
                              - "Plavi 9",
                              - "Crvena ruža",
- trgovački obrti - tekstilna galanterija: - "Medo",
                                                      - "La perla",
- trgovački obrti - prodavaonice: - "Izvor",
                                                      - "Trgohit",
                                                      - "Minimarket",
                                                      - "Poljoprivredno poduzeće Ivanec",
- trgovački obrti - građevinski materijali i sl.:   - "Renova",
                                                              - "Elkom",
- poljoprivredni dućan: - "Poljoprivredno poduzeće Ivanec",
- cvjećarnica "Ljiljan",
- frizerski saloni: - "Marija",
                              - "Danica",
- autolimarija,
- stolarski obrt - 3 privatnika.

Od trgovačkih društava u Bednji djeluju "Varteks" - konfekcija Bednja, za proizvodnju tekstilnih proizvoda i pogon pilane "Drvodjelac Ivanec".

1.1.2.4. Društvena infrastruktura

- **Uprava i pravosuđe**

Općina Bednja ima svoje Općinsko vijeće koje broji 13 članova i Poglavarstvo sa 5 članova, koji obavljaju poslove lokalne samouprave na općinskoj razini. Od ukupno devet mjesnih odbora na području Općine, u naselju Bednja djeluje MO Bednja.

Od ureda državne uprave djeluje i Matični ured u Bednji.

- **Zdravstvo**

Zdravstvena zaštita obuhvaća sustav državnih, skupnih i individualnih mjera za unapređenje, čuvanje i vraćanje zdravlja. Zdravstvena zaštita obavlja se na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini.

Vezano na primarnu zdravstvenu zaštitu, u Bednji djeluje ambulanta opće medicine Doma zdravlja Ivanec. Dom zdravlja ima zadaću trajno obavljati djelatnosti primarne zdravstvene zaštite, hitne medicinske pomoći, sanitetskog prijevoza, te određenih oblika specijalističko - konzilijarne zdravstvene zaštite koju nije moguće organizirati u okviru cjelovite polikliničko - konzilijarne zdravstvene zaštite.

U sklopu Doma zdravlja djeluje ambulanta opće medicine sa 3 zaposlena

djelatnika, zubna ordinacija sa 2 zaposlena djelatnika te ordinacija opće medicine u privatnom sektoru. U sklopu ambulate nalazi se i ljekarna. Potrebe za proširenjem kapaciteta nisu izražene.

U Bednji se nalazi i veterinarska stanica - Veterinarska ambulanta Bednja, sa 3 zaposlena djelatnika.

• Školske ustanove

U Bednji djeluje Osnovna škola "Franjo Sert" sa područnim razrednim odjelima u Vrbnu ("Josip Jedvaj").

Osnovna škola u Bednji djeluje od 1837.godine, a na današnjoj lokaciji od 1972. godine. Osim promjene lokacije, mijenjala se i dužina školovanja te broj učenika, tako da je najveći broj učenika pohađao školu 1966.godine - njih 911, i to u Bednji i područnim školama u Brezovoj Gori, Trakošćanu, Prebukovju i Vrbnu. Najmanje je učenika bilo 2000.godine - svega 342 učenika.

Prema dobivenim podacima, broj učenika u osnovnoj školi u Bednji u školskoj godini 2003/2004. bio je 370, od čega je u područnoj školi u Vrbnu bilo 108 učenika.

U školsku godinu 2004/2005. upisano je ukupno 375 učenika, uz 40 zaposlenih djelatnika. Škola je dobro opremljena nastavnim pomagalicama, a posebno se ističe suvremena informatička učionica koju je u potpunosti opremila Općina Bednja, koja ulaže značajna financijska sredstva u unapređenje i osuvremenjavanje odgojno - obrazovnog procesa. Općina također financira i rad odjeljka glazbene škole u Bednji te učenje stranih jezika.

• Kultura i udruge građana

U Bednji djeluju slijedeće udruge, kao i ogranci nekih udruga:

- Dobrovoljno vatrogasno društvo,
- KUD "Franjo Sert",
- Grupa "Kavaliri"
- "Krunaši" Bednja,
- Limena glazba,
- Udruga umirovljenika,
- Udruga vinogradara "Gerico",
- Lovačko društvo,
- Ogranak HVIDRE,
- Podružnica Saveza antifašističkih boraca.

Kulturno – umjetničko društvo "Franjo Sert" osnovano je 1957.godine pod nazivom "Seljačka sloga". Od sekcija koje su djelovale u društvu, najzapaženije uspjehe imala je dramska sekcija sa nizom izvedenih predstava, posebice "Bednjanskom svadbom".

"Kavaliri" su sastav osnovan 1996.godine, a njeguje autohtonu glazbu bednjanskog kraja. U sastavu su zastupljeni tradicionalni instrumenti – cimble, bajs i tri violine, a u većini pjesama upotrebljava se poznati "bednjanski govor". On

se, zbog bogatstva vokala, zanimljivih glasovnih promjena, akcenata i drugih osobina ubraja među najinteresantnije, najmelodičnije i najkompliciranije govore kajkavskog narječja.

Bednjanski govor sačuvao je svoju posebnost kroz stoljeća, prvenstveno zbog zatvorenosti i prometne izoliranosti bednjanskog kraja. Očuvanju te posebnosti pridonijela je i činjenica da su svi govornici bednjanskog govora u prošlosti bili kmetovi ili seljaci, većinom nepismeni, na koje je utjecaj književnog jezika bio gotovo zanemariv. Profesor i dijalektolog Josip Jedvaj, rođen u Šaši, objavio je dosad najprecizniju i najopširniju studiju o bednjanskom govoru u okviru Hrvatskog dijalektološkog zbornika.

U cilju promicanja kulturnih i prirodnih vrijednosti Općine 1995.godine je uspostavljena i Turistička zajednica Općine Bednja.

• Vjerske zajednice

Naselje Bednja pripada u istoimenu rimokatoličku župu Bednja, koja obuhvaća i naselja Benkovec, Pleš, Purgu Bednjansku, Rinkovec, Šašu, Šinkovicu Bednjansku, Šinkovicu Šašku, Veliki Gorenec i Vrhovec Bednjanski.

Župa Bednja spominje se već 1334.godine, kada je osim današnjeg područja pokrivala i dio područja župa Višnjice, Cvetlina, Lepoglave i Gornjeg Jesenja.

U 17. stoljeću zagrebački biskup Drašković dao je posjed Trakošćan bratu Gašparu Draškoviću, te oni 1572.godine postaju vlasnici i patroni župe. Župa je tijekom vremena mijenjala broj duša, najveći je zabilježen pred drugi svjetski rat - preko 9000 duša, dok danas broji svega 3249 duša. Razlozi osipanja stanovništva s područja župe su migracije, negativan prirodni prirast te osnivanje nove župe Vrbno.

Iz župe su potekla i brojna duhovna zvanja, što svećenička, što redovnička, a najpoznatiji je Izidor Poljak, kršćanski pjesnik iz razdoblja moderne.

Vjerski život u župi sastoji se od redovitog pastoralala koji uključuje nedjeljne Sv. Mise, ispovijedanje i pohađanje bolesnih i nemoćnih, dijeljenje sakramenata, posljednjih ispraćaja te školskog i župnog vjeronauka. Glasovita su i proštenja, Židorovsko proštenje i Velika Gospa, koja okupljaju velik broj vjernika i iz susjednih župa, kao i iseljenih bednjančana.

U posljednje vrijeme u životu župe posebno su aktivni djeca i mladi, koji su se uključili i u crkveni zbor, te ministranti i čitači, koji sudjeluju u liturgiji i u ostalim župnim aktivnostima. S tim u vezi primjećuje se nedostatak adekvatnog prostora za okupljanja i događanja u i oko crkve.

U centru naselja smještena je župna crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije sa župnim dvorom sagrađenim 1799.godine (detaljnije u točki 1.1.4.)

• Sport i rekreacija

Na području Bednje djeluju slijedeće udruge građana, u vidu klubova ili društava:

- Sportsko društvo Bednja, koje okuplja nogometaše i košarkaše,
- Planinarsko društvo Bednja, osnovano 2001.godine,
- Lovačko društvo Bednja.

Na zapadnom dijelu obuhvata Urbanističkog plana uređenja, uz prometnicu za Trakošćan, nalazi se danas neuređena površina koja služi kao nogometno igralište, a planira se urediti kao sportsko – rekreacijski centar Bednje.

1.1.3. Infrastrukturalna opremljenost

- **Prometni sustav**

Središnjim dijelom područja obuhvata Urbanističkog plana uređenja prolazi državna cesta – Trakošćanska ulica - D 508: Macelj (D1) - Lepoglava (D 35). Prometnica je širine 6–7 m, samo s djelomično uređenim nogostupom i odvodnjom.

Županijska cesta Ž 2099 nalazi se izvan obuhvata plana, a vodi prema G. Jesenju i dalje prema Krapini. Sustav ulica u naselju Bednja čine i dvije razvrstane lokalne ceste:

- Planinarska ulica: L 25013: Bednja (D 508) - Prebukovje - Kameničko Podgorje - Ž 2057,
- Gajeva i Poljakova ulica: L 25105: D 508 - Bednja - L 25013.

Lokalne ceste širine su 4-5 m sa minimalnim tehničkim elementima, signalizacijom i upitnom prometnom sigurnosti. Kolnici su dijelom oštećeni i neredovito održavani, a odvodnja nije riješena.

Javni prijevoz

Koncesiju prijevoza putnika na području Varaždinske županije (podaci 2004.godina) ima poduzeće Autobusni promet Varaždin (ATP), dok za međuzupanijski promet, osim ATP - a, uslugu prijevoza vrši i poduzeće "Presečki" iz Krapine.

Povezanost naselja Bednja sa Zagrebom, Ivancem i Varaždinom je slijedeća:

- Bednja - Zagreb: 3 linije dnevno,
- Bednja - Varaždin: 11 linija dnevno u školskom razdoblju, 10 u razdoblju bez škole,
- Bednja - Ivanec: 19 linija dnevno u školskom razdoblju, 18 u razdoblju bez škole.

- **Pošta i telekomunikacije**

Pošta

U Bednji poštanski promet organizira i obavlja "Hrvatska pošta", d.d., Središte pošta Varaždin putem poštanskog ureda 42.253 Bednja, čime je osigurana zadovoljavajuća pristupačnost poštanske mreže te kvalitetno zadovoljavanje potreba korisnika.

Javne telekomunikacije

Na području naselja Bednja telekomunikacijski promet organiziraju i obavljaju Hrvatske telekomunikacije d.d. Telekomunikacijski promet odvija se preko pristupne telekomunikacijske mreže UPS – a Bednja (udaljenog pretplatničkog stupnja) koji je montiran u samom naselju. Pristupna mreža izgrađena je sa bakrenim kabelima koji su ukopani direktno u zemlju na relaciji od UPS – a do mjesta koncentracije, odnosno izvoda. Sami priključci od izvoda do pretplatnika uglavnom su izvedeni zračno sa samonosivim zračnim kabelima.

Područjem naselja uz državnu cestu prolazi svjetlovodni kabel koji povezuje Lepoglavu, Bednju i Vrbno.

Instalirani kapacitet UPS – a kao i postojeća pristupna telekomunikacijska mreža zadovoljavaju sve potrebe stanovništva, gospodarstva i lokalne samouprave.

- **Vodoopskrba i odvodnja**

Vodoopskrba

Područje naselja Bednja karakterizira nedostatak dovoljnih količina vode, a također je upitna i sanitarno tehnička ispravnost vode.

Početak izgradnje lokalnog vodovoda "Bednja" bio je 1932.godine. Prvobitno su kaptirana dva izvora ("Podoreški" na visinskoj koti $H_1 = 290,26$ m.n.m. i $H_2 = 257,10$ m.n.m.), a izgrađen je i ljevano-željezni cjevovod $\phi 70$ mm i vodospremnik zapremnine 60 m^3 iznad naselja Bednja (na visinskoj koti $H = 263,10$ m.n.m.).

Godine 1946. vodovod je proširen. Zahvaćen je još jedan izvor ("Benkovec" na visinskoj koti $H = 258,14$ m.n.m.) i vodovod se razdvaja na visoku i nisku zonu.

Razvojem naselja i povećanjem broja stanovnika ukazala se potreba za kaptiranjem triju novih izvora ("Beloša" I, "Beloša" II, "Zvirna" na visinskim kotama $H_1 = 285,70$ m.n.m, $H_2 = 306,10$ m.n.m. i $H_3 = 321,90$ m.n.m.) koji su 1974.godine spojeni u sustav niske i visoke zone, a izgrađena su i dva manja vodospremnika 20 m^3 i 40 m^3 .

Kapaciteti svih navedenih izvorišta mjereni su 2002.godine i ukupno iznose $Q = 2,61$ l/s. Takav zastarjeli vodovodni sustav s malim rezervarskim prostorom funkcionira još i danas.

Tijekom godina izvedene su i pojedine rekonstrukcije cjevovoda, zamjenom cijevnog materijala (ljevano željezo u PVC), pa su sada glavni cjevovodi od različitih materijala.

Dobava vode u rezervoar vrši se preko cjevovoda $\phi 90$ PEHD i $\phi 80$ salonit. Trakošćanskom ulicom proteže se ljevano-željezni cjevovod $\phi 70$, ulicom Izidora Poljaka ljevano-željezni cjevovod $\phi 80$, ulicom Ljudevita Gaja PVC cjevovod $\phi 63$, te u gornjoj zoni iznad ulice Izidora Poljaka cjevovod PVC $\phi 63$.

Ako se uzme u obzir da se u samom naselju zbog starosti razvodne mreže pojavljuju veliki gubici vode, nameće se zaključak da je sadašnje stanje neodrživo i da kapaciteti lokalnih izvorišta ne mogu zadovoljiti ukupne potrebe za vodom. Zbog svega navedenog u naselju Bednja nastaju česti prekidi u vodoopskrbi, što je i s aspekta sanitarne ispravnosti vode vrlo nepovoljno.

Odvodnja

Područje naselja Bednja u zoni obuhvata Urbanističkog plana uređenja ima samo djelomično izgrađenu kanalizacijsku mrežu mješovitog tipa. Ista je sprovedena u vodotok koji prolazi kroz naselje i ulijeva se u riječicu Bednju 300 m nizvodno od najnižeg otvorenog ispusta.

Postojeća kanalizacijska mreža izrađena je od betonskih cijevi ϕ 30, ϕ 40 i ϕ 50 cm te revizionih armiranobetonskih okana s ljevano-željeznim poklopcima, u dužini 1000 m uz prometnicu Trakošćan – Lepoglava i ulicama Izidora Poljaka i Ljudevita Gaja, a na njih su vezani kraći sekundarni cjevovodi manjih profila za pojedine grupe domaćinstava ili pojedine građevine. Na krajevima glavnih cjevovoda izgrađena su tri otvorena ispusta u vodotok.

Građevine i domaćinstva koja se nalaze uz navedene cjevovode priključeni su na sustav preko septičkih taložnica, a ostala domaćinstva nekontrolirano ispuštaju otpadne vode u otvorene jarke i okolni teren, što je nedopustivo zbog infiltracije zagađenja u podzemlje, odnosno podzemne vode, kao i radi zagađenja okoliša i vizualne degradacije prostora.

- **Energetska infrastruktura**

Elektroopskrba

Prema podacima distributera HEP - Distribucije d.o.o., DP "Elektre" Varaždin, postojeći potrošači električne energije unutar obuhvata Urbanističkog plana uređenja naselja Bednja napajaju se iz tri trafostanice 10/0,4 kV smještene na području obuhvata (Bednja II, Bednja IV, Bednja Bor) i dvije trafostanice 10/0,4 kV smještene izvan područja obuhvata (RS Bednja I i Bednjanska Ves).

Trafostanice 10/0,4 kV se napajaju iz nove RS Bednja I ili su priključnim dalekovodom povezane na 10(20) kV dalekovod koji povezuje TS 20/0,4 kV Lepoglava i RS Bednju

Tablica 5.
Podaci o postojećim trafostanicama na području obuhvata

NAZIV TRAFOSTANICE	INSTALIRANA SNAGA TRANSFORMATORA (kVA)	MAX. DOZVOLJENA SNAGA TRANSFORMATORA U TS (kVA)	OPTEREĆENJE TRANSFORMATORA (%)
RS Bednja I	1000	2x1000	-
Bednja II	630	630	26
Bednja IV	160	630	65
Bednja Bor	400	400	121
Bednjanska Ves	100	250	35
UKUPNO:	10 290	-	-

Dalekovod 10(20) kV "TS 20/0,4 Lepoglava – RS Bednja I" i priključni dalekovod do TS Bednjanska Ves, u svojoj trasi prolaze kroz naselje Bednja, te ih je potrebno demontirati i zamijeniti 10 kV kabelom.

Postojeće trafostanice 10/0,4 kV (osim TS Bednja Bor) svojim kapacitetima zadovoljavaju postojeću potrošnju. Trafostanica Bednja IV je limena i trebala bi se zamijeniti novom.

Postojeća niskonaponska mreža je većim dijelom zračna, izvedena na betonskim, odnosno drvenim stupovima, osim uz glavnu ulicu gdje je mreža kabelska. Mreža je u najvećem dijelu naselja nedavno rekonstruirana i s obzirom na postojeću izgrađenost, zadovoljava u odnosu na pad napona i opterećenost.

Javna rasvjeta je u Trakošćanskoj ulici izvedena na 10 m rasvjetnim stupovima sa svjetilkama NaV-T 250. U ostalom dijelu naselja gdje je niskonaponska mreža zračna, svjetiljke su montirane na stupove niskonaponske mreže.

Plinoopskrba

Područje naselja Bednja kao i cijelo područje Općine Bednja plinom opskrbljuje "INA - industrija nafte" d.d. Zagreb, Naftaplin - sektor za proizvodnju, dobavu i prodaju plina, a distribuciju plina putem vlastite distribucijske mreže obavlja "TERMOPLIN" d.d. VARAŽDIN.

Distribucija plina od strane distributera Termoplin d.d. Varaždin za naselje Bednja započinje na primopredajnoj mjerno regulacijskoj stanici Lepoglava (MRS Lepoglava), odakle se vodi dijelom područja Grada Lepoglave i Općine Bednja zajedničkim plinovodom, te od granice naselja Bednja zasebnim plinovodom gdje je ugrađen i glavni zaporni ventil. Dalje se vodi distributivnim plinovodom unutar samog naselja Bednja. Do sada izgrađena plinska distributivna mreža naselja Bednja izvedena je tijekom 2003.godine.

Budući da Termoplin d.d. Varaždin ima dugu tradiciju u distribuciji prirodnim plinom (preko trideset godina), to su za izgradnju plinske mreže naselja Bednja korišteni najkvalitetniji i najnoviji materijali koji se mogu danas naći na tržištu.

Tehničke karakteristike plinoopskrbnog sustava

Regionalni visokotlačni plinovod Varaždin - Ivanec - Lepoglava, putem mjerno-regulacijske stanice MRS Lepoglava, čini osnovicu plinoopskrbe navedenog područja. Izgrađen je od čeličnih cijevi promjera NO 150 nazivnog tlaka do 50 bara, te je u vlasništvu Plinacro d.o.o. Zagreb kao i MRS Lepoglava. Instalirani kapacitet mjerno regulacijske stanice MRS Lepoglava iznosi max. 2600 m³/h.

Osnovna svrha mjerno regulacijske stanice je reduciranje ulaznog tlaka na radni tlak distribucijske mreže, mjerenje količine plina preuzetog od strane distributera plina te čišćenje plina od nečistoća. Osnovnu opremu mjerno regulacijske stanice čine regulator tlaka, filter-separator, sigurnosni ventil, plinomjer s korektorom volumena te ostale zaporne i mjerne armature.

Radni tlak u distributivnoj plinskoj mreži naselja Bednja je 3 bara. Plinovodi su izgrađeni od polietilenskih plinskih cijevi visoke gustoće PE-HD. Ugrađene podzemne kuglaste slavine izrađene su od kombinacije polietilena i čelika.

Glavni plinoopskrbni vod vodi se uz državnu cestu (Trakošćanska ulica) kroz cijelo naselje Bednja. Odvajanje odnosno zatvaranje plinskog sustava naselja Bednja

vrši se ugrađenom podzemnom kuglastom slavinom u Trakošćanskoj ulici na granici naselja iz smjera Lepoglave.

Do sada je izgrađen samo glavni opskrbeni vod uz Trakošćansku ulicu promjera ϕ 160 i to u dužini od približno 1200 m. Izgrađena plinska mreža omogućava opskrbu prirodnim plinom na tom području svim kategorijama korisnika, tj za :

- široku potrošnju (domaćinstva, obrt),
- veće potrošače (škole, ustanove, ugostiteljstvo, poljoprivreda),
- industriju (energetski i tehnološki potrošači).

Zbog veće sigurnosti korištenja prirodnog plina kod MRS Lepoglava ugrađena je odorizacijska stanica. Dodavanjem odoranta prirodnom plinu, osigurava se osjetilom mirisa otkrivanje eventualnog propuštanja plina iz sustava i brzo otklanjanje istog. To je posebno važno zbog karakteristike prirodnog plina da u određenim omjerima sa zrakom čini eksplozivnu smjesu.

• Zbrinjavanje otpada

Koncesiju za obavljanje djelatnosti ima komunalno poduzeće "Ivkom" d.d. iz Ivanca. U naselju Bednja vrši se organizirano zbrinjavanje otpada, koji se odvozi svaki drugi tjedan. Mještani odlažu otpad u kante za otpad, dok pravni subjekti otpad odlažu u kontejnere.

1.1.4. Zaštićene prirodne, kulturno povijesne cjeline i ambijentalne vrijednosti i posebnosti

1.1.4.1. Prirodna baština

Jedina prirodna vrijednost koja je zaštićena Zakonom o zaštiti prirode, a na području je obuhvata Urbanističkog plana uređenja, su dva reprezentativna stabla lipe ispred Župnog dvora, koje su spomenik parkovne arhitekture (zaštićene rješenjem Zavoda za zaštitu prirode godine 1969.god.). Lipe su, prema predaji, zasađene 1760. godine, a zaštićene su obzirom na njihovu starost i dimenzije. Obujam veće lipe u prsnoj visini iznosi preko 5,15 m (promjer preko 1,60 m), dok je obujam manje lipe preko 2,20 m (promjer preko 0,70 m). Manja lipa je visine preko 30 m, a veća preko 40 m.

1.1.4.2. Graditeljska baština

• Povijesni razvoj naselja

Bednja se prvi puta spominje kao sjedište župe u 15. stojeću (u ispravi iz 1440. naziv je župe *Beate Virginis in Bedna*). U to je vrijeme vjerojatno već postojala

srednjovjekovna crkva, smještena na platou iznad ceste. Položaj crkve i njezin masivni zvonik na pročelju ukazuju na obrambenu funkciju, te se može pretpostaviti da je u vrijeme srednjega vijeka služila i kao sklonište stanovnicima naselja Bednja, smještenog vjerojatno, kao i danas, duž hrpta uzvisine, nasuprot crkvi. Crkva je s grobljem vjerojatno bila opasana drvenom palisadom. No, o izgledu i dispoziciji najstarijega naselja nema podataka.

Tek u 19. stoljeću, prilikom prve katastarske izmjere (1858.), nastaje karta Bednje koja daje pouzdane podatke o izgledu ondašnjega sela. Njegova je okosnica, kao i danas, cesta koja ide hrptom uzvisine u smjeru istok - zapad, s čije je južne strane župna crkva, a sjeverno župni dvor s gospodarskim zgradama. Na padini istočno od crkve ucrtano je veliko groblje sa zidanom kapelicom. Selo je grupirano na parcelama nepravilna oblika na drugom kraju naselja, na padini sjeverno od glavnog puta, uz kojeg je do tada sagrađeno svega nekoliko kuća. Osim velike zgrade pučke škole L tlocrta, zidana je samo još jedna mala kuća uz cestu, ostale su sve drvene. Zapadno, izvan sela, na drugoj uzvisini ucrtana je dugačka zidanica (označena kao "Seicov grad/schloss", nedavno srušena), a podno nje, uz glavni prometni pravac i trgovina obitelji Sajko. To je začetak gradnje uz glavni prometni pravac u dolini Bednje i sve do danas zapadna granica naselja.

Razvoj Bednje u 20. stoljeću dokumentiran je na starim fotografijama i razglednicama. Prostor nasuprot crkvi (Trg Sv. Marije) dobiva gradnjom još dviju reprezentativnih kuća karakter poluurbanog središta, a toponim "pijac" govori o njegovoj nekadašnjoj namjeni.

U drugoj polovici 20. st. izgrađuje se cijela južna strana ulice i dijelom južna padina naselja, te se naselje postupno širi prema glavnoj prometnici u dolini. Groblje se premješta na uzvisinu istočno od naselja. Stara jezgra sela sjeverozapadno od Trga Sv. Marije zadržala je ruralni karakter, ali su drvene kuće većim dijelom zamijenjene novima.

- **Stanje evidencije i pravne zaštite kulturnih dobara**

Stanje kulturnih dobara na području naselja Bednja utvrđeno je osnovnom evidencijom i revalorizacijom pri izradi konzervatorske podloge, temeljem terenskog očevida, dostupne literature i dokumentacije. Zaštićena kulturna dobra označena su brojem iz Registra kulturnih dobara RH, a ostale su kulturno - povijesne vrijednosti evidentirane i predložene za zaštitu odredbama ovog Urbanističkog plana uređenja.

Povijesno naselje

Gradsko - seosko naselje ili dio naselja

1. Povijesna jezgra naselja Bednja, evidentirano

Povijesna jezgra naselja obuhvaća uzvisinu na kojoj je smještena župna crkva, te ulični potez nasuprot crkvi (kurija župnog dvora s okućnicom, stara škola, zgrada općinske uprave itd.).

U ovom je prostoru dobro očuvana povijesna struktura platoa na kojem je crkva i nekadašnje groblje iza nje, te župni dvor s pomoćnim zgradama. Nizinski dio

istočno od crkve, na kojem se nekada prostirao perivoj župnog dvora i dio groblja, izgrađen je u drugoj polovici 20. st. individualnom stambenom gradnjom, što je poremetilo prostorne odnose ovog srednjovjekovnog i baroknog lokaliteta te narušilo vizuru na crkvu s istočne strane.

Sjeverozapadno od crkve smješteno je na padini staro selo Bednja. Očuvana je zbijena struktura na nepravilnim parcelama, dok je drvena građevna strukturna zamijenjena većim dijelom zidanom gradnjom.

Povijesna građevina

Civilna građevina

1. Kurija župnog dvora upisana u Registar kulturnih dobara zajedno sa župnom crkvom, br. 1067, na k.č. 4/1 k.o. Bednja

Barokna zidana kurija s okućnicom smještena je sjeverno od župne crkve. Sjeverno od nje bila je dugačka gospodarska zgrada (dokumentirana na prvom katastru i starim fotografijama), a uz zapadni je rub čestice niz pomoćnih zgrada građenih kamenom, opekom i drvetom.

Kurija je u dobrom stanju, to je pravokutna jednokatnica simetrične tlocrtne dispozicije. Prizemlje i podrum natkriveni su baroknim svodovima. Na pročelju je ranoklasicistički kameni portal s natpisnom pločom na kojoj je uklesana godina dovršenja gradnje - 1799. Na bočnom portalu ulaza u podrum godina je 1766. Na začelju je po sredini rizalit, a bočno su prizemne dogradnje. Kuriju okružuje park, koji se (prema karti iz 19. st.) protezao i istočno, između dviju cesta, gdje je bio uređen perivoj.

2. Zgrada stare osnovne škole, Trg Sv. Marije 22, evidentirano

Škola se nalazi nasuprot župne crkve, građena je u 19. st., na glavnom ulazu je spomen ploča učitelju Franji Sertu. Visoka jednokatnica s rizalitom na začelju, glavnim je pročeljem okrenuta Trgu sv. Marije, nekadašnjem "pijacu," te čini glavnu urbanističku okosnicu središta naselja. Pročelje je dekorirano reljefnim istacima u žbuci, karakterističnih neoklasicističkih oblika.

3. Zgrada na Trgu Sv. Marije 24, evidentirano

Velika jednokatnica sa središnjim rizalitom i povišenim zabatom na kojem je datacija 1924. g. Na začelnoj su strani prigradena bočna krila. Jedna je od tri gradske kuće koje čine urbanu okosnicu Bednje i definiraju južnu stranu Trga sv. Marije.

4. Zgrada općinske uprave, Trg Sv. Marije 26, evidentirano

Nekadašnja prizemnica dograđena je i proširena nakon drugog svjetskog rata, te je u dugačkom uvučenom krilu uređeno kino. Zadnja je u nizu javnih građevina urbanog karaktera u središtu Bednje, koje svjedoče o urbanizaciji naselja u 20. st.

5. Kuća Sajko, evidentirano

Trgovačka prizemna uglovnica smještena je na glavnoj cesti u podnožju starog dijela naselja, građena u prvoj polovici 20. st. Iza nje je dugačka stara gospodarska zgrada, a iznad je sve do nedavno stajala velika zgrada (nekada škola),

koju je također gradila obitelj Sajko. To su najstarije kuće u zapadnom nizinskom dijelu naselja (dokumentirane na karti iz 19. st.) i začetak novog komunalnog središta na raskrižju putova.

Zbog navedenoga i konfiguracije terena (uzvisine s nekadašnjim "Saicovim gradom") ovaj kompleks ima urbanističko značenje u razvitku naselja Bednja.

Sakralna građevina

1. Župna crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije, upisana u Registar kulturnih dobara br. 1067 (2003.g.), zaštita obuhvaća katastarske čestice k.o. Bednja: 1/1, 1/2, 1/3, 2, 27/1, 27/6, 27/2, 27/8, 27/9, 27/11, 3, 14/1, 5/1 i 5/2

Barokizirana srednjovjekovna crkva, vjerojatno sjedište najstarije župe na ovom području. Izdužena jednobrodna građevina s apsidalnim svetištem na istočnoj strani, jednake širine kao i lađa, s južne strane prigradenom sakristijom te zvonikom koji se uzdiže nad glavnim pročeljem.

Srednjovjekovna je struktura očuvana u zvoniku čiji je korpus prije pregradnje bio ispred pročelja te je služio kao obrambena kula. Srednjovjekovno je zidine očuvano i u lađi, a svetište i svodovi crkve nastali su tijekom barokne obnove u 18. stoljeću, iz kojeg potječe i iluzionistička zidna slika u svetištu. Barokna je oprema zamijenjena početkom 19. st. novom, očuvan je jedino barokni oltar sv. Izidora. U isto je vrijeme uređeno i pročelje (godina 1802.).

Uz južno pročelje i ispred njega smještene su nadgrobne ploče istaknutih članova plemićke obitelji Drašković, stoljetnih patrona ove župe. Iza crkve je nekadašnja grobna kapelica (označena i na karti u 19. st.). Vrijedan pokretni inventar crkve upisan je u Registar kulturnih dobara godine 1969.god.

Javna skulptura

1. Pil Blažene Djevice Marije, upisan u Registar kulturnih dobara zajedno sa župnom crkvom, br. 1067 (2003.g.), na k.č. 27/9 k.o. Bednja

Barokna kamena skulptura iz 1672. smještena je pred župnom crkvom i daje urbanistički akcent cijelom platou ispred crkve i Trgu sv. Marije. Jedan je od najvrijednijih primjera barokne skulpture ovoga kraja.

Nematerijalno kulturno dobro

1. Bednjanska svadba i Bednjanski govor, preventivno zaštićeno nematerijalno kulturno dobro godine 2001., Rješenjem o preventivnoj zaštiti Klasa: UP/I-612-08/01/01/08, Urbroj:532-19-0101-1., te predloženo za upis u Registar kulturnih dobara

Bednjanski govor kao jedinstvena inačica kajkavskoga govora znanstveno je obrađen i valoriziran. Očuvan je samo na prostoru Bednje i na njemu se izvodi tradicijski običaj bednjanske svadbe, što predstavlja autohtonu kulturno povijesnu vrijednost i turističku atrakciju.

1.1.5. Obveze iz planova šireg područja (obuhvat, broj stanovnika i stanova, gustoća stanovanja i izgrađenosti)

Obvezujući dokumenti prostornog uređenja za područje obuhvata Urbanističkog plana uređenja naselja Bednja su Prostorni plan Varaždinske županije i Prostorni plan uređenja Općine Bednja.

- **Prostorni plan Varaždinske županije**

Prostornim planom Varaždinske županije utvrđeni su osnovni ciljevi i prioriteti razvitka, koji se prvenstveno provode prostornim planovima uređenja jedinica lokalne samouprave. Ti ciljevi, smjernice i obaveze ugrađeni su i u Prostorni plan uređenja Općine Bednja.

Od osnovnih ciljeva **demografske politike** utvrđenih Prostornim planom županije, a koji se odnose na područje naselja Bednja mogu se izdvojiti:

- obnoviti ruralna naselja (gdje je to objektivno i moguće), uključujući i stvarno poboljšanje standarda i kvalitete života,
- svestrano revitalizirati demografski najugroženija i strateški značajna područja (pogranična područja),
- poticati povratak hrvatskog stanovništva iz inozemstva i ostalog stanovništva iz dijaspe u njihov zavičaj,
- zaustaviti emigraciju mlađeg i visokoobrazovanog stanovništva u inozemstvo,
- poboljšati strukturalna i ostala obilježja stanovništva.

Cjelokupno područje Općine Bednja pripada u pogranična područja Varaždinske županije. To je izrazito depopulacijsko područje, za koje Prostorni plan Varaždinske županije navodi da su potrebne posebne poticajne mjere na nivou nacionalnog programa obnove i razvitka, te primjerene planske koncepcije razvoja na županijskoj razini.

Za pogranična područja potrebno je izraditi program populacijske politike, a u okviru toga i:

- stvoriti pretpostavke za demografsko obnavljanje onih naselja gdje za to postoje objektivne potrebe i mogućnosti,
- pomoći izgraditi svu potrebnu infrastrukturu, razviti mrežu funkcija za potrebe lokalnog stanovništva te integrirati gospodarske aktivnosti u prostoru, uz zaštitu i unapređenje kulturnih vrijednosti,
- voditi aktivnu politiku uređenja seoskih naselja s povećanjem stambenih, komunalnih i drugih standarda,
- za svaki tip naselja odrediti pravac preobrazbe.

Vezano na razvoj **infrastrukturnih sustava**, neke od smjernica utvrđenih Prostornim planom županije su:

- u cestovnom prometu potrebno je stalno unapređivati sigurnost prometa na najfrekventnijim pravcima i dionicama državnih cesta, prvenstveno kroz naselja. Za lokalne je ceste, u okviru nadležnosti Županijske uprave za ceste, potrebno izraditi cjelovit program upravljanja s listom prioriteta zahvata,

- izgradnjom europskog pravca brze željezničke pruge Krapina - Lepoglava - Ivanec - Varaždin - Čakovec - Mađarska i naselje Bednja biti će kvalitetnije povezano sa okolnim i širim područjem,
- u telekomunikacijskom prometu potrebno je povećati i modernizirati postojeće kapacitete i izgraditi preostalu mrežu odašiljača u svrhu poboljšanja čujnosti,
- prioritetne mjere vezane na elektroopskrbu odnose se na izgradnju trafostaničnih postrojenja i odgovarajućih dalekovodnih veza, te postupno moderniziranje i razvoj niskonaponske mreže. U pogledu opskrbe plinom, potrebno je poticati provedbu plinifikacije naselja kroz lokalne programe, kako je predviđeno "Studijom opskrbe prirodnim plinom Varaždinske županije",
- u vodnogospodarskom sustavu prioritetno je opskrbiti pitkom vodom naselja u zapadnom i južnom dijelu županije koja nemaju riješenu vodoopskrbu. Područje naselja Bednja pripada Zapadnoj vodoopskrbnoj zoni (zona "C"), u kojoj se rješavanje vodoopskrbe bazira na značajnijim lokalnim izvorima i vodi iz Regionalnog vodovoda Varaždin. Neke od smjernica za učinkovito korištenje voda, te zaštitu voda od zagađivanja su:
  - osigurati dovoljne količine vode za stanovništvo i gospodarstvo,
  - osmisлити koncept odvodnje otpadnih i oborinskih voda, te uspostavljati sustav kanalizacije u naseljima unutar i na obodu vodocrpilišnih područja,
  - zaštititi vodotoke od zagađivanja, izgradnjom kanalizacije i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda prije upuštanja u recipijent,
  - za ruralna područja i individualna seoska domaćinstva provesti maksimalno skupljanje voda u spremnicima,
  - unaprijediti stalno praćenje kvalitete voda, kontrole zagađivanja i dr.

Vezano na razvitak pojedinih grana **gospodarstva**, u okviru područja obuhvata ovog plana najznačajnije je ubrzati razvoj obrtništva i male privrede radi prijeko potrebnog preobražaja gospodarske strukture i boljeg zadovoljavanja potreba privrede, stanovništva i izvoza, te većeg uključivanja individualnih radnika s vlastitim sredstvima, posebno radnika povratnika iz inozemstva.

Općenito, uređenje i izgradnju novih sadržaja potrebno je planirati i provoditi tako da se maksimalno očuva izvorna vrijednost prirodnog i kulturno-povijesnog okruženja, poštivajući gradnju datog područja, tj. lokalnog ambijenta.

• **Prostorni plan uređenja Općine Bednja**

Prostorni plan uređenja Općine Bednja predstavlja temeljni dokument prostornog uređenja područja općine. Kao glavni ciljevi razvoja općinskog značaja navedeni su:

- razvoj obrtništva i malog poduzetništva, pri čemu treba "iskoristiti" smještaj u pograničnom području,
- razvoj turizma i komplementarnih djelatnosti, prvenstveno podizanjem razine opremljenosti sadržajima u funkciji turizma na području Trakošćana (uređenje golf pucališta),
- razvoj sportskog zrakoplovstva (izgradnja sportsko-turističkog aerodroma),
- razvoj "ekološke" poljoprivrede, tj. proizvodnje zdrave hrane,

- podizanje razine komunalne opremljenosti prostora,
- razvoj društvene infrastrukture.

Osnovni cilj dugoročnog razvitka definiran je kao poboljšanje kvalitete života stanovnika, uz očuvanje prirodnog i kulturnog identiteta područja.

Prognoza broja stanovnika za 2015.godinu jedan je od važnih pokazatelja dugoročnog društveno-gospodarskog razvoja, korištenja prostora i upravljanja prostorom, a ovisi o biološkim, društveno-gospodarskim, kulturno-obrazovnim, zdravstveno-socijalnim i drugim faktorima.

Jedino pozitivnim promjenama svih navedenih faktora mogu se očekivati i pozitivnije promjene unutar demografskih procesa. Projekcija broja stanovnika (koja je matematička i ne uzima u obzir promjene nego se bazira na dosadašnjim rezultatima), ukazuje da bi 2015.godine na području statističkog naselja Bednja živjelo 911 stanovnika po stopi od 0,63%, odnosno 757 stanovnika po stopi od -0,14%.

Tablica 6.
Projekcija broja stanovnika 2015.godine

Redni broj	OPĆINA BEDNJA	BROJ STANOVNIKA			PROJEKCIJA			
		1981.	1991.	2001.	2015.	STOPA 1981-1991.	2015.	STOPA 1991-2001.
1	Bednja	735	783	765	911	0,63	757	-0.14

1.1.6. Ocjena mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

Naselje Bednja središnje je naselje općine, smješteno u dolini istoimene rječice, uz državnu cestu Lepoglava – Macelj. Smjernice i obaveze preuzete iz Prostornog plana uređenja Općine Bednja (PPUO), a posredno i iz Prostornog plana Županije su poticanje i oživljavanje malog poduzetništva i obrtništva, te je kao temeljni dokument za dugoročno i sustavno poticanje izrađen i donesen "Program poticanja poduzetništva u Varaždinskoj županiji".

Obzirom na smještaj u pograničnom području postoje velike mogućnosti za razvoj gospodarskih djelatnosti, posebno obrtništva i malog poduzetništva. Stoga je Prostornim planom uređenja općine predviđeno nekoliko zona poslovne i proizvodne namjene, od kojih se jedna zona proizvodne namjene nalazi i unutar obuhvata plana.

Upravo ta okolnost može pozitivno utjecati na dosadašnje negativne demografske pokazatelje, tj. može zaustaviti odlazak radno sposobnog, uglavnom mlađeg stanovništva.

Blizina Trakošćana - spomenika graditeljske baštine nulte kategorije, te budućeg sportsko - turističkog aerodroma (zrakoplovno pristanište Trakošćan) može dodatno doprinijeti razvoju naselja Bednja. Proglašenjem Parka prirode stvorili bi se uvjeti i za razvitak turizma, plasman na tržište proizvoda zdrave hrane, lovni turizam i sl.

Urbanističkim planom uređenja potrebno je odrediti budući način korištenja danas neizgrađenog dijela građevinskog područja naselja, koje se svojim najvećim

dijelom nalazi južno od državne ceste, prema Bednji, što će omogućiti transformaciju iz danas pretežno ruralnog u urbano područje.

Ograničenja u razvoju vezana su prvenstveno na potrebu očuvanja krajobraznih osobitosti područja i činjenice da se Bednja nalazi u kontaktnoj zoni planiranog parka prirode Trakošćan. Također, problem predstavlja i danas neriješena odvodnja i deponiranje raznih vrsta komunalnog otpada.

2. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA

2.1. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA OPĆINSKOG ZNAČAJA

Osnovni cilj prostornog uređenja naselja Bednja jest postizanje više razine urbanog standarda naselja, što će omogućiti daljnji razvitak uloge upravnog, gospodarskog, kulturnog i prosvjetnog centra općine.

Koncepcija prostornog uređenja sastoji se u stvaranju zaokružene slike naselja, čiji će najznačajniji dijelovi (povijesna jezgra, novi dio naselja, sportski centar) biti spojeni ne samo kolnim, već i pješačkim komunikacijama uklopljenim u poteze zaštitnog ili javnog zelenila. Na taj je način omogućit će se "stapanje" sa okolnim, još očuvanim i vrijednim prirodnim okruženjem.

2.1.1. Demografski razvoj³

Prostorni plan Varaždinske županije je naveo potrebu izrade regionalnog programa demografske obnove, kojim će se razraditi procesi i postupci za zaustavljanje prirodnog pada broja stanovnika u depopulacijskim područjima i pokrenuti pozitivni procesi u prirodnom priraštaju. Prvi korak u postizanju tog cilja treba biti podizanje razine komunalne opremljenosti prostora i komunikacija.

Neke od mjera demografske obnove na razini Županije su:

- provoditi poticajnu, selektivnu i prostorno organiziranu populacijsku politiku, a s njom u skladu i poreznu, stambenu, socijalnu, agrarnu, razvojnu, kulturnu, obrazovnu i drugo,
- utvrditi posebne mjere za revitalizaciju gradskih i ruralnih naselja, poticati obiteljski način života (obiteljsko poduzetništvo, farmerski i rančerski način života),
- osigurati uvjete za širenje procesa urbanizacije u naseljima koja imaju realnu perspektivu razvitka, te usmjeriti stambenu gradnju u naselja opremljena komunalnom infrastrukturom i građevinama društvenog standarda,
- otkupiti neobrađeno plodno zemljište i pašnjake od sadašnjih vlasnika i zajedno sa zemljištem koje je u vlasništvu države dodijeliti, prodati ili dati u zakup zainteresiranom poljoprivrednom stanovništvu koje će ga kultivirati i koristiti,

---

³ Korišteni podaci iz Prostornog plana uređenja Općine Bednja

- potaknuti okrupnjavanje, nužnu parcelaciju i opremanje zemljišta u gospodarskim zonama, tj. osigurati ponudbeni materijal za ulaganje domaćih ili stranih ulagača,
- omogućiti porezne i druge (komunalne) olakšice i povoljnije kredite na duži period i uz državnu pomoć poslodavcima koji će u ovom kraju, a osobito u demografski ugroženim područjima razvijati gospodarske djelatnosti - pretežno manje poduzetništvo koje ima komparativne prednosti, a u posljednje vrijeme je zapostavljeno, uz oslanjanje na lokalne resurse i domaću radnu snagu,
- planirati razvoj infrastrukturne mreže na način da se problemska područja (pogranična, ruralna) što bolje povežu s razvojnim središtima, u skladu sa zakonima iz domene obiteljskog života, materinstva, socijalne i zdravstvene zaštite, odgoja djece i sl. utvrditi specifične stimulativne mjere i poticati organiziranje institucija u tom djelokurugu, stvarati pozitivno duhovno, kulturno i civilizacijsko ozračje.

Jedna od najznačajnijih postavki Prostornog plana županije je stvaranje policentrične mreže naselja, i to investicijskom politikom i decentralizacijom društvenih i gospodarskih struktura. U sustavu središnjih naselja u županiji Bednja je svrstana u prijelazna (urbanizirana) naselja, tj. naselja koja su doživjela određeni stupanj socioekonomske (i druge) preobrazbe, pa postepeno poprimaju gradska obilježja. Kriterij za definiranje prijelaznih naselja je postotak poljodjelskog stanovništva (manje od 20%) i postotak aktivnog stanovništva koji radi izvan vlastitog posjeda (više od 50%).

Osnovni cilj demografskog razvoja kako na području naselja Bednja, tako i cijele općine, podrazumijeva zaustavljanje procesa iseljavanja i težnja k ravnomjernijem razvitku čitavog područja. Za ostvarenje tog cilja potrebno je:

- donijeti poticajne mjere na nivou nacionalnog programa obnove i razvitka,
- stvoriti pretpostavke za demografsku obnovu naselja,
- poticati izgradnju prometne i komunalne infrastrukture,
- poticati razvoj malog i srednjeg gospodarstva i poduzetništva (pogranično područje),
- poticati razvoj ekološki održive poljoprivrede,
- turistički naglašeni je valorizirati dvorac Trakošćan.

2.1.2. Odabir prostorne i gospodarske strukture

Svako naselje, osim svoga tijela (fizičke strukture) ima i svoju dušu (povijest, tradiciju, "sliku", suptilne materijalne i nematerijalne sustave koji snažno utječu na kvalitetu života).

"Slika" naselja, sustav zelenila, sustav pješačkih prometnica, sustav biciklističkih prometnica, sustav simboličkih lokaliteta, sastavnice kulture života i rada koje nisu proglašene zaštićenima po posebnom zakonu, poveznice s bitnim sastavnicama okolnog prostora, sve to bitno utječe na koncepciju prostorne organizacije naselja za koje se donosi urbanistički plan uređenja.

Urbanističkim planom uređenja potrebno je omogućiti racionalno korištenje prostora te razvitak temeljen na načelu održivosti. Pri tome treba težiti postizanju optimalnog i uravnoteženog odnosa između postojećeg i planiranog dijela naselja, uz određivanje takvog načina gradnje koji je primjeren okruženju – veće površine čestica, više zelenih površina i dr.

Smjer širenja budućeg naselja određen je utvrđenom granicom građevinskog područja u Prostornom planu uređenja općine. U odnosu na današnje naselje, Bednja će se u budućnosti, u prvoj fazi, proširiti u svom središnjem dijelu, između Trakošćanske i Poljakove ulice, a u drugoj fazi na danas neizgrađeno područje južno od Trakošćanske, prema rječici Bednji. Time će se dislocirati i današnji centar mjesta sa prostora Trga sv. Marije i Poljakove ulice prema jugu, tj. potezu od Doma zdravlja prema Bednji, na kojem se planira novi centar u kojem najvažniju ulogu imaju sadržaji ugostiteljsko - turističke namjene. Za taj će prostor biti potrebno izraditi detaljni plan uređenja.

Područje oko crkve i župnog dvora biti će potrebno dodatno sagledati, propisivanjem obaveze izrade urbanističko – arhitektonskog natječaja, kako bi se dobilo primjereno rješenje za oblikovanje i uređenje tog vrijednog prostora.

U razvoju gospodarstva potrebno je odrediti racionalno prometno rješenje i način korištenja cjelovite planirane zone proizvodne namjene, kako bi se omogućio smještaj gospodarskih sadržaja primjerenih okolišu. Također je potrebno težiti otvaranju većeg broja radnih mjesta u društvenim i uslužnim djelatnostima unutar samog naselja.

2.1.3. Prometna i komunalna infrastruktura

- **Prometni sustav**

U razvoju prometnog sustava razlikujemo kratkoročne i dugoročne ciljeve. Među kratkoročne ciljeve, koji se mogu ostvariti u neposrednom razdoblju, može se ubrojiti potreba podizanja i unapređivanja prometno – tehničkih i sigurnosnih elemenata na svim postojećim prometnicama unutar obuhvata plana.

Urbanističkim se planom uređenja stvaraju prostorni preduvjeti za gradnju novih prometnica koje će funkcionalno povezati pojedine dijelove naselja. Osim u dijelu površina koje su namijenjene stanovanju, novim će se prometnicama omogućiti i korištenje planirane zone proizvodne namjene.

Osim cestovnog prometa, planom je potrebno odrediti i sustav pješačkih veza unutar naselja. Te su šetnice osobito važne u manjim mjestima, jer se na taj način mogu kvalitetno povezati svi sadržaji – ugostiteljski, turistički, društveni, javni, sportski i ostali – u jednom naselju.

Za rješavanje problema prometa u mirovanju, planom će biti potrebno odrediti zonu javnog parkirališta, kako za stanovnike Bednje, tako i za posjetioce (turiste).

Telekomunikacijski sustav

Na području naselja Bednja planirana je rekonstrukcija i proširenje postojeće

telekomunikacijske mreže. Također se planira izgradnja širokopojasne telekomunikacijske mreže u skladu sa ukazanim potrebama.

Zbog budućih telekomunikacijskih potreba na novim, danas neizgrađenim dijelovima građevinskog područja potrebno je uz ulice osigurati koridore za polaganje podzemne telekomunikacijske infrastrukture.

- **Vodoopskrba i odvodnja**

Vodoopskrba

Budući da se postojeći vodoopskrbni sustav u naselju bazira na lokalnim izvorima čiji su kapaciteti nedostadni, u narednom planskom razdoblju potrebno je vodoopskrbu riješiti dobavom vode iz transportnog magistralnog cjevovoda "Šumi", što je i predviđeno postojećom planskom dokumentacijom ("Vodoopskrbni plan Varaždinske županije", AT Consult d.o.o., Varaždin 1998.god.).

Također treba osigurati rezervoarski prostor za ukupne količine potrebne vode u samom naselju, nadalje treba rekonstruirati postojeću vodovodnu mrežu formiranjem prstenova radi sigurnije vodoopskrbe i izvesti nove cjevovode na području širenja naselja između Trakošćanske ulice i ulice Izidora Poljaka, kao i u novom dijelu naselja južno od Trakošćanske ulice.

Odvodnja

Da bi se spriječilo nekontrolirano ispuštanje otpadnih voda na cjelokupnom području obuhvata plana potrebno je izvesti kanalizacijsku mrežu tamo gdje još ne postoji. Također, osim cjevovoda treba izgraditi centralni prečistač otpadnih voda s ispuštom u rječicu Bednju.

Obzirom na topografske uvjete i karakter naselja, najpovoljniji je mješoviti sustav kanalizacije (fekalne i oborinske vode zajedno), međutim prilikom planiranja potrebno je posebno obratiti pažnju da se čiste oborinske vode u što većoj mjeri usmjere izvan kanalizacijske mreže kako u krajnjoj fazi izgrađenosti ne bi došlo do preopterećenja cjevovoda i prečistača otpadnih voda. Uz to, u tu svrhu potrebno je projektirati prelivne građevine, kako na novoj mreži tako i na već izgrađenoj.

- **Zaštita od štetnog djelovanja voda i zaštita voda od zagađenja**

Rubnim područjem obuhvata ovog plana prolazi rječica Bednja, čijom su regulacijom stvoreni preduvjeti širenja naselja južno od Trakošćanske ulice. Zaštita voda od zagađenja prioritetna je, a jedan od najvažnijih faktora predstavlja uspostava sustava odvodnje otpadnih i oborinskih voda. Potrebno je provesti sve potrebne mjere zaštite kako bi se kvaliteta Bednje dovela na propisanu II. kategoriju kvalitete.

- **Energetski sustav**

Elektroopskrba

Uvažavajući planirano proširenje današnjeg naselja Bednja, u narednom razdoblju biti će potrebno:

- izgraditi nove TS 10(20)/0,4 kV Bednja V, Bednja VI i Bednja VII za mogućnost ugradnje transformatora snage 1000 kVA,
- zamijeniti postojeću limenu TS 10/0,4 kV Bednja IV s kabelskom montažnom trafostanicom s mogućnošću ugradnje transformatora 1000 kVA,
- novu TS Bednja VII interpolirati u postojeći kabel koji povezuje TS Bednja II i TS Bednja IV,
- položiti novi 10(20) kV kabel XHE 49–A 3x(1x150) mm² od TS Bednja IV do TS Bednja VI, te dalje do Bednje V i natrag do RS Bednja I kako bi se zatvorila petlja i osiguralo dvostrano napajanje,
- postojeće zračne dalekovode 10 kV koji prolaze kroz planirani dio naselja potrebno je demontirati i položiti kabel 10 kV uz planirane ulice,
- TS Bednjanska Ves potrebno je kabelom XHE 49–A 3x(1x150) mm² povezati na TS Bednju VI kako bi se priključni dalekovod 10 kV mogao demontirati.

Plinoopskrba

Po općoj procjeni prirodni plin se smatra osnovnim energentom 21. stoljeća iz niza razloga; a prvenstveno:

- poznate i procijenjene rezerve u svijetu,
- ekonomski vrlo prihvatljiv energent,
- ekološki najčišće fosilno gorivo,
- razvijenost tehnologije za sigurno korištenje.

Sve ove prednosti prirodnog plina kao energenta omogućavaju svakom području koje ga posjeduje brži prosperitet.

Plinifikacija naselja Bednja zasniva se na Projektu distributivne plinske mreže Općine Bednja i Studiji opskrbe plinom Županije Varaždinske. Projektom plinifikacije Općine Bednja obuhvaćeno je naselje Bednja i okolni tzv. brežni dio, a brzina izgradnje tog dijela prvenstveno će ovisiti o financijsko-ekonomskim mogućnostima kako distributera tako i budućih korisnika, te o isplativosti izgradnje pojedinih dijelova.

Dimenzioniranje plinskog sustava omogućava distribuciju plina do svih dijelova naselja Bednja. Za novoformirane dijelove naselja biti će potrebno napraviti projektnu dokumentaciju. Usvojena tehnologija za izgradnju plinskog sustava je tehnologija koja se kao najkvalitetnija i ekonomski opravdana koristi u svim razvijenim zemljama.

2.1.4. Očuvanje prostornih posebnosti naselja odnosno dijela naselja

Razvoj naselja Bednja treba biti takav da ne naruši prostorni identitet i prirodne datosti područja. Prvenstveni cilj očuvanja prostornih posebnosti naselja je sačuvati karakterističnu sliku prostora i njegova prirodnog okruženja, te planski odrediti neizgrađene zelene površine unutar naselja kao posebno obilježje identiteta.

U planiranju prostornog razvoja Bednje potrebno je:

- očuvati povijesni ambijent naselja,
- omogućiti sanaciju postojeće izgradnje, te odrediti tipologiju nove izgradnje na danas neizgrađenim područjima. Regulacijom neizgrađenih i neuređenih površina treba se odrediti okvir za stvaranje kvalitetnih urbanih mikroambijenata te stvoriti prepoznatljiva slika naselja,
- osigurati poteze zelenila između pojedinih dijelova naselja, uređenjem parkovnih, pejzažnih i zaštitnih površina na cijelom području obuhvata, kao posebnih zona ili dijelova pojedinih funkcionalnih zona, što treba biti jedan od prioriteta ovog plana,
- unaprijediti sustav urbanog uređenja i pojedine infrastrukturne sustave,
- odrediti, tj. osigurati površine za razvoj novih funkcija i sadržaja.

Kao osobita vrijednost koju je planom potrebno sagledati i valorizirati ističe se povijesni prostor oko crkve UBDM i župnog dvora sa okućnicom.

2.2. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA NASELJA ODNOSNO DIJELA NASELJA

U narednom razdoblju planirana su značajna poboljšanja u smislu kvalitetnije prometne povezanosti Bednje sa širim područjem. Najveću važnost pri tome će imati izgradnja dvaju koridora - nove međunarodne željezničke pruge na relaciji Varaždin - Ivanec - Lepoglava - (blizina naselja Bednja) - Đurmanec - Slovenija, te Zagorske brze ceste, što je utvrđeno i Prostornim planom uređenja Općine Bednja.

Opstanak i razvoj naselja Bednja određeni su izravno deklariranim i potencijalnim funkcijama ovog naselja:

- središte općine,
- logistika turističke destinacije (Trakošćan).

Neupitno je da će naselje Bednja ostati upravno, obrazovno, kulturno i gospodarsko središnje mjesto za pripadajuće ruralno područje, koje je administrativno definirano kao Općina Bednja.

Za rurizam, kao disciplinu uređenja naselja u ruralnom prostoru, neprihvatljiv je standardni urbanistički instrumentarij, stoga u nastavku spominjemo neka inozemna iskustva na tu temu, primjerice iz Bavarske. Godine 1996. je Bavarska uprava za razvoj ruralnih područja u Zagrebu predstavila izložbu "Ruralna područja

imaju budućnost". Većina naslova tematskih cjelina na toj izložbi predstavlja dio jednog podsjetnika za uređenje naselja u ruralnom području:

- stanovnici planiraju svoju domovinu,
- oblikovanje životnog prostora,
- njega krajolika na selu,
- nadvladavanje gubitka tradicijskih vrijednosti i stranih utjecaja,
- potraga za identitetom,
- obnova naselja s razumijevanjem za povijest,
- ugroženost starih građevina,
- dvorište i vrt,
- trgovine i gostionice u mjestu,
- mjesna ulica i trg kao životni prostor,
- tehnička zaštita okoliša,
- selu trebaju radna mjesta.

Naselje Bednja ima svoju autonomnu turističku atrakcijsku osnovu (nepokretni spomenici kulture, pokretni spomenici kulture, zaštićeni spomenici prirode, kultura života i rada, znamenite osobe i povijesne događaje, manifestacije te drugo). Da bi ove potencijalne turističke atrakcije postale realnima, potrebno je poraditi na njihovoj turističkoj dostupnosti, poglavito na njihovoj interpretaciji, što se, između ostalog, treba realizirati i kroz uređenje naselja u turističkom smislu.

Naselje Bednja, nadalje, predstavlja logističko naselje trakošćanskog turističkog kompleksa koji ima sve attribute da u budućnosti preraste u vrhunsku osnovnu turističku destinaciju najviše kategorije.

Stoga je ovim planom Bednja promovirana kao "glavna porta" turističkog kompleksa Trakošćan.

U planiranju prostornog razvoja naselja od osobite je važnosti:

- osmisлити uređenje ugostiteljsko - turističke zone sa svim potrebnim pratećim sadržajima vezanim uz promociju Trakošćana,
- osigurati zavičajnu muzejsku zbirku za područje Općine Bednja,
- urediti mjesni trg kao interpretaciju povijesnog središta Bednje, ali i kao prostor različitih atraktivnih događanja,
- urediti simboličke dijelove naselja (porta mjesta i sl.)

Ciljeve prostornog razvoja potrebno je uskladiti s očuvanjem povijesne slike naselja uvjetovane konfiguracijom terena i povijesnom strukturom. S obzirom da se povijesni dio naselja smjestio na hrptu manje uzvisine podno brijega i na rubu Bednjanske nizine, buduće širenje naselja planira se u nizinskome djelu, a visinski su gabariti ograničeni kako bi ostale otvorene vizure na stari dio naselja i posebno župnu crkvu kao prostornu dominantu naselja.

2.2.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, obilježja izgrađene strukture, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih i ambijentalnih cjelina

Urbanističkim je planom uređenja potrebno odrediti način korištenja i uvjete gradnje unutar građevinskog područja naselja Bednja. Obilježje izgrađene strukture današnjeg naselja je kontrast između povijesnog dijela naselja i novije strukture, izgrađene pretežno uz Trakošćansku ulicu.

Za razliku od ostalih naselja u općini, Bednja bilježi povoljnije demografske pokazatelje, stoga su Prostornim planom uređenja općine osigurane značajne površine za njen budući razvitak. U budućem načinu korištenja prostora od najvećeg su značenja:

- revitalizacija jezgre naselja, koja je u ambijentalnom smislu najvredniji dio naselja. Za taj će se dio, koji će zadržati funkciju upravnog i kulturnog centra naselja, uređenje površina odrediti propisivanjem obaveze javnog urbanističko – arhitektonskog natječaja;
- uređenje novog centra naselja, sa sadržajima ugostiteljsko - turističke namjene, za koji je određena obaveza izrade detaljnog plana uređenja,
- popunjavanje danas samo djelomično izgrađene strukture između ulice I. Poljaka i Trakošćanske ulice, koje podrazumijeva realizaciju nove prometnice kroz središnji dio zone. Na tom se dijelu Bednje stvaraju prostorni preduvjeti za realizaciju programa poticane stanogradnje, u vidu izgradnje nizova, kao strukture stanovanja primjerene okruženju;
- izgradnja novog dijela naselja, južno od Trakošćanske ulice. Glavni ulaz u taj dio naselja odrediti će se u centralnom dijelu današnjeg naselja, uz opskrbeni centar. Za funkcioniranje tog dijela naselja biti će potrebno izgraditi novi sustav prometnica, određen prema optimalnom rasporedu i veličini planiranih građevnih čestica, koje će biti nešto većih okućnica obzirom na karakter naselja.

2.2.2. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

Ovim će se planom omogućiti ne samo proširenje postojećeg naselja, već i njegovo osmišljeno uređenje. Sustavom novih prometnica, ali i izuzetno važnih pješačkih komunikacija između već izgrađene i planirane strukture naselja omogućiti će se i "provlačenje" zelenih površina u samo tkivo naselja.

Na taj će se način stvoriti privlačan okvir za život i rad stanovnicima Bednje i njezinim posjetiteljima, te kvalitetan odnos prema danas još uvijek sačuvanom pretežno prirodnom krajoliku.

Za postizanje tog cilja biti će potrebno i kontinuirano provođenje programa infrastrukturne rekonstrukcije i revitalizacije, na nivou općine i samog naselja Bednja.

Vezano na područja namijenjena stanovanju, ovim je planom potrebno odrediti razgraničenje površina namijenjenih za stambenu, odnosno mješovitu namjenu, te načine gradnje koji mogu biti jednoobiteljski i višestambeni.

Također će biti potrebno odrediti dovršene dijelove naselja unutar obuhvata plana, gdje će biti moguće održavanje i manji zahvati, tj. sanacija građevina, područja nove gradnje, te područja u kojima je nužna sanacija građevina i dijelova naselja kroz zahvate uklanjanja, zamjene, rekonstrukcije i obnove.

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. PROGRAM GRADNJE I UREĐENJA PROSTORA

Urbanističkim planom uređenja utvrđen je osnovni način korištenja i uređenja površina, prometne, ulične i komunalne mreže te zelenih površina. Obuhvat Urbanističkog plana uređenja određen je Prostornim planom uređenja Općine Bednja. Ukupna površina obuhvata iznosi 48,41 ha.

U odnosu na postojeću izgrađenost, ovim se planom predviđa značajna kvantitativna i kvalitativna promjena slike naselja, koje dobija novu funkciju - ulazni punkt na područje turističkog kompleksa Trakošćan, sa potpuno novim sadržajima. Osim popunjavanja danas neizgrađenih dijelova naselja, predviđeno je i širenje naselja na jug, prema rječici Bednji te značajno povećanje površine proizvodne namjene smještene na jugozapadnom dijelu područja.

Unutar obuhvata plana potrebno je omogućiti zaštitu, održavanje, sanaciju, interpolaciju te novu izgradnju. Pri tome je potrebno posebno voditi računa o povijesno-ambijentalnim vrijednostima povijesne jezgre naselja.

Građenje ili uređivanje prostora provodit će se temeljem osnovnih planskih pokazatelja kojima je definirana namjena površina, standardi komunalnog opremanja te uvjeti zaštite prirodnih i stvorenih vrijednosti.

3.2. OSNOVNA NAMJENA PROSTORA

Osnovna namjena prostora proizašla je iz utvrđene koncepcije uređenja prikazane u prethodnim poglavljima. Osnovni cilj je stvaranje zaokružene slike naselja, čiji su najznačajniji dijelovi (povijesna jezgra, novi dio naselja, sportski centar) spojeni ne samo kolnim, već i pješačkim i biciklističkim komunikacijama uklopljenim u poteze zaštitnog ili javnog zelenila. Na taj je način omogućeno "stapanje" sa okolnim, još očuvanim i vrijednim prirodnim okruženjem.

Koncepcija prostorne organizacije naselja Bednja u funkciji je održanja identiteta naselja i osiguranja kvalitete života u naselju, te afirmacije novih sadržaja i djelatnosti. Naselje Bednja je podijeljeno na slijedeće cjeline:

- **Povijesni dio naselja**, na uzvisini, s naglaskom na trg i povijesne zgrade s povijesnim okruženjem, za koji treba sačuvati graditeljski "rukopis" i tradicijsko zelenilo, osobito zadržavanjem tradicijskih gabarita, materijala i boja, te se ni na koji način ne smije ugroziti "slika stare Bednje". Zvonik župne crkve u Bednji je najmarkantniji element silhute naselja;
- **Granični pojas mješovite namjene** počeo se razvijati uz Trakošćansku ulicu koja prolazi u podnožju povijesnog dijela naselja. To je namjenski i oblikovno

- heterogeni dio naselja, s pretežitim sadržajem stanovanja, za koji treba osigurati funkcioniranje svih elemenata kvalitetnog življenja u naselju (zelenilo, pješačke i biciklističke prometnice, vizure na stari dio naselja);
- **Ravničarski pojas naselja - nova Bednja** ovim planom postaje žarište budućeg razvitka, pa se promocija Bednje može odvijati pod sloganom "*Bednja kao glavna porta turističkog kompleksa Trakošćan*". Parkiralište, informacijski punkt (sa spomenutom zavičajnom zbirkom), receptivna agencija za privatni smještaj cijele turističke destinacije, primjereni ugostiteljski objekt (pansion), markacija simbolične porte trakošćanskog kompleksa i slično, smješteni su u centralnom dijelu naselja. Osim navedenih sadržaja, danas je djelomično realiziran dio gospodarske zone, za koju je planirano proširenje, a planira se izgradnja i novih područja stambene namjene. Proizvodna zona se od zona stanovanja odjeljuje sustavom javnog i zaštitnog zelenila;
  - **Sportski centar** predstavlja područje širenja naselja na zapad, uz prometnicu za Trakošćan;
  - **Groblje**, iako se formalno nalazi izvan obuhvata plana, ne može se isključiti iz "slike naselja" pa o tome valja voditi računa pri realizaciji plana.

Svi se navedeni elementi naselja moraju prožimati funkcionalnim sustavima zelenila, pješačkih i biciklističkih staza te sadržaja koji osiguravaju uvjete holistički shvaćenog zdravog života u naselju.

Osnovna namjena prostora sastoji se u podjeli na površine stambene namjene, mješovite namjene, javne i društvene namjene, gospodarske namjene (ugostiteljsko – turističke i proizvodne), sportsko – rekreacijske namjene, javne i zaštitne zelene površine te površine infrastrukturnih sustava.

• STAMBENA NAMJENA (S)

Površine isključivo stambene namjene obuhvaćaju danas neizgrađena područja, i to u središnjem dijelu naselja – područje između Trakošćanske i Poljakove ulice, te u novom, južnom dijelu naselja. Na tim se površinama predviđa gradnja obiteljskih kuća i to na slobodnostojeći ili skupni način gradnje (nizovi).

Na površinama stambene namjene moguće je prisustvo pratećih sadržaja koji mogu biti u sklopu stambene građevine, uz uvjet da ne zauzimaju više od 100 m² BRP - a. Na površinama stambene namjene ne mogu se graditi građevine za proizvodnju, skladišta, servisi, ugostiteljski sadržaji i sl., tj. sadržaji koji bukom, mirisom ili intenzitetom prometa ometaju stanovanje.

Uz planiranu prometnicu koja prolazi središnjim dijelom područja između Trakošćanske i Poljakove ulice predviđena je izgradnja građevina u nizu, prosječne širine čestice 6 m i dubine oko 50 m. Na tom je području moguće smjestiti cca 16 građevina u nizu, čija je orijentacija izuzetno povoljna – ulazi će biti orijentirani na sjever, a dnevni boravci na jug, prema zelenoj površini određenoj kao Z2 – dječje igralište.

U novom, južnom dijelu naselja površine stambene namjene smještene su uz sustav planiranih prometnica – glavne mjesne ulice i sabirnih ulica. Obzirom na karakter naselja, predviđena je izgradnja samostojećih građevina. Na navedenom je

području nakon provedene preparcelacije moguće smjestiti oko 62 nove obiteljske kuće, prosječne veličine čestice oko 600 - 800 m².

Prikaz moguće, optimalne parcelacije unutar planiranih zona pojedine namjene prikazan je iza tablice 7, str. 42.

Površine stambene namjene određene ovim planom zauzimaju površinu od 5,77 ha, tj. 11,9% od ukupne površine obuhvata UPU-a.

• **MJEŠOVITA NAMJENA - PRETEŽITO STAMBENA (M1)**

Pretežni dio područja obuhvata plana zauzimaju površine mješovite namjene - pretežito stambene (M1). Na tim su površinama postojeće i planirane građevine pretežito stambene, a mogući su i poslovni sadržaji koji ne ometaju stanovanje. Na tim se prostorima mogu graditi i jednonamjenske građevine (stambene, iznimno i poslovne namjene).

Na površinama mješovite - pretežito stambene namjene predviđa se obnova i dovršetak naselja omogućavanjem promjene oblika i veličine građevnih čestica, gradnjom novih građevina, interpolacijom, rekonstrukcijom i postupnom zamjenom trošnih građevina.

Uvjeti smještaja građevina određeni su obzirom na to nalaze li se unutar dovršenog, odnosno djelomično dovršenog dijela naselja (M1₁) ili unutar novog, neizgrađenog dijela naselja (M1₂), a trebaju omogućiti očuvanje elemenata identiteta naselja i podizanje standarda naselja, što će se omogućiti rekonstrukcijom postojeće i djelomičnom izgradnjom nove ulične mreže i komunalne infrastrukture, te osiguranjem prostora za prateće sadržaje.

Na površinama mješovite - pretežito stambene namjene mogu se graditi nove građevine, odnosno uređivati prostori već postojećih građevina za:

- prodavaonice robe dnevne potrošnje,
- tihi obrt i usluge domaćinstvima,
- ugostiteljstvo,
- druge namjene koje dopunjuju stanovanje, ali ga ne ometaju (osobne usluge, poslovni prostori i dr.)

Navedeni sadržaji mogu biti u sklopu stambene građevine, odnosno u zasebnoj pomoćnoj građevini na građevnoj čestici. U tom slučaju površina prostora za prateće sadržaje može biti do najviše 30% BRP - a na građevnoj čestici. Također, navedeni sadržaji mogu biti i na zasebnim građevnim česticama.

Na površinama mješovite - pretežito stambene namjene ne mogu se graditi proizvodne građevine, skladišta i drugi sadržaji koji zahtijevaju intenzivniji promet ili na drugi način ometaju stanovanje.

Površine mješovite namjene zauzimaju 18,84 ha tj. 38,9% ukupne površine obuhvata plana.

• **JAVNA I DRUŠTVENA NAMJENA (D)**

Površine javne i društvene namjene zastupljene su u zoni povijesnog centra Bednja, te na ostalim postojećim i planiranim površinama, a dijele se na:

- D - javna i društvena namjena uz lokaciju župnog dvora (točna namjena odrediti će se urbanističko - arhitektonskim natječajem),
- D1 - upravna namjena (potez zgrada na Trgu sv. Marije - bivša škola, zgrada općine, bivše kino i dr.),
- D2 - zdravstvena namjena (ambulanta),
- D3 - predškolska namjena (dječji vrtić) - planirano,
- D4 - školska namjena (osnovna škola),
- D5 - vatrogasni dom,
- D6 - vjerska namjena.

U svim građevinama javne i društvene namjene mogu se uređivati prostori koji upotpunjuju i služe osnovnoj djelatnosti koja se obavlja u tim građevinama.

Na površinama i građevnim česticama za javnu i društvenu namjenu moguće je uređenje zelenih i parkovnih površina, a izgradnja stambenih i poslovnih građevina nije dopuštena.

Od planiranih zahvata na površinama javne i društvene namjene predviđa se proširenje zgrade škole i zgrade vatrogasnog doma, uređenje zgrade bivše škole te zgrade općine. Također, za potrebe novog dijela naselja, ali i postojećeg stanovništva, predviđena je i izgradnja dječjeg vrtića u središnjem dijelu novog naselja, uz površinu javnog parka i dječjeg igrališta.

Površine javne i društvene namjene zauzimaju ukupno 3,14 ha, odnosno 6,5% ukupne površine obuhvata UPU-a.

• GOSPODARSKA NAMJENA (T, I)

Površine namijenjene smještaju gospodarskih djelatnosti razvrstane su na površine ugostiteljsko - turističke i proizvodne namjene.

Ugostiteljsko - turistička namjena (T)

Kao glavni akcent budućeg razvitka Bednje ovim je planom, u cilju pronalaženja adekvatne lokacije za smještaj sadržaja vezanih na afirmaciju turističkog kompleksa Trakošćan, određena zona ugostiteljsko - turističke namjene u centralnom dijelu naselja, južno od crkve UBDM.

Navedena zona smještena je uz javno parkiralište u funkciji same zone, ali i svakodnevnih potreba stanovnika Bednje i njezinih posjetilaca, kao i tijekom održavanja povremenih, značajnijih događanja (proštenja i sl.).

U zoni ugostiteljsko - turističke namjene predviđa se smještaj manjeg pansiona, koji bi mogao prihvatiti posjetitelje u razdobljima kada su popunjeni smještajni kapaciteti u samom Trakošćanu, odnosno djelomično bi bio i u funkciji smještaja za posjetitelje okolnog područja (Lepoglava, Ivanec).

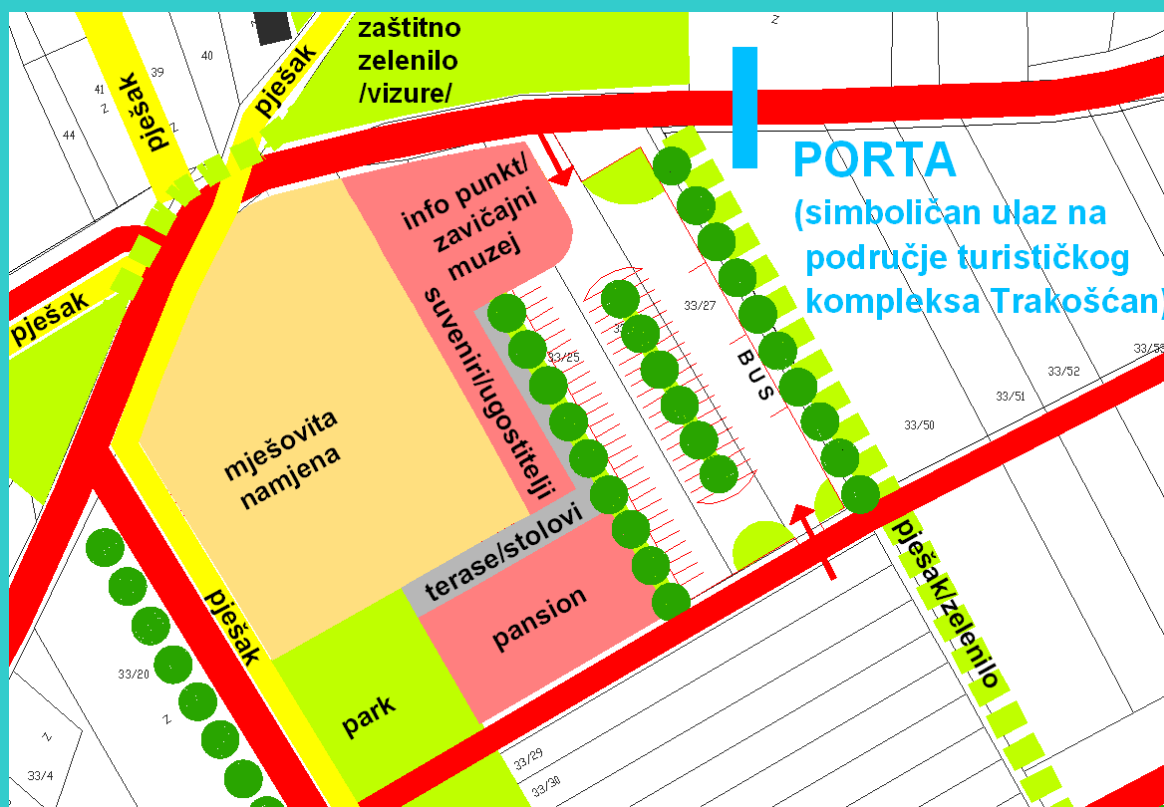
U zoni se također predviđa i smještaj info punkta u funkciji promocije turističkog kompleksa Trakošćan, zavičajnog muzeja sa eksponatima karakterističnim za povijest bednjanskog kraja, te uslužnih i trgovačkih sadržaja - prodaja suvenira, ugostiteljskih sadržaja i sl.

Navedeni sadržaji povezani su međusobno javnim pješačkim površinama i terasama (na kojima se predviđa smjestiti otvoreni dio ugostiteljskih sadržaja), a sa povijesnim središtem Bednje zona je povezana postojećom i planiranom šetnicom.

Gledajući iz smjera Lepoglave, prije skretanja u zonu predlažemo postavu svojevrzne "porte", kao simboličnog ulaza na područje turističkog kompleksa Trakošćan. Porta predstavlja montažnu konstrukciju izgrađenu preko Trakošćanske ulice, visine i raspona u skladu s propisima, a naročitu pažnju treba obratiti elementima oblikovanja (atrakcija).

Prijedlog organizacije zone ugostiteljsko - turističke namjene prikazan je na slijedećoj slici:

Ukupna površina sadržaja ugostiteljsko - turističke namjene (bez površine javnog parkirališta) iznosi 0,31 ha, odnosno 0,6% ukupne površine obuhvata plana.

Proizvodna namjena (I)

Unutar obuhvata UPU-a planirana je površina gospodarske namjene - proizvodne (I1), namijenjena djelatnostima kao što su industrijski, obrtnički, zanatski i gospodarski pogoni svih vrsta, skladišni prostori, poslovne, upravne, uredske i trgovačke građevine i sl.

Na površini proizvodne namjene nije dopuštena gradnja građevina za djelatnosti koje koriste, proizvode ili ispuštaju opasne tvari (definirane zakonskim propisima), odnosno koje imaju negativan utjecaj na okolinu.

Uz građevine osnovne namjene na tom se prostoru mogu graditi i ostale građevine kao što su nadstrešnice i trijemovi, prostori za manipulaciju, parkirališta, komunalne građevine i uređaji, prometne građevine i uređaji, te druge građevine prema zahtjevima tehnološkog procesa.

Ukupna površina zone proizvodne namjene unutar obuhvata UPU-a iznosi 6,29 ha, odnosno 12,9% ukupne površine obuhvata UPU-a.

• **SPORTSKO – REKREACIJSKA NAMJENA**

Na području obuhvata plana predviđa se uređenje površine sportsko-rekreacijske namjene (R1) na krajnjem zapadnom dijelu naselja. Unutar predviđene namjene moguće je smjestiti slijedeće sportske sadržaje:

- nogometno igralište,
- polivalentno igralište za košarku, rukomet i odbojku,
- tenis igrališta i dr.

Površina sportsko-rekreacijske namjene zauzima 3,05 ha, tj. 6,3% ukupne površine obuhvata UPU-a.

• **JAVNE ZELENE POVRŠINE (Z1-Z3)**

Sustav zelenih površina naselja Bednja predstavlja funkcionalnu cjelinu međusobno povezanih zelenih sastavnica naselja. Javne zelene površine namijenjene su uređenju, sadnji i održavanju zelenila, te gradnji i uređenju pješačkih puteva, biciklističkih staza, dječjih igrališta, višenamjenskih paviljona i manjih komunalnih građevina. Na području obuhvata UPU-a utvrđene su javne zelene površine koje se dijele na:

- Z1 - javni park,
- Z2 - igralište,
- Z3 - odmorište, vrt.

Javni park (Z1) osigurava neizostavni sadržaj za osiguranje kvalitete života, a planiran je u centralnom prostoru novog dijela Bednje, uz zonu ugostiteljsko - turističke namjene, predškolsku ustanovu i novu glavnu mjesnu ulicu. Uređenje i opremanje površine javnog parka odrediti će se temeljem hortikulturnog projekta, osim dijela obuhvaćenog obaveznom izradom Detaljnog plana uređenja. Prostor javnog parka urediti će se prvenstveno sadnjom visokog i parternog zelenila, u pravilu autohtonim vrstama. Unutar površine javnog parka mogu se graditi građevine koje su u funkciji korištenja parka kao što je paviljon, odmorište, manja javna ili ugostiteljska građevina, građevine sanitarno - higijenskog standarda i komunalne građevine, površine do ukupno 200 m².

Prema jugu na prostor javnog parka nastavlja se planirano dječje igralište. Drugo planirano dječje igralište smješteno je istočno od osnovne škole, u središnjem

dijelu postojećeg dijela naselja. Navedene površine (Z2) potrebno je opremiti kvalitetnim elementima urbane opreme i urbanog mobilijara, kao što su oprema za dječja igrališta, javna rasvjeta, klupe za sjedenje, koševi za otpatke, nadstrešnice i drugi elementi urbane opreme i urbanog mobilijara.

Površina odmorišta, vrta (Z3) nalazi se u bloku mješovite namjene južno od Poljakove ulice, a za njezino uređenje potrebno je također koristiti elemente urbane opreme.

Za sliku naselja važni su i planirani potezi zelenila uz prometnice, tj. drvoredi. Drvoredi su minimalističke hortikulture teme, vezane uz tradiciju sjeverozapadne Hrvatske, koji se predlažu za međusobno povezivanje osnovnih sastavnica mjesnog zelenila, ili kada se želi naglasiti važniji pješački pravac u naselju.

Javne zelene površine uređuju se sadnjom i održavanjem visokog i parternog zelenila. Ukupna površina javnih zelenih površina iznosi 0,99 ha, tj. 2,1% ukupne površine obuhvata UPU-a.

• ZAŠTITNE ZELENE POVRŠINE (Z)

Cjelokupno zelenilo naselja, osim što međusobnim povezivanjem mora činiti funkcionalni sustav, mora činiti i funkcionalnu cjelinu sa slobodnim prostorom izvan zahvata plana (polja, livade, vinogradi i šume). Zaštitne zelene površine (Z) oblikovane su radi potrebe zaštite okoliša uz pojedine vrijedne cjeline, te odvajanja površina stambene i proizvodne namjene (zeleni urbanistički barijera - vizualna, zvučna, i druga okolišna prepreka).

Najznačajnije zaštitne zelene površine unutar obuhvata UPU-a nalaze se uz župnu crkvu UBDM (povijesno zelenilo) i ambulantu Doma zdravlja, a planirane su i kao šetnica - aleja kroz novi dio naselja. Povijesno zelenilo, koje je vrijedni ostatak povijesnog mjesnog zelenila, a nalazi se s obje strane pješačkog puta koji vodi od glavne ceste do crkve UBDM, zadržava se, uz obavezu redovnog održavanja.

Šetnica uklopljena u zaštitne zelene površine ima multifunkcionalnu ulogu: prati Bednju, spaja povijesno zelenilo mjesta sa novim dijelom naselja, predstavlja novu hortikulturnu temu u naselju te omogućava šetnju stanovnika.

Zaštitne zelene površine određene su i uz rječicu Bednju, kao inundacijski pojas ukupne širine 25 metara. Unutar inundacijskog pojasa svi zahvati provode se u skladu s uvjetima Hrvatskih voda.

Zaštitne zelene površine zauzimaju površinu od 3,05 ha, tj. 6,3% ukupne površine obuhvata UPU-a.

• POVRŠINE INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA (IS)

Površine infrastrukturnih sustava su površine na kojima se mogu graditi komunalne građevine i uređaji, kao i građevine infrastrukture, na posebnim prostorima i građevnim česticama, te linijske i površinske građevine za promet.

Na površinama predviđenim za gradnju komunalnih građevina i uređaja, te građevina infrastrukture na posebnim prostorima, predviđa se gradnja trafostanica.

Na površinama predviđenim za linijske, površinske i druge infrastrukturne prometne građevine grade se i uređuju:

- ulična mreža i trgovi,
- parkirališta,
- mreža biciklističkih staza i traka,
- pješačke staze i površine.

Površine infrastrukturnih sustava zauzimaju površinu od 6,17 ha, tj. 12,7% ukupne površine obuhvata UPU-a.

3.3. ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU I NAČIN KORIŠTENJA I UREĐENJA POVRŠINA

tablica 7.

NAMJENA		Oznaka	Ukupno (ha)	% od površine obuhvata
STAMBENA NAMJENA		S	5,77	11,9
MJEŠOVITA NAMJENA - PRETEŽITO STAMBENA	dovršeni i djelomično dovršeni dijelovi naselja	M11	12,87	26,6
	novi dijelovi naselja	M12	5,97	12,3
Ukupno:		M1	18,84	38,9
JAVNA I DRUŠTVENA NAMJENA	javna i društvena namjena	D	0,21	0,4
	upravna	D1	0,2	0,4
	zdravstvena	D2	0,43	0,9
	predškolska	D3	0,43	0,9
	školska	D4	0,94	1,9
	vatrogasni dom	D5	0,12	0,2
	vjerska namjena	D6	0,81	1,7
Ukupno:			3,14	6,5
GOSPODARSKA NAMJENA	proizvodna-pret. industrijska	I1	6,29	12,9
	ugostiteljsko - turistička	T	0,31	0,6
Ukupno:			6,6	13,5
SPORTSKO - REKREACIJSKA NAMJENA	sportski centar	R1	3,05	6,3
JAVNE ZELENE POVRŠINE	javni park	Z1	0,28	0,6
	igralište	Z2	0,56	1,2
	odmorište,vrt	Z3	0,15	0,3
Ukupno:			0,99	2,1
ZAŠTITNE ZELENE POVRŠINE		Z	3,05	6,3
INFRASTRUKT. NAMJENA	trafostanice		6,17	12,7
	ulična mreža i trgovi			
	parkiralište			
	pješačke staze i površine, biciklističke staze			
Σ ukupno			48,41	100

NAPOMENA:Unutar obuhvata Urbanističkog plana uređenja nalazi se i dio područja izvan građevinskog područja naselja, površine 0,8 ha.

3.4. PROMETNA I ULIČNA MREŽA

Planirano prometno rješenje unutar obuhvata UPU-a podrazumijeva regulaciju dijelova postojećih ulica, izgradnju novih ulica i križanja u razini, kao i parkirališnih površina, na način da se osigura usklađen razvoj kolnog i pješačkog prometa. U planiranju, projektiranju, gradnji i uređenju ulične mreže osigurati će se propisane mjere zaštite okoliša.

Kartografskim prikazom br. 2a "Prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža - Prometni sustav", određen je sustav prometnica (sa karakterističnim presjecima) prema njihovoj važnosti, odnosno funkcionalnosti za samo naselje, tj. prometnice su rangirane kao glavne mjesne, sabirne i ostale ulice.

- **Sustav glavnih mjesnih ulica**

Sustav glavnih mjesnih ulica naselja Bednja čine slijedeće prometnice:

- državna cesta - Trakošćanska ulica (postojeća),
- lokalne ceste – Gajeve i Poljakova ulica (postojeće),
- spoj Trakošćanske i Gajeve ulice (planirana cesta kroz središnji dio naselja),
- dio sustava ulica u novom dijelu naselja (planirane).

Uvjeti gradnje za planirane glavne mjesne ulice su:

- koridor širine 12 metara, dvije kolne trake širine 3,0 m,
- obostrani nogostupi širine po 1,5 m,
- uz planirane glavne mjesne ulice u novom dijelu naselja predviđeni su drvoredi (jednostrano), širine pojasa 3,0 m,
- regulirana križanja, bez mogućnosti parkiranja, po potrebi semaforizacija, ograničenje brzine, pješački prijelazi,
- riješena odvodnja,
- riješena javna rasvjeta.

Na postojećim mjesnim ulicama potrebno je izgraditi nogostupe, po mogućnosti obostrano u odnosu na kolnik. Uz planirane mjesne ulice u novom dijelu naselja predviđeni su drvoredi.

- **Sustav sabirnih ulica**

Planirane sabirne ulice vežu se na sustav glavnih mjesnih ulica, a određene su u novom dijelu naselja. Sabirnim ulicama omogućen je pristup na javnu prometnu površinu za zone stambene, mješovite i proizvodne namjene.

Uvjeti gradnje za sabirne ulice su:

- koridor širine 9 metara, dvije kolne trake širine 3,0 m,
- obostrani nogostupi širine 1,5 m,
- riješena javna rasvjeta,
- riješena odvodnja.

- **Ostale ulice i pješačke površine**

Sve preostale ulice na području obuhvata UPU-a prometno su manje važne te su svrstane u kategoriju "ostale ulice". Promet koji se njima odvija manjeg je intenziteta.

Za funkcioniranje naselja veličine Bednje značajne su i pješačke površine, jer omogućuju povezivanje važnih točaka u mjestu - prvenstveno sadržaja javnih funkcija. Za kretanje pješaka mogu se graditi i uređivati, osim pločnika i trgova, i pješački putovi i šetnice. Površine za kretanje pješaka moraju biti dovoljne širine, ne uže od 1,5 m. Iznimno, ovisno o prostornim ograničenjima, mogu biti i uže, ali ne uže od 1,25 m.

Unutar sustava kretanja pješaka po naselju Bednja, kao glavne sastavnice valja izdvojiti:

- mjesni trg predstavlja većim dijelom pješačku zonu, a urbanističko - arhitektonskim natječajem moguće je odrediti i takav režim odvijanja prometa kojim bi na prostoru trga bilo moguće odvijanje samo servisnog i interventnog prometa,
- značajnije pješačke površine podrazumijevaju šetnice (postojeću i planiranu) koje povezuju glavnu prometnicu - Trakošćansku ulicu - s mjesnim trgom i proširenjem pred crkvom UBDM,
- glavni pješački putovi trebaju poglavito osigurati uvjete za pješačko povezivanje vitalnih dijelova naselja, i to na relacijama:
  - mjesni trg - groblje,
  - mjesni trg - škola - sportski centar,
  - mjesni trg - zona ugostiteljsko - turističke namjene i središte nove stambene zone,
  - mjesni trg - zeleni pojas uz riječicu Bednju,
  - poprečne veze u naselju,
  - naselje - slobodni prostor izvan granica obuhvata plana.

- **Javna parkirališta i garaže**

Javno parkiralište određeno je južno od Trakošćanske ulice, uz zonu ugostiteljsko - turističke namjene. Parkiralište je u funkciji navedene zone, ali i stanovnika Bednje, tijekom pojedinih kulturnih manifestacija i okupljanja. Kapacitet parkirališta je cca 70 mjesta za automobile i 4 za autobuse, a ozelenjeno je rubno postavljenim visokim zelenilom.

Na parkiralištu će se osigurati potreban broj mjesta za vozila invalida (najmanje 5% od ukupnog broja parkirališnih mjesta). Ova parkirna mjesta moraju biti najmanje veličine 3,0 x 5,0 m i vidljivo označena horizontalnom i vertikalnom signalizacijom. Na parkiralištima koja se nalaze uz ambulantu, ljekarnu, trgovinu dnevne opskrbe, poštu i planiranu predškolsku ustanovu mora biti osigurano najmanje 1 parkirališno mjesto za vozila invalida.

Potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta (PGM) za stambenu namjenu iznosi najmanje 1 PGM za jedan stan. Parkiranje ili garažiranje vozila rješava se na građevnoj čestici građevine stambene namjene.

Potreban broj PGM za druge namjene određuje se na 1.000² m brutto izgrađene površine ovisno o namjeni prostora u građevini:

tablica 8.

Namjena prostora	Prosječna vrijednost	Lokalni uvjeti
Stanovanje	14	11 - 17
Proizvodnja, skladišta i sl.	8	6 - 10
Trgovine	40	30 - 50
Drugi poslovni sadržaji	20	15 - 25

• Trgovi i druge veće pješačke površine

Urbanističkim planom uređenja predviđa se uređenje Trga sv. Marije kao žarišta otvorenog javnog urbanog prostora u naselju. Način uređenja površina i opremanja elementima urbane opreme i urbanog mobilijara odredit će se javnim urbanističko - arhitektonskim natječajem, obuhvata određenog na kartografskom prikazu br. 3b. "Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina - Područja posebnih ograničenja u korištenju; Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite," mj.1:5.000.

Veći potez pješačkih površina nalazi se i u središnjem dijelu nove Bednje, uz ugostiteljsko - turističke i trgovačke sadržaje, info punkt i zavičajni muzej.

• Biciklističke staze

Sustavi kretanja pješaka i biciklista već su predodređeni organizacijom naselja, konfiguracijom terena, zatečenom izgradnjom, sustavom zelenila te prometnim i rekreacijskim potrebama njihovih korisnika (mjesnim i tranzitnim). Zbog većeg radijusa kretanja, biciklističke staze i putovi su malobrojniji od pješačkih i služe poglavito za izlazak biciklista iz naselja ili za tranzit kroz naselje (s naglaskom na pravac istok-zapad).

Uz Trakošćansku ulicu teško je osigurati komforni put za kretanja biciklista, pa se on usmjerava kroz zelene površine, poglavito zeleni pojas uz Bednju te kroz pojedine dijelove planiranih zona u novom dijelu naselja.

Biciklističke staze unutar obuhvata Urbanističkog plana uređenja mogu se graditi i uređivati odvojeno od ulica kao zasebna površina unutar profila ulice ili kao dio kolnika ili pješačke staze obilježen prometnom signalizacijom. Na raskrižjima i drugim mjestima gdje je predviđen prijelaz preko kolnika za pješake, bicikliste i osobe s teškoćama u kretanju, moraju se ugraditi spuštene rubnjaci.

Biciklističke staze obavezno se grade i uređuju na potezima označenim na kartografskom prikazu br. 2a "Prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža - Prometni sustav" mj. 1:5.000, a mogu se graditi i uređivati i na drugim površinama. Najmanja širina biciklističke staze iznosi 1 m, a ako je staza smještena neposredno uz kolnik, dodaje se zaštitna širina od 0,75 m.

3.5. KOMUNALNA INFRASTRUKTURNA MREŽA

Urbanističkim planom uređenja osigurane su površine i koridori infrastrukturnih sustava i to za:

- sustav telekomunikacija i pošte,
- vodnogospodarski sustav,
- energetska sustav.

Infrastrukturni sustavi prikazani su na kartografskim prikazima br. 2a. "Prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža - Prometni sustav", 2b "Prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža - Pošta i telekomunikacije", i 2c "Prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža - Energetski sustav", a grade se prema posebnim propisima i pravilima struke, te odredbama ovog plana.

3.5.1. Sustav telekomunikacija i pošte

- **Telekomunikacije**

Na čitavom području naselja Bednja planirana je rekonstrukcija i proširenje postojeće telekomunikacijske mreže, te izgradnja širokopojasne mreže. Također, kroz naselje Bednja planirana je i izgradnja svjetlovodnog kabela na relaciji Bednja – Trakošćan. Instalirani telekomunikacijski kapacitet u potpunosti zadovoljavaju postojeće potrebe, a uz proširenja prema stvarnim potrebama moći će zadovoljiti i sve buduće potrebe.

U budućnosti telekomunikacijski operateri će korisnicima osim klasične telefonije (prijenosa govora) nuditi usluge kabela TV kao i druge širokopojasne usluge. Zbog toga treba planirati postupno građenje širokopojasne infrastrukture. U prvoj etapi svjetlovodna nit dovedena je do UPS-a, to jest do pristupnog čvora smještenog blizu pretplatnika. U drugoj fazi trebat će prići postupnoj izgradnji širokopojasne pristupne mreže prema ukazanim potrebama.

Tehnologija izgradnje širokopojasne pristupne mreže definirat će se izvedbenim projektom, u skladu sa dostignutim standardom na izgradnji takve mreže.

- **Pošta**

U Bednji će i nadalje poštanski promet obavljati "Hrvatska pošta", d.d., Središte pošta Varaždin putem poštanskog ureda 42.253 Bednja.

3.5.2. Vodnogospodarski sustav

- **Vodoopskrba**

Preduvjet za sigurnu vodoopskrbu naselja Bednja, kao i za okolna naselja, ostvaren je izgradnjom transportnog cjevovoda "Šumi" ϕ 200 mm, koji s izvora "Šumi"

smještenog podno Ivančice (visinska kota $H=404,20$ m.n.m.) transportira vodu preko preljevne građevine – vodospremnika “Ivančica” (zapremnine $V=200\text{ m}^3$ i visinske kote $H=326,5$ m.n.m.) prema zapadnom području Varaždinske županije.

Nakon što je izgrađen transportni cjevovod i prateće hidrotehničke građevine potrebno je riješiti i vodoopskrbu samog naselja. Smjernice za izvedbu vodoopskrbne mreže daje “Konceptijsko rješenje vodoopskrbe područja Općine Bednja” iz 2002.godine, izrađeno od strane poduzeća “AT CONSULT d.o.o.” Varaždin. Navedenim elaboratom predviđa se spajanje vodovodnog razvoda preko direktnog spojnog cjevovoda $\phi 110$ mm koji bi vodom punio novi vodospremnik “Bednja” (zapremnine $V=200\text{ m}^3$, visinska kota $H=285$ m.n.m.) iz transportnog cjevovoda “Šumi”, a iz vodospremnika “Bednja” voda će se upustiti u mjesnu mrežu preko cjevovoda $\phi 150$ mm.

U prijelaznom razdoblju, do izgradnje vodospremnika i cjevovoda moguće je spajanje cjevovoda “Šumi” na postojeću vodospremu u Bednji (zapremnine $V=60\text{ m}^3$, $H=263,10$ m.n.m.). Nadalje potrebna je i rekonstrukcija postojeće vodovodne mreže formiranjem prstenova od cijevi $\phi 110$ mm i razvoda $\phi 90$ mm glavnim ulicama: Trakošćanskom ulicom, ulicom Izidora Poljaka i Gajevom ulicom.

Na područjima planiranog dijela naselja sjeverno i južno od Trakošćanske ulice planira se izgradnja uličnih cjevovoda $\phi 110$ mm i $\phi 90$ mm, koji će zadovoljavati sanitarne i protupožarne potrebe, te izgradnja sekundarnih vodova za pojedine dijelove građevinskog područja naselja $\phi 40$ mm.

Glavni dobavni cjevovod za područje sjeverno od Trakošćanske ulice protezao bi se uz novoformiranu prometnicu u pravcu istok – zapad, profila $\phi 90$ mm sa spojem na vod profila $\phi 110$ mm u Gajevoj i Trakošćanskoj ulici. Dobava vode za područje južno od Trakošćanske ulice riješila bi se cjevovodom profila $\phi 110$ mm koji bi se protezao u smjeru sjeveroistok-jugozapad sa spojem na vod profila $\phi 110$ mm u Trakošćanskoj ulici, na istočnom ulazu u Bednju i dva spoja u centralnom dijelu naselja. Razvod po ostalim novoformiranim ulicama bio bi profila $\phi 90$ mm. Cjevovod za industrijsku zonu bio bi također profila $\phi 110$ mm, kao odvojak spomenutog prstena.

Za navedena područja potrebno je izraditi projektnu dokumentaciju za izvođenje.

• Odvodnja

Odvodnja otpadnih voda naselja Bednja rješava se mješovitim sustavom odvodnje. Prema takvom principu izrađena je i idejna projektna dokumentacija “Kanalizacija dijela područja općine Bednja”, “AT Consult” d.o.o., Varaždin 1995.god, koja daje osnovne smjernice za projektiranje i rješavanje odvodnje.

Na području obuhvata plana predviđena je gravitacijska odvodnja otpadnih voda do mehaničko-biološkog uređaja za pročišćavanje (uz prethodno rasterećivanje) u riječicu Bednju.

Otpadne vode bi se glavnim sabirnim kolektorima vodile do uređaja za pročišćavanje. U glavni sabirni kolektor predviđen je spoj sekundarnih kanala. Neposredno prije uređaja za pročišćavanje planira se retencioni bazen u kojem će se skupljati prvi val oborinskih voda, dok će se u recipijent ispuštati vode protoka većeg

od kritičnog intenziteta. Kapacitet predviđenog mehaničko-biološkog uređaja iznosi 1000 ES, prema navedenom idejnom projektu.

Izgradnja sustava trebala bi se odvijati u dvije faze; u prvoj fazi otpadne vode bi se sustavom kanala odvele bez pročišćavanja u Bednju, dok bi se uređaj za pročišćavanje izveo u drugoj fazi. Za prvu fazu izrađen je "Izvedbeni projekt – kanalizacija naselja Bednja – I faza", AT Consult d.o.o., 1996.god.

Sagledavanjem sadašnjeg stanja i uzimajući u obzir područja širenja naselja koja nisu bila obuhvaćena prijašnjom dokumentacijom koja je rješavala odvodnju otpadnih voda, u ovom planu predlažu se neke izmjene trasa glavnih sabirnih kolektora i lokacija pročištača otpadnih voda. Planirana su dva glavna sabirna kolektora profila ϕ 60 cm do ϕ 80 cm. Kolektor I. bi se protezao od sadašnja tri ispusta u vodotok, u blizini škole do pročištača, a kolektor II. bi prihvatao otpadne vode istočnog dijela naselja i vodio ih do spoja s kolektorom I. u južnom dijelu naselja. Na ove kolektore priključivali bi se razvodni kanali postojećih i planiranih ulica profila ϕ 40 cm do ϕ 50 cm.

U novom dijelu naselja između ulica Izidora Poljaka i Trakošćanske ulice potrebno je izraditi samo sekundarni kanalizacijski razvod sa spojem na postojeću kanalizaciju. Za zonu južno od Trakošćanske ulice potrebno je izraditi projektnu dokumentaciju za cijelo područje budućeg naselja zbog usklađivanja visinskog vođenja pojedinih kanala s postojećom kanalizacijom, a također i kanalizacijom za koju je već izrađena izvedbena projektna dokumentacija. Kod projektiranja posebno treba obratiti pažnju da se rasterete cjevovodi, pa je u tu svrhu potrebno projektirati prelivne građevine. Točna lokacija prelivnih građevina moći će se odrediti tek prilikom izrade izvedbene dokumentacije, ali se ovim planom predlaže nekoliko mogućih lokacija.

3.5.3. Energetski sustav

- **Elektroopskrba**

Trafostanice 10(20)/0,4 kV i srednjenaponska mreža

Analizom opterećenja postojećih trafostanica 10/0,4 kV i uvažavajući planiranu izgradnju, na promatranom području potrebno je izgraditi nove trafostanice, i to TS 10(20)/0,4 kV Bednja V, Bednja VI i Bednja VII za mogućnost ugradnje transformatora snage 1000 kVA.

Izgradnja novih TS 10(20)/0,4 kV i rekonstrukcija postojećih ovisna je dinamici izgradnje novih građevina odnosno o rekonstrukciji postojećih, te njihovim zahtjevanim snagama. Lokacije trafostanica 10(20)/0,4 kV određene su tako da se trafostanice nalaze u težištu opterećenja konzumnog područja. Točna lokacija nove trafostanice i instalirana snaga transformatora odrediti će se ovisno o zahtjevima investitora.

U narednom razdoblju biti će potrebno zamijeniti postojeću limenu TS 10/0,4 kV Bednja IV s kabelskom montažnom trafostanicom s mogućnošću ugradnje transformatora 1000 kVA.

Nove trafostanice 10(20)/0,4 kV trebaju biti opremljene sukladno granskoj normi HEP Distribucije d.o.o., N.012.01, "Tehnički uvjeti za TS 10(20)/0,4 kV, 1x630 kVA; kabelska izvedba", HEP Direkcija za distribuciju (Klas. br. 4.02/92, N.012.01) i uvjetima HEP Distribucije d.o.o., DP "Elektre" Varaždin.

Novu TS Bednja VII potrebno je interpolirati u postojeći kabel koji povezuje TS Bednja II i TS Bednja IV. Također je potrebno položiti novi 10(20) kV kabel XHE 49–A 3x(1x150) mm² od TS Bednja IV do TS Bednja VI, te dalje do Bednje V i natrag do RS Bednja I kako bi se zatvorila petlja i osiguralo dvostrano napajanje.

TS Bednjanska ves potrebno je kabelom XHE 49–A 3x(1x150) mm² povezati na TS Bednju VI kako bi se priključni dalekovod 10 kV mogao demontirati.

Postojeće zračne dalekovode 10 kV koji prolaze kroz planirani dio naselja potrebno je demontirati i položiti kabel 10 kV uz planirane ulice.

Niskonaponska mreža

Izgradnjom novih građevina, odnosno rekonstrukcijom postojećih predviđa se izgradnja nove odnosno rekonstrukcija postojeće niskonaponske mreže. Napajanje potrošača u zoni stambene i mješovite namjene planira se podzemnim kabelima, preko samostojećih priključno-mjernih ormarića (SPMO) ili kućnih priključno - mjernih ormarića koji se ugrađuju na fasadi građevina.

S obzirom na maksimalnu snagu koju treba prenijeti i duljinu pojedinih niskonaponskih izlaza, niskonaponsku mrežu treba izvoditi s tipiziranim kabelima do 1 kV, sukladno granskoj normi HEP Distribucije d.o.o., N.033.01 kl. br. 4.37/03, "Tehnički uvjeti za izbor i polaganje elektroenergetskih kabela nazivnog napona 1 kV do 35 kV – I. izmjene i dopune".

Za veće potrošače javne i društvene namjene, potrebno je izgraditi posebne niskonaponske strujne izlaze iz trafostanica, kabelima tipa i presjeka ovisno o zahtjevanoj vršnoj snazi.

Javna rasvjeta

Javna rasvjeta će se izvoditi kao samostalna, izvedena na zasebnim stupovima ili dograđivati u sklopu postojeće i buduće nadzemne niskonaponske mreže. Izbor svjetiljki i rasvjetnih stupova obaviti prema tipskom rješenju primjenjivanom u rasvjeti gradskog naselja.

U zoni planirane izgradnje, javnu rasvjetu potrebno je izgraditi u skladu s arhitektonskim rješenjem i prema Projektu priključka javne rasvjete na distribucijsku mrežu.

• Plinoopskrba

Budući da se Urbanističkim planom uređenja predviđaju nove zone stambene i gospodarske namjene, biti će potrebno i u tim dijelovima izvesti plinsku mrežu.

Plinska mreža planirane zone stambene odnosno mješovite namjene južno od Trakošćanske ulice spojiti će se na glavni plinovod PE 160 u Trakošćanskoj ulici, što će omogućiti kvalitetnu opskrbu navedenog dijela budućeg naselja. Također i zona gospodarske namjene koja će biti smještena iza postojećeg pogona tvornice "Varteks", južno od Trakošćanske ulice biti će spojena na plinovod PE 160 uz glavnu prometnicu te povezana plinovodom s navedenom stambenom zonom.

Prema iskustvenim podacima za slične zone stambene i mješovite namjene predviđa se plinovod profila PE 90 uz glavnu prometnicu unutar same zone kao i uz prilaznu cestu samoj zoni, dok će ostali ulični plinovodi biti izrađeni od polietilenskih cijevi profila PE 63. Predviđeni spojni plinovod zone južno od Trakošćanske ulice i buduće zone proizvodne namjene također je profila PE 90, što će uvelike ovisiti o potrebama te zone.

U produžetku ulice južno od ambulante do izlaza na Ulicu Lj. Gaja također će se položiti plinovod profila PE 63 koji će biti spojen na projektirani plinovod do ambulante, te na plinovod u Ulici LJ. Gaja.

Navedeni plinski sustav omogućiti će opskrbu prirodnim plinom svih potrošača unutar planiranih zona naselja Bednja. Za nove dijelove naselja biti će potrebno napraviti projektnu dokumentaciju i proračune kako bi se mogla omogućiti kvalitetna opskrba prirodnim plinom, odnosno da bi se potvrdilo da je predviđeni plinovod pravilno dimenzioniran.

Potrebno je predvidjeti smještaj mjerno - regulacijskog sata za potrebe stambenih građevina, u samostojećim ormarićima smještenim u ili uz ogradu unutar pojedine građevne čestice.

3.6. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE POVRŠINA

3.6.1. Uvjeti i način gradnje, oblici korištenja

Uvjeti i način gradnje, te oblici korištenja utvrđeni su kartografskim prikazima br. 4a i 4b grafičkog dijela plana. Način gradnje određen je za površine stambene i mješovite namjene, a oblici korištenja dani su za sve postojeće površine, te površine namijenjene razvoju i uređenju naselja.

3.6.1.1. Uvjeti i način gradnje

Gradnja stambenih građevina moguća je na površinama stambene (S) i mješovite namjene - pretežito stambene (M1).

Stambene građevine dijele se na obiteljske kuće, koje sadrže najviše tri stambene jedinice, a mogu biti samostojeće, dvojne ili skupne građevine (nizovi), te višestambene građevine (postojeće), koje sadrže više od tri stambene jedinice.

Uvjet za izgradnju stambenih građevina je komunalna opremljenost zemljišta - pristupna ulica te priključak na mrežu za opskrbu električnom energijom i vodom. Iznimno, uvjet za izgradnju građevina u planiranim zonama stambene namjene (S) u novom dijelu naselja i mješovite – pretežito stambene namjene (južno od predškolske ustanove) je priključak na sustav javne odvodnje.

Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (NN 106/98) utvrđeni su mogući načini gradnje stambenih građevina, i to:

- jednoobiteljski (samostojeći, dvojni i skupni),
- višeobiteljski (samostojeći, dvojni i skupni),
- višestambeni,
- mješovita gradnja.

Urbanističkim planom uređenja naselja Bednja utvrđeni su jednoobiteljski i višestambeni način gradnje. Kartografskim prikazom br. 4a "Uvjeti i način gradnje - Način gradnje" za navedene načine gradnje određeni su slijedeći parametri:

- Gst: - gustoća stanovanja - odnos broja stanovnika i zbroja površina građevnih čestica za stambene građevine,
- Gig: - gustoća izgrađenosti - odnos zbroja pojedinačnih koeficijenata izgrađenosti (kig) i zbroja građevnih čestica. Pri tom je kig odnos izgrađene površine zemljišta pod građevinom i ukupne površine građevne čestice,
- V: - visina građevine.

Uvjeti smještaja stambenih građevina određeni su obzirom na njihov smještaj u naselju, tj. obzirom na to nalaze li se unutar dovršenog, odnosno djelomično dovršenog dijela naselja ili unutar novog, neizgrađenog dijela naselja. Dovršeni, odnosno djelomično dovršeni dio naselja obuhvaća zonu mješovite - pretežito stambene namjene (M1₁), a novi, neizgrađeni dio naselja zone stambene namjene (S) i zone mješovite - pretežito stambene namjene (M1₂).

• **Jednoobiteljski način gradnje - obiteljske kuće**

Za naselje Bednju prevladavajući način gradnje - postojeći i planirani - predstavljaju jednoobiteljske građevine - obiteljske kuće, i to samostojeće. Urbanističkim planom uređenja utvrđeni su i uvjeti za izgradnju dvojnih građevina. Skupne građevine, tj. nizovi planirani su u središnjem dijelu Bednje, sjeverno od Trakošćanske ulice.

Uvjeti smještaja obiteljske kuće unutar površina mješovite - pretežito stambene namjene (M1₁):

Najvažnije odredbe vezane na izgradnju novih ili uređenje postojećih građevina u zoni dovršenog, odnosno djelomično dovršenog dijela naselja su slijedeće:

Najmanja dopuštena površina građevne čestice za izgradnju obiteljske kuće:

- 300 m² za slobodnostojeće građevine,
- 250 m² za poluotvorene građevine,
- 175 m² za skupne građevine.

Najveća dopuštena veličina građevne čestice za izgradnju obiteljske kuće nije ograničena.

Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti:

- za samostojeću građevinu $k_{ig} = 0,4$,
- za dvojnu građevinu $k_{ig} = 0,4$,
- za skupne građevine $k_{ig} = 0,5$.

Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti:

- za samostojeću građevinu $K_{is}=1,6$,
- za dvojnu građevinu $K_{is} = 1,6$,
- za skupnu građevinu $K_{is} = 2,0$.

Najveća dopuštena visina iznosi 12 m, mjereno od bilo koje točke prirodnog terena koji pokriva građevina, do sljemena ili najviše točke ravnog krova. Najmanja dopuštena površina tlocrtne projekcije nove obiteljske kuće iznosi 60 m² za sve veličine građevnih čestica i načine gradnje.

Na građevnoj čestici može se uz obiteljsku kuću graditi i pomoćna građevina, te poljoprivredna gospodarska građevina.

Građevna čestica uređivati će se na tradicionalan način uređenja okućnice, poštujući funkcionalne i oblikovne karakteristike krajobraza, uz upotrebu autohtonih biljnih vrsta. Predvrtovi se hortikulturno uređuju visokim i niskim zelenilom, bez mogućnosti smještaja dodatnih pokretnih gospodarskih sadržaja. Neizgrađeni dio građevne čestice najmanje je 20% uređen visokim i niskim zelenilom.

Arhitektonsko oblikovanje obiteljske novih i rekonstruiranih građevina, oblikovanje fasada i krovista, te upotrebljeni građevinski materijali moraju biti usklađeni s načinom izgradnje postojećih građevina u naselju, te primjereni tradicionalnoj gradnji.

Krovista građevina mogu biti ravna ili kosa; kosa nagiba između 20° i 40°, a pokrov treba biti od crijepa, lima ili drugih postojanih materijala. Upotreba azbestcementnih ploča nije dopuštena. Na kroviste je moguće ugraditi krovne prozore, kupole za prirodno osvjetljavanje te kolektore sunčeve energije. Na kosom terenu sljeme krova mora biti, u pravilu, usporedno sa slojnicama zemljišta.

Uvjeti smještaja obiteljske kuće unutar površina stambene namjene (S) i mješovite - pretežito stambene namjene (M1₂)

Najvažnije odredbe vezane na izgradnju novih građevina u novom, neizgrađenom dijelu naselja su slijedeće:

Najmanja dopuštena površina građevne čestice za izgradnju obiteljske kuće:

- 500 m² za slobodnostojeće građevine,
- 350 m² za poluotvorene građevine,
- 250 m² za skupne građevine.

Najveća dopuštena veličina građevne čestice za izgradnju obiteljske kuće iznosi 1000 m².

Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti:

- za samostojeću građevinu $k_{ig} = 0,3$,
- za dvojnu građevinu $k_{ig} = 0,4$,

- za skupne građevine $k_{ig} = 0,4$.

Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti:

- za samostojeću građevinu $K_{is}=1,2$,
- za dvojni građevinu $K_{is} = 1,6$,
- za skupne građevine $K_{is} = 1,6$.

Najveća dopuštena visina iznosi 12 m, mjereno od bilo koje točke prirodnog terena koji pokriva građevina, do sljemena ili najviše točke ravnog krova. Najmanja dopuštena površina tlocrtne projekcije nove obiteljske kuće iznosi 80 m² za sve veličine građevnih čestica i načine gradnje.

Na građevnoj čestici može se uz obiteljsku kuću graditi i pomoćna građevina. Unutar neizgrađenog dijela građevinskog područja naselja Bednja, tj. unutar površine stambene namjene (S) i površine mješovite - pretežito stambene namjene (M1₂) izgradnja poljoprivrednih gospodarskih građevina nije dopuštena,

Neizgrađeni dio građevne čestice obiteljske kuće unutar površina stambene namjene (S) i mješovite - pretežito stambene namjene (M1₂) najmanje je 30% uređen visokim i niskim zelenilom.

- **Višestambeni način gradnje**

Urbanističkim planom uređenja zadržavaju se postojeće višestambene građevine u zoni mješovite - pretežito stambene namjene (M1₁) uz Poljakovu ulicu, a na preostalom dijelu područja obuhvata ne planira se izgradnja novih višestambenih građevina.

Na postojećim građevinama mogući su zahvati održavanja, u postojećim gabaritima (tlocrtno i visinski). Moguća je i sanacija ravnog krova izvedbom krova nagiba do 6 °, skrivenog u vijencu, da se ne naruši izvorno arhitektonsko oblikovanje građevine.

Najmanje 20% građevne čestice mora se hortikulturno urediti visokim i niskim zelenilom. Parkiranje ili garažiranje vozila rješava se na građevnoj čestici višestambene građevine. Parkiralište se ozelenjava sadnjom stabala i ukrasnog zelenila (1 stablo na 3 parkirališna mjesta).

3.6.1.2. Oblici korištenja

Analizom postojećeg stanja izgrađenosti i određivanjem planskih smjernica određeni su oblici korištenja za sve već izgrađene površine, odnosno površine na kojima se planira gradnja, bez obzira na namjenu. Tako su prepoznati dovršeni, odnosno djelomično dovršeni dijelovi naselja i područja nove gradnje, a prikazani su na kartografskom prikazu br. 4b. "Uvjeti i način gradnje - Oblici korištenja."

Dovršeni dijelovi naselja

Dovršeni dijelovi naselja, u kojima se predviđa održavanje i manji zahvati sanacije građevina, određeni su na dijelu istočno od crkve UBDM, dijelu Poljakove ulice, prostoru ambulante Doma zdravlja i postojećem dijelu zone proizvodne namjene.

Djelomično dovršeni dijelovi naselja

U smislu odredbi ovog plana, svi ostali izgrađeni dijelovi naselja smatraju se djelomično dovršenim. Na tim se područjima predviđa sanacija pojedinih građevina i dijelova naselja, te promjena stanja građevina (uklanjanje, zamjena, rekonstrukcija, obnova).

Na površinama mješovite namjene moguće je provoditi prenamjenu stambenih sadržaja u prizemnim etažama građevine u različite poslovne i javne sadržaje, pri čemu nova namjena ne smije ugrožavati druge korisnike okolnog prostora.

Na površinama javne i društvene namjene dozvoljava se dogradnja, rekonstrukcija, sanacija i obnova postojeće izgradnje, te nova gradnja u funkciji postojeće namjene.

Na građevnoj čestici osnovne škole moguća je dogradnja, rekonstrukcija, sanacija i obnova postojeće izgradnje, a sve u funkciji korištenja osnovne škole. Prilikom dimenzioniranja površina učionice potrebno je ostvariti min. 1,93 m² / učeniku, a veličina građevne čestice određena je normativom od 30 - 50 m² / učeniku za rad škole u dvije smjene.

Područja nove gradnje

Područja nove gradnje određena ovim Urbanističkim planom uređenja utvrđena su na svim danas neizgrađenim površinama unutar obuhvata plana. Uvjeti korištenja navedenih površina određeni su Odredbama za provođenje plana.

3.6.2.Mjere zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti kulturno povijesnih i ambijentalnih cjelina

3.6.2.1.Mjere zaštite prirodnih vrijednosti

Kartografskim prikazom br. 3. - "Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora" definirana su zaštićena kao i područja planirana za zaštitu u kategoriji Zakona o zaštiti prirode.

Kao spomenik parkovne arhitekture registrirana su dva reprezentativna stabla lipe u povijesnom središtu Bednje, ispred Župnog dvora. Lipe su u dobrom stanju, u manjoj mjeri prisutna je imela, koju je potrebno ukloniti. Jako korijenje lipa djelomično ugrožava zgradu Župnog dvora. Obzirom da dugi niz godina o lipama nije vođena kvalitetna stručna briga ni njega, potrebno je pribaviti mišljenje stručnjaka o stanju

ovih zaštićenih stabala, te odrediti smjernice za daljnju njegu. Općenito, na spomeniku parkovne arhitekture i u njegovoj neposrednoj blizini nisu dopušteni zahvati kojima bi se promijenile ili narušile njegove vrijednosti.

Odredbama Prostornog plana uređenja Općine Bednja utvrđena je kontaktna zona Parka prirode "Trakošćan", u kojoj se nalazi i područje obuhvata ovog plana. Prostori koji se nalaze u kontaktnoj zoni Parka prirode "Trakošćan" imaju znatno manji stupanj zaštite od samog Parka prirode, čime se omogućuje njihovo očuvanje i revitalizacija u skladu s osnovnim smjernicama razvitka - tradicionalna i ekološka poljoprivreda, seoski turizam i dr.

U kontaktnoj zoni mogu se obavljati radnje koje ne narušavaju izgled i prirodne vrijednosti predjela, ne mijenjaju karakterističnu konfiguraciju terena i zadržavaju tradicionalni način korištenja krajobraza. Na području kontaktne zone mogu se graditi (i preporuča se graditi) građevine turističke infrastrukture - puteve, staze, putokaze, kioske za informaciju, male uslužne objekte, piknik prostore i sl.

3.6.2.2. Zaštita kulturno-povijesnih cjelina

- **Sustav mjera zaštite kulturnih dobara i kultuno povijesnih vrijednosti**

Kulturno - povijesne vrijednosti naselja Bednja evidentirane u poglavlju Polazišta lokalnog su značenja te se štite odredbama ovoga plana. U Polazištima navedena kulturna dobra upisana u Registar kulturnih dobara RH (župna crkva, župni dvor i Marijin pil) regionalnog su značenja i podliježu zaštiti prema odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99). Granica zaštićenog područja prikazana je na slijedećoj slici:

Sustav mjera zaštite određen je na kartografskom prikazu br. 3. "Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora", i to za slijedeće zone:

1. Zona zaštite objekata upisanih u Registar kulturnih dobara (zona I)

Na području zaštićenih kulturnih dobara (crkva Uznesenja BDM, župni dvor, Marijin pil), odnosno na česticama navedenim u identifikaciji kulturnih dobara, Rješenjem o upisu u Registar utvrđen je slijedeći sustav mjera zaštite:

- zaštitni i drugi radovi na na kulturnom dobru i unutar njegovih prostornih granica (brojevi katastarskih čestica navedeni su u Rješenju) mogu se poduzeti samo uz prethodno odobrenje nadležnog tijela,
- vlasnik kao i drugi imatelj kulturnog dobra dužan je provoditi sve mjere zaštite koje se odnose na održavanje predmetnog kulturnog dobra, a koje odredi nadležno tijelo.

2. Zona evidentirane povijesne cjeline (zona II)

U neposrednoj blizini prostora obuhvaćenog zaštitom kulturnih dobara (župna crkva, župni dvor, Marijin pil i pripadajuće čestice), očuvan je dio povijesne strukture naselja. To je južni ulični potez nasuprot crkvi, unutar kojeg su pojedinačno evidentirane zgrada stare škole i jednokatnica iz 1924. pokraj nje. Ove građevine potrebno je očuvati u njihovu izvornom izgledu, bez dogradnji i izmjena na pročeljima. Građevine koje su Urbanističkim planom uređenja predviđene za zaštitu nadležni će Konzervatorski odjel istražiti i valorizirati, te u skladu s nalazima donijeti odgovarajuće rješenje.

3. Zona zaštite slike naselja i panoramskih vrijednosti - vizure (zona III)

Područje obuhvaća sjevernu padinu iznad crkve i glavne ulice, te južne padine naselja. Zbog zaštite slike naselja s dominantom zvonika, sjeverni dio naselja odredbama Prostornog plana uređenja Općine Bednja sačuvan je od buduće izgradnje (određivanjem granica građevinskog područja), a u postojećim i planiranim građevinskim područjima određene su najviše dopuštene visine građevina, kao i ostali parametri.

Na područjima izgrađenog dijela naselja gdje se predviđa rekonstrukcija, obnova, sanacija ili zamjena postojeće građevine novom, treba dati prednost jednokatnicama izduženog pravokutnog tlocrta, koristiti glineni crijep, pravokutni format prozora, drvenu stolariju i glatku svijetlu žbuku pročelja, kako bi se nove građevine oblikovanjem uklopile u povijesni ambijent.

4. Zona središta naselja za koju je potrebno provesti urbanističko - arhitektonski natječaj

Sanacija središta naselja treba naglasiti prostorne i oblikovne vrijednosti platoa s crkvom i parka s baroknim župnim dvorom, odnosno dati im prostorni okvir kakav je zamišljen stvaranjem uličnog poteza u osi s pročeljem crkve.

Trg Sv. Marije, nekadašnji "pijac" logičan je nastavak prostora pred crkvom i župnim dvorom, kao glavni javni i komunalni prostor naselja na kojem su nekada bile

trgovine, gostionice, škola i sl. S obzirom da je veći dio poslovnih i javnih funkcija danas u nizinskom dijelu naselja, nema opasnosti od daljnje urbanizacije kojom bi se možda ugrozio povijesni ambijent, ali je svakako potrebna njegova sanacija i uređenje u funkciji društvenih potreba (crkva, knjižnica, općinska uprava).

Djelomična urbanizacija naselja Bednja, odnosno formiranje opisanog uličnog poteza nasuprot crkve, nije obuhvatila padinu sjeverno od ulice, zajedno s postojećom zbijenom izgradnjom na zapadnoj strani. Zato je središte naselja urbanistički nekoherentno, dijelom devastirano i zapušteno. Individualna stambena gradnja i gospodarski objekti na okućnicama prevladavaju nad reprezentativnijim građevinama javne namjene stoga je uređenje prostora potrebno provesti u smjeru jačanja njegova urbaniteta, stvaranjem kvalitetnog urbanog javnog prostora između ruralne nekoherentne strukture na zapadnome dijelu i parkovnih površina s baroknim građevinama na istočnom dijelu. Istočni je dio krajobrazno vrijedan i zbog toga što je na povišenom strmom platou zadržan položaj nekadašnje srednjovjekovne crkve, odnosno očuvan je dijelom i povijesni (srednjovjekovni) krajolik.

Stoga su u prostornom smislu izuzetno važne južne i istočne padine uzvisine s crkvom, koje valja ostaviti neizgrađenim, te omogućiti sagledavanje ovog povijesno - krajobraznog kompleksa iz udaljenih vizura na prilazima naselju i iz nizine. Isto tako, neizgrađeni bregoviti dio sjeverno od naselja daje podlogu za vizualni doživljaj silhuate povijesnog naselja kojim dominira toranj crkve.

- **Smjernice za zaštitu povijesnih građevina i ambijenata**

Svu evidentiranu graditeljsku baštinu na području obuhvata Urbanističkog plana uređenja koja nema svojstva kulturnog dobra, odnosno nije registrirana ili preventivno zaštićena kao kulturno dobro, a predstavlja vrijednost od lokalnog značenja, prema čl. 17. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN69/99), lokalna zajednica, tj. predstavničko tijelo općine može proglasiti zaštićenim. Općinsko će tijelo svojom odlukom odrediti koja dobra proglašava zaštićenim, te uz suglasnost nadležnog Konzervatorskog odjela odrediti način zaštite.

Zapuštenu ili napuštenu tradicijsku arhitekturu potrebno je revitalizirati poticajnim sredstvima, osuvremenjivanjem stare ili uvođenjem odgovarajuće nove namjene.

- **Smjernice za zaštitu arheološke baštine**

Arheološke nalaze prilikom građevinskih, infrastrukturnih i drugih radova na prostoru zaštićenih kulturnih dobara potrebno je prijaviti nadležnom Konzervatorskom odjelu kako bi se pregledali te odredile mjere zaštite. Građevinske radove treba odmah prekinuti, a nastavak odrediti prema nalazu arheologa.

Kod slučajnih arheoloških nalaza na dosad neevidentiranim lokalitetima potrebno je također obavijestiti Konzervatorski odjel, kako bi se nalazi pravodobno dokumentirali radi upotpunjavanja arheološke karte Bednje.

3.6.3. Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite

- **Obveza izrade Detaljnog plana uređenja**

Zbog svog značaja za buduću sliku naselja, ovim je planom predviđena obavezna izrada Detaljnog plana uređenja za područje južno od Trakošćanske, tj. zonu ugostiteljsko - turističke namjene, javno parkiralište, novi javni park i zonu mješovite namjene, ukupne površine 1,23 ha. Područje obuhvata označeno je na kartografskom prikazu br.3b "Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju; Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite," mj.1:5.000.

Do donošenja Detaljnog plana uređenja moguća je rekonstrukcija postojećih građevina prema uvjetima ovog plana za novu izgradnju, te izgradnja javnog parkirališta.

- **Obveza izrade urbanističko - arhitektonskog natječaja**

U cilju dobijanja što kvalitetnijeg rješenja za uređenje središnjeg dijela naselja Bednja i njegovo oblikovanje te opremanje urbanom opremom, Urbanističkim planom uređenja određena je i obaveza izrade urbanističko - arhitektonskog natječaja za područje označeno na kartografskom prikazu br.3b "Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju; Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite," mj.1:5000.

Uređenje tog prostora potrebno je provesti u smjeru jačanja njegova urbaniteta, stvaranjem kvalitetnog urbanog javnog prostora između ruralne, nekoherentne strukture na zapadnome dijelu i parkovnih površina s baroknim građevinama na istočnom dijelu.

Na području za koje je propisana obaveza provedbe urbanističko - arhitektonskog natječaja, a građevine su u skladu s namjenom utvrđenom Urbanističkim planom uređenja može se odobriti prenamjena i funkcionalna preinaka postojećih građevina u postojećem gabaritu (tlocrtno i visinski), te izgradnja komunalne infrastrukture.

3.7. SPREČAVANJE NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

Na području obuhvata Urbanističkog plana uređenja ne predviđa se razvoj djelatnosti koje ugrožavaju zdravlje ljudi i štetno djeluju na okoliš.

Mjere sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš obuhvaćaju skup aktivnosti usmjerenih na očuvanje okoliša, kao što su čuvanje i poboljšanje kvalitete voda, zaštitu i poboljšanje kakvoće zraka, smanjenje prekomjerne buke i mjere posebne zaštite.

3.7.1. Postupanje s otpadom

Programom zaštite okoliša koji donosi skupština Varaždinske županije te općinsko vijeće Općine Bednja, u skladu sa Strategijom gospodarenja otpadom,

utvrđuju se mjere postupanja s otpadom. U skladu sa Zakonom o otpadu (NN 151/03), mjere postupanja s otpadom sadrže osobito:

- mjere izbjegavanja i smanjenja nastajanja otpada,
- mjere iskorištavanja vrijednih osobina otpada, odnosno program odvojenog skupljanja,
- mjere nadzora i praćenja postupanja s otpadom,
- izvore i visinu financijskih sredstava za provođenje pojedinih mjera,
- rokove za izvršenje utvrđenih mjera.

Općina Bednja dužna je osigurati provođenje mjera za postupanje s komunalnim otpadom, dok Varaždinska županija osigurava provođenje mjera postupanja s industrijskim, ambalažnim, građevnim, električkim i elektroničkim otpadom, otpadnim vozilima i otpadnim gumama.

Prilikom postupanja s komunalnim otpadom mora se iz njega izdvojiti opasni otpad i s njim postupati sukladno odredbama Zakona o otpadu koje se odnose na opasni otpad.

Na području obuhvata plana organizirano se sakuplja otpad, a do usvajanja opredjeljenja o principima gospodarenja komunalnim i tehnološki neopasnim otpadom na razini Županije, za privremeno odlaganje otpada sa područja naselja Bednja koristit će se i nadalje postojeće odlagalište u Jerovcu (na području Grada Ivanca), uz prethodno propisano uređenje.

3.7.2. Čuvanje i poboljšanje kvalitete voda

Čuvanje i poboljšanje kvalitete voda ima za cilj da Bednja s postojeće III. vrste, sustavnim mjerama zaštite, postane vodotok II. kategorije.

U cilju zaštite kvalitete vode prvenstveno je potrebno izgraditi kanalizacijski sustav sa pročišćavanjem otpadnih voda naselja. Također, potrebno je zabraniti, odnosno ograničiti ispuštanje opasnih tvari propisanih uredbom o opasnim tvarima u vodama (odnosi se na zonu gospodarske namjene).

Zaštita vodotoka obuhvaća i zaštitu vodnih ekosustava u inundacijskom pojasu, unutar kojeg je za svaki namjeravani zahvat (nove regulacije vodotoka, ili drugi hidrotehnički zahvati) potrebna suglasnost Hrvatskih voda.

3.7.3. Zaštita i poboljšanje kakvoće zraka

Na području naselja Bednja ne predviđa se razvoj djelatnosti koje bi ugrožavale zdravlje ljudi i štetno utjecale na okoliš.

Osnovna je svrha zaštite i poboljšanja kakvoće zraka očuvati zdravlje ljudi, biljni i životinjski svijet te kulturne i druge materijalne vrijednosti.

Mjere za zaštitu zraka podrazumijevaju štednju i racionalizaciju energije uvođenjem plina kao energenta, a ložišta na kruta i tekuća goriva treba koristiti racionalno i upotrebljavati gorivo s dozvoljenim postotkom sumpora (manje od 0,55 g/MJ).

Stacionarni izvori (tehnološki procesi, uređaji i objekti iz kojih se ispuštaju u

zrak onečišćujuće tvari) onečišćenja zraka moraju biti proizvedeni, opremljeni, rabljeni i održavani na način da ne ispuštaju u zrak tvari iznad graničnih vrijednosti emisije, prema zakonu i posebnom propisu o graničnim vrijednostima emisije onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora.

3.7.4. Smanjenje prekomjerne buke

Smanjenje prekomjerne buke provoditi će se prema Zakonu o zaštiti od buke (NN 20/03) i pripadajućim pravilnicima, čime se sprječava nastajanje prekomjerne buke pri lociranju građevina, sadržaja ili namjena te smanjuje prekomjerna buka u dopuštene granice.

Buka štetna po zdravlje u smislu navedenog zakona je svaki zvuk koji prekoračuje najviše dopuštene razine, obzirom na vrijeme i mjesto nastanka u sredini u kojoj ljudi rade i borave

Mjerama zaštite od buke mora se spriječiti nastajanje buke, odnosno smanjiti postojeća buka na dopuštene razine. Mjere zaštite od buke obuhvaćaju, među ostalim, i izvedbu odgovarajuće zvučne izolacije građevina u kojima su izvori buke radni i boravišni prostori, odabir i upotrebu malobučnih strojeva, uređaja, sredstava za rad i transport i dr.

Zaštitu od buke dužni su provoditi i osigurati njezino provođenje tijela državne uprave, jedinice područne i lokalne samouprave, pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti i građani.

Općina Bednja dužna je izraditi kartu imisija buke koja će biti prikaz postojećih i /ili predviđenih razina buke na promatranim područjima. Do izrade karte buke nove građevine, sadržaji i namjene lociraju se na temelju mjerenja i proračuna koji su ujedno i sastavni dijelovi karte buke.

3.7.5. Mjere posebne zaštite⁴

3.7.5.1. Mjere zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti

Mjere zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti temelje se na polazištima i ciljevima Urbanističkog plana uređenja, pri čemu je organizacija i namjena prostora planirana integralno s planiranjem zaštite, što se posebno ističe određenim načinom gradnje, gustoćom izgrađenosti i gustoćom stanovanja.

Elementarnim nepogodama u smislu Zakona o zaštiti od elementarnih nepogoda smatra se iznenadna velika nesreća koja prekida normalno odvijanje života, uzrokuje žrtve, štetu većeg opsega na imovini i/ili njen gubitak, te štetu na infrastrukturi i/ili okolišu, u mjeri koja prelazi normalnu sposobnost zajednice da ih sama otkloni bez pomoći. Elementarnu nepogodu uzrokuju prirodni, tehnički, tehnološki ili biološki događaji.

Elementarnim nepogodama smatraju se osobito potresi 7. stupnja i više po MCS skali, te olujni i orkanski vjetrovi od 8 i više bofora, požari, poplave, suše, tuča,

---

⁴ Korišteni podaci iz PPUO Bednja i elaborata Mjere zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti

jaki mraz, izvanredno visok snijeg, snježni nanosi, nagomilavanje leda na vodotocima, odroni i sl. Elementarnim nepogodama smatraju se također velike prometne nesreće, raspadi pojedinih tehničkih sustava (vodoopskrba, elektroopskrba, zbrinjavanje otpada, prijenos informacija i sl.).

Za zaštitu od elementarnih nepogoda određene su preventivne mjere zaštite, koje će biti detaljnije razrađene u sustavima koji su za njih nadležni, a to su:

- u svrhu efikasne zaštite od potresa neophodno je konstrukcije svih građevina planiranih za izgradnju uskladiti sa zakonskim propisima za predmetnu seizmičku zonu (područje Općine Bednja ugroženo je mogućim potresom sedmog stupnja Merkalijeve skale - MCS),
- ugroženost mogućim poplavama rječice Bednje spriječena je regulacijom vodotoka, a obrana od brdskih voda temelji se na "Idejnom rješenju vodnog sistema slivova Bednje i Plitvice",
- obranu od tuče potrebno je uskladiti sa uputama nadležne hidrometeorološke službe,
- požarno opterećenje na području obuhvata Urbanističkog plana uređenja je malo. Za područje Općine Bednja izrađen je i donesen Plan zaštite od požara. Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevine i gašenja požara na građevini i otvorenom prostoru, građevina mora imati vatrogasni prilaz i površinu za operativni rad vatrogasaca određenu prema posebnom propisu, a prilikom gradnje ili rekonstrukcije vodoopskrbne mreže mora se predvidjeti vanjska hidrantska mreža,
- za zaštitu od radioaktivnog zračenja i drugih zagađenja biti će potrebno (na razini Varaždinske županije i Općine Bednja) vršiti odgovarajuća mjerenja u svrhu kontrole stupnja eventualne zagađenosti područja radioaktivnim zračenjem ili drugim zagađenjem, a u skladu s važećim pravilnicima o maksimalno dopuštenim granicama kontaminacije čovjekove sredine (u zraku, padalinama, u vodama itd). Područje Općine Bednja udaljeno je od nuklearne elektrane Krško manje od 50 kilometara, što predstavlja II zonu ugroženosti, odnosno plansko područje za poduzimanje preventivnih i dugoročnih mjera zaštite stanovništva i okoliša.

3.7.5.2. Sklanjanje ljudi

Do donošenja Zakona o civilnoj zaštiti kojim će se detaljnije riješiti problematika zaštite i sklanjanja ljudi i materijalnih dobara potrebno je primijeniti slijedeće mjere:

- za sklanjanje ljudi i materijalnih dobara potrebno je osigurati skloništa po opsegu zaštite, i to dopunske zaštite otpornosti 50 kPa, a osnovne zaštite otpornosti 100 do 300 kPa,
- sva skloništa moraju biti projektirana i izvedena u skladu s propisom o tehničkim normativima za skloništa:
  - skloništa planirati ispod građevina kao najniže etaže,
  - osigurati potreban opseg zaštite (50 do 300 kPa),
  - osigurati rezervne izlaze iz skloništa,

- sva skloništa osnovne zaštite moraju biti dvonamjenska i trebaju se koristiti u mirnodopske svrhe uz suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova, a u slučaju ratnih opasnosti trebaju se u roku od 24 sata osposobiti za potrebe sklanjanja,
- polumjer gravitacije skloništa osnovne zaštite iznosi 250 m, odnosno 3 - 5 minuta vremenske dostupnosti.

Lokacija, vrsta, kapacitet i namjena skloništa određena je separatom Urbanističkog plana uređenja "Mjere zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti", odnosno Planovima zaštite i spašavanja jedinica lokalne samouprave.

II. Odredbe za provođenje

1. UVJETI ODREĐIVANJA I RAZGRANIČENJA POVRŠINA JAVNIH I DRUGIH NAMJENA

1.1 Uvjeti za određivanje korištenja površina za javne i druge namjene

Uvjeti za određivanje korištenja površina za javne i druge namjene u Urbanističkom planu uređenja su:

- temeljna obilježja prostora i ciljevi razvoja,
- valorizacija postojeće prirodne i izgrađene sredine,
- održivo korištenje i kvaliteta prostora i okoliša, unapređivanje kvalitete života,
- postojeći i planirani broj stanovnika,
- poboljšanje razine infrastrukturnih sustava.

1.2. Korištenje i namjena prostora

Površine javnih i drugih namjena razgraničene su i označene bojom i planskim znakom na kartografskom prikazu br.1 "Korištenje i namjena površina" u mjerilu 1:5000 kako slijedi:

1.	Stambena namjena (žuta)	S
2.	Mješovita namjena (narančasta) pretežito stambena	M1
3.	Javna i društvena namjena (crvena)	D
	upravna	D1
	zdravstvena	D2
	predškolska	D3)
	školska	D4
	vatrogasni dom	D5
	vjerska namjena	D6
4.	Gospodarska namjena	
	ugostiteljsko - turistička (crvena)	T
	proizvodna - pretežito industrijska (ljubičasta)	I1
5.	Sportsko - rekreacijska namjena (zelena)	R1
6.	Javne zelene površine (zelena)	
	javni park	Z1
	igralište	Z2
	odmorište, vrt	Z3
7.	Zaštitne zelene površine (zelena)	Z
8.	Površine infrastrukturnih sustava (bijela)	IS

1.2.1. Stambena namjena - S

Površine stambene namjene predstavljaju danas neizgrađene površine na južnom dijelu obuhvata Urbanističkog plana uređenja na kojima su planirane građevine stambene.

Na površinama stambene namjene moguće je prisustvo pratećih sadržaja koji mogu biti u sklopu stambene građevine, uz uvjet da ne zauzimaju više od 100 m² BRP - a.

Na površinama stambene namjene ne mogu se graditi građevine za proizvodnju, skladišta, servisi, ugostiteljski sadržaji i sl., tj. sadržaji koji bukom, mirisom ili intenzitetom prometa ometaju stanovanje.

1.2.2. Mješovita namjena - M1

Na površinama mješovite namjene moguće je graditi građevine i uređivati prostore mješovite - pretežito stambene namjene (M1), gdje su postojeće i planirane građevine pretežito stambene, a mogući su i poslovni sadržaji koji ne ometaju stanovanje. Na tim se prostorima mogu graditi i jednonamjenske građevine (stambene, iznimno i poslovne namjene).

Na površinama mješovite - pretežito stambene namjene ne mogu se graditi proizvodne građevine, skladišta i drugi sadržaji koji zahtijevaju intenzivniji promet ili na drugi način ometaju stanovanje.

Na površinama mješovite - pretežito stambene namjene predviđa se obnova i dovršetak naselja omogućavanjem promjene oblika i veličine građevnih čestica, gradnjom novih građevina, interpolacijom, rekonstrukcijom i postupnom zamjenom trošnih građevina.

Uvjeti smještaja građevina određeni su obzirom na to nalaze li se unutar dovršenog, odnosno djelomično dovršenog dijela naselja (M1₁) ili unutar novog, neizgrađenog dijela naselja (M1₂), a trebaju omogućiti očuvanje elemenata identiteta naselja i podizanje standarda naselja, što će se omogućiti rekonstrukcijom postojeće i djelomičnom izgradnjom nove ulične mreže i komunalne infrastrukture, te osiguranjem prostora za prateće sadržaje.

Na površinama mješovite - pretežito stambene namjene mogu se graditi nove građevine, odnosno uređivati prostori već postojećih građevina za:

- prodavaonice robe dnevne potrošnje,
- tihi obrt i usluge domaćinstvima,
- ugostiteljstvo,
- druge namjene koje dopunjuju stanovanje, ali ga ne ometaju (osobne usluge, poslovni prostori i dr.).

Prateći sadržaji iz predhodnog stavka mogu biti u sklopu stambene građevine, odnosno u zasebnoj pomoćnoj građevini na građevnoj čestici. U tom slučaju površina prostora za prateće sadržaje može biti do najviše 30% BRP - a na građevnoj čestici.

1.2.3. Javna i društvena namjena - D

Površine javne i društvene namjene namijenjene su uređenju i/ili izgradnji građevina upravne, zdravstvene, predškolske, školske i vjerske namjene, te vatrogasnog doma.

U svim građevinama javne i društvene namjene mogu se uređivati prostori koji upotpunjuju i služe osnovnoj djelatnosti koja se obavlja u tim građevinama.

Na površinama i građevnim česticama za javnu i društvenu namjenu moguće je uređenje zelenih i parkovnih površina, a izgradnja stambenih i poslovnih građevina nije dopuštena.

1.2.4. Gospodarska namjena - I, T

Površine gospodarske namjene određene su za ugostiteljsko - turističku (T) i proizvodnu namjenu (I1).

Zona ugostiteljsko - turističke namjene ima za cilj promovirati Bednju kao ulazno mjesto na područje turističkog kompleksa Trakošćan, sa svim pratećim sadržajima kao što su pansion, info punkt, zavičajni muzej i dr.

Proizvodna namjena obuhvaća djelatnosti kao što su industrijski, obrtnički, zanatski i gospodarski pogoni svih vrsta, skladišni prostori, poslovne, upravne, uredske i trgovačke građevine i sl. Uz osnovnu djelatnost moguće je razviti i drugu djelatnost - prateću ili u funkciji osnovne djelatnosti, na način da ona ne ometa proces osnovne djelatnosti. Na površini gospodarske namjene - proizvodne nije dopuštena gradnja građevina za djelatnosti koje koriste, proizvode ili ispuštaju opasne tvari (definirane zakonskim propisima), odnosno koje imaju negativan utjecaj na okolinu.

1.2.5. Sportsko - rekreacijska namjena - R1

Sportsko - rekreacijska namjena sadrži površine za sport - otvorena igrališta, te druge prostore i sadržaje koji upotpunjuju i služe osnovnoj djelatnosti koja se obavlja na tim površinama i u građevinama.

1.2.6. Javne zelene površine - Z

Sustav javnih zelenih površina naselja Bednja predstavlja funkcionalnu cjelinu međusobno povezanih zelenih sastavnica naselja. Javne zelene površine na području obuhvata Urbanističkog plana uređenja utvrđene su kao:

- javni park (Z1),
- igralište (Z2),
- odmorište, vrt (Z3).

Javne zelene površine namijenjene su uređenju, sadnji i održavanju zelenila, te gradnji i uređenju pješačkih puteva, biciklističkih staza, dječjih igrališta, višenamjenskih paviljona i manjih komunalnih građevina.

1.2.7. Zaštitne zelene površine - Z

Zaštitne zelene površine oblikovane su radi potrebe zaštite okoliša uz pojedine vrijedne cjeline, te odvajanja površina stambene i proizvodne namjene.

Zaštitne zelene površine određene su i uz rječicu Bednju, kao inundacijski pojas ukupne širine 25 metara.

1.2.8. Površine infrastrukturnih sustava - IS

Površine infrastrukturnih sustava su površine na kojima se mogu graditi komunalne građevine i uređaji, kao i građevine infrastrukture, na posebnim prostorima i građevnim česticama, te linijske i površinske građevine za promet.

2. UVJETI SMJEŠTAJA GRAĐEVINA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

Građevine gospodarskih djelatnosti mogu se smjestiti na površinama ugostiteljsko - turističke namjene (T), mješovite - pretežito stambene namjene (M1) i proizvodne namjene (I1).

2.1. Uvjeti smještaja građevina na površini ugostiteljsko - turističke namjene

Urbanističkim planom uređenja Bednja je promovirana u logističko naselje trakošćanskog turističkog kompleksa, stoga je u centralnom dijelu naselja određena površina za razvitak ugostiteljsko - turističkih funkcija i sadržaja.

Na površini ugostiteljsko - turističke namjene planira se gradnja novih građevina i uređenje površina za pansion, info punkt, zavičajni muzej, uslužne i trgovačke sadržaje i sl.

Za površinu ugostiteljsko - turističke namjene propisana je obavezna izrada Detaljnog plana uređenja.

Pansion je samostojeća građevina koja sadrži recepciju, smještajne jedinice, blagovaonicu i kuhinju. U pansionu se gostima pruža usluga smještaja s prehranom, a mogu se pružati i druge ugostiteljske usluge. Smještajne jedinice u pansionu su sobe, a svaka soba mora imati kupaonicu.

Utvrđuju se slijedeće granične vrijednosti za izgradnju pansiona:

- najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti (K_{ig}) iznosi 0,5,
- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti (K_{is}) iznosi 1,5,
- najveća dopuštena visina građevine iznosi 12 m, mjereno od bilo koje točke prirodnog terena koji pokriva građevina do sljemena ili najviše kote ravnog krova,
- udaljenost građevine od granice građevne čestice iznosi najmanje 4,0 m,
- oblikovanje mora biti u skladu s funkcijom građevine.

U funkciji promocije turističkog kompleksa Trakošćan predviđa se izgradnja info punkta, uz koji je moguće smjestiti zavičajni muzej sa eksponatima karakterističnim za povijest bednjanskog kraja.

Utvrđuju se slijedeće granične vrijednosti za izgradnju navedenih sadržaja:

- najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti (K_{ig}) iznosi 0,5,
- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti (K_{is}) iznosi 0,5,
- najveća dopuštena visina građevine iznosi 6 m, mjereno od bilo koje točke prirodnog terena koji pokriva građevina do sljemena ili najviše kote ravnog krova,
- udaljenost građevine od granice građevne čestice iznosi najmanje 4,0 m,

- oblikovanje mora biti u skladu s funkcijom građevine.

Uvjeti za izgradnju uslužnih i trgovačkih sadržaja - prodaja suvenira, ugostiteljstvo i sl. u zoni ugostiteljsko - turističke namjene određeni su stavkom 3. ove točke.

Prije skretanja u zonu ugostiteljsko - turističke namjene iz smjera Lepoglave predlaže se postava "porte" kao simboličnog ulaza na područje turističkog kompleksa Trakošćan. Porta predstavlja montažnu konstrukciju izgrađenu preko Trakošćanske ulice, visine i raspona u skladu s propisima, a naročitu pažnju treba obratiti elementima oblikovanja (atrakcija).

2.2. Uvjeti smještaja građevina na površinama mješovite - pretežito stambene namjene i proizvodne namjene

Opće odredbe

Na površinama mješovite - pretežito stambene namjene i proizvodne namjene mogu se graditi gospodarske građevine proizvodne i poslovne namjene - pretežito uslužne, pretežito trgovačke, komunalno - servisne, zanatske i dr.

Smještaj građevina, odabir djelatnosti i tehnologije uskladit će se s mjerama zaštite okoliša, s tim da su dopuštene samo djelatnosti koje nemaju štetan utjecaj na okoliš, tj. koje ne narušavaju uvjete života i stanovanja.

Na površinama mješovite - pretežito stambene namjene (M1) ne mogu se smjestiti građevine i uređivati prostori koji zbog buke, prašine, mirisa, neprimjerenog radnog vremena, intenzivnog prometa roba i vozila i sl. ometaju stanovanje.

Unutar obuhvata Urbanističkog plana uređenja nije dopuštena izgradnja poljoprivrednih gospodarskih građevina na zasebnim građevnim česticama.

Građevine gospodarskih djelatnosti treba projektirati i oblikovati prema načelima suvremenog oblikovanja, uz upotrebu postojanih materijala te primjenu suvremenih tehnologija građenja.

Građevine se mogu graditi i kao montažne, prema načelima iz prethodnog stavka ove točke.

Krovište građevine gospodarske djelatnosti može biti ravno ili koso, nagiba kojeg predviđa usvojena tehnologija građenja pojedine građevine. Vrsta pokrova i broj streha određeni su usvojenom tehnologijom građenja objekta. Na krovište je moguće ugraditi kupole za prirodno osvjetljavanje te kolektore sunčeve energije.

2.2.1. Uvjeti smještaja građevina gospodarskih djelatnosti u zonama mješovite namjene - pretežito stambene (M1)

Zatečene građevine proizvodne ili poslovne namjene u izgrađenim dijelovima naselja zadržavaju se uz uvjet osiguravanja propisanih mjera zaštite okoliša.

Rekonstrukcija postojećih građevina gospodarskih djelatnosti, kada zahvati na

građevini ne zadovoljavaju uvjete za izgradnju nove građevine propisane ovim odredbama za provođenje, vrši se u postojećim gabaritima građevine. Rekonstrukcija građevina iz ovog stavka moguća je u cilju održavanja ili promjene namjene.

Za rekonstrukciju postojećih, odnosno izgradnju novih građevina u zoni mješovite - pretežito stambene namjene južno od Trakošćanske ulice koja se nalazi unutar granica obuhvata obavezne izrade Detaljnog plana uređenja vrijede odredbe točke 10.4. stavak 2. ovih odredbi za provođenje.

Površina građevne čestice za građevine gospodarskih djelatnosti ne može biti manja od 400 m². Iznimno, u već izgrađenim dijelovima naselja Bednja površina građevne čestice može biti i manja, ali ne manja od 200 m².

Najveća dopuštena veličina građevne čestice iznosi 1500 m².

Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti (K_{ig}) iznosi 0,4. Iznimno, u već izgrađenim dijelovima naselja Bednja najveći koeficijent izgrađenosti može biti i veći, ali najviše 0,5.

Unutar građevina proizvodne i poslovne namjene dopušten je smještaj prostora stambene namjene, najveće dopuštene površine 100 m².

Visina građevine mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine, te tehnološkim procesom. Najveća dopuštena visina građevina iznosi 12,0 m, mjereno od bilo koje točke prirodnog terena koji pokriva građevina do sljemena ili najviše kote ravnog krova.

Obvezni građevni pravac udaljen je, u pravilu, najmanje 6 m od granice površine gospodarske namjene prema javnoj cesti i predstavlja granicu gradivog dijela čestice.

Iznimno, u već izgrađenim dijelovima građevinskog područja (interpolacija), udaljenost obveznog građevnog pravca može biti i manja, tj. formirat će se prema susjednim građevinama.

Na dijelovima građevne čestice prema susjednim građevnim česticama, granica gradivog dijela čestice udaljena je od granice građevne čestice najmanje 4 m.

Najmanja udaljenost građevine gospodarskih djelatnosti od susjednih građevina iznosi $\frac{1}{2}$ zabatne visine građevine, ali ne manje od 3 m od granice građevne čestice. Iznimno u već izgrađenim dijelovima naselja Bednja, u skladu s lokalnim uvjetima, građevina može biti udaljena i manje od 3 m od granice građevne čestice, ali ne manje od 1 m, pod slijedećim uvjetima:

- ako je udaljenost od susjedne građevine najmanje 4 m,
- na građevini koja je udaljena od susjedne građevne čestice manje od 3 m ne smiju se graditi otvori prema toj granici. Otvorima se ne smatraju otvori s neprozirnim staklom najveće veličine 60 x 60 cm i dijelovi zida od staklene opeke.

Građevna čestica mora se nalaziti uz sagrađenu javno-prometnu površinu, čiji je kolnik širine najmanje 5 m.

Građevna čestica se prema javno-prometnoj površini uređuje sadnjom drveća i ukrasnog zelenila, uz uvjet da se ne ometa ulaz u građevinu.

Najmanje 30% površine građevne čestice mora biti uređeno kao parkovno-pejzažno ili zaštitno zelenilo.

Ograde se grade od kamena, betona, opeke, metala, drva ili od živice i ne mogu biti više od 1,5 m.

Parkirališta se moraju planirati unutar građevne čestice. Parkirališne površine unutar građevne čestice treba zaštititi sadnjom drveća (1 drvo na 3 parkirna mjesta).

2.2.2. Uvjeti smještaja građevina gospodarskih djelatnosti u zoni proizvodne namjene (I1)

Površina proizvodne namjene smještena je na južnom dijelu obuhvata Urbanističkog plana uređenja, zauzima ukupnu površinu od 6,29 ha, a namijenjena je smještaju proizvodnih djelatnosti kao što su nezagađujuća i tiha industrija, skladišta, servisi, veće zanatske radionice i druge djelatnosti.

Uz osnovnu djelatnost iz prethodnog stavka moguće je na površini proizvodne namjene razviti i drugu djelatnost - prateću ili u funkciji osnovne djelatnosti, na način da ne ometa proces osnovne djelatnosti.

Na površini proizvodne namjene može se obavljati:

- sanacija postojećih građevina - promjena stanja građevina (uklanjanje, zamjena, rekonstrukcija, obnova, dogradnja),
- nova gradnja uz preparcelaciju,
- ozelenjavanje.

Utvrđuju se slijedeće granične vrijednosti za izgradnju građevina gospodarskih djelatnosti u zoni proizvodne namjene (I1):

- najmanja dopuštena površina građevne čestice iznosi 4.000 m²,
- najmanja dopuštena širina građevne čestice je 20 m,
- najveći dopušteni omjer širine i duljine građevne čestice je 1:5,
- najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti građevne čestice (K_{ig}) = 0,4,
- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti građevne čestice (K_{is}) = 1,2,
- najveća dopuštena visina građevine je 12 m, mjereno od bilo koje točke prirodnog terena koji pokriva građevina do sljemena ili najviše kote ravnog krova,
- dijelovi građevina mogu biti najviše dvostruko viši od najveće dopuštene visine građevina određene u prethodnoj alineji ovog stavka (akcent). Najveća dopuštena bruto površina viših dijelova građevine je najviše 10% bruto izgrađene površine građevine.

Gradivi dio građevne čestice utvrdit će se idejnim urbanističko-arhitektonskim rješenjem za lokacijsku dozvolu, prema uvjetima iz ovog Urbanističkog plana uređenja.

Na površini proizvodne namjene mogu se uz građevine osnovne namjene na istoj građevnoj čestici graditi i ostale građevine kao što su:

- nadstrešnice i trijemovi,
- prostori za manipulaciju,

- komunalne građevine i uređaji,
  - druge građevine prema zahtjevima tehnološkog procesa.
- Ostale građevine grade se, u pravilu, unutar gradivog dijela čestice. Iznimno, izvan gradivog dijela čestice mogu se graditi i uređivati parkirališta i prostori za manipulaciju.

Građevni pravac udaljen je najmanje 10 m od regulacijskog pravca odnosno granice površine proizvodne namjene prema javnoj cesti i predstavlja granicu gradivog dijela građevne čestice.

Na dijelovima građevne čestice prema susjednim građevnim česticama, granica gradivog dijela čestice udaljena je od granice čestice najmanje 6 m.

Građevna čestica mora imati izravni kolni i pješački pristup na javnu prometnu površinu - sabirnu ili prilaznu cestu.

Najmanja širina profila prilaznih cesta je 10 m, s minimalnom širinom kolnika 6m.

Tlocrtna projekcija dviju granica građevne čestice mora biti približno okomita na planiranu prometnicu ($90^{\circ} \pm \max 15^{\circ}$).

Parkirališta se rješavaju unutar građevne čestice. Na građevnim česticama odredit će se:

- parkirališna mjesta za zaposlenike, po jedno parkirališno mjesto na 1-5 zaposlenih u većoj radnoj smjeni, u pravilu, na odvojenom parkiralištu iza ulične ograde građevne čestice,
- parkirališna mjesta za posjetitelje u pravilu na odvojenom parkiralištu, ispred ili iza ulične ograde građevne čestice, prema slijedećoj tablici:

VRSTA GRAĐEVINE GOSPODARSKE NAMJENE	NAJMANJI BROJ PARKIRALIŠNIH MJESTA NA 1000 m ² BRUTTO-RAZVIJENE POVRŠINE GRAĐEVINE GOSPODARSKE NAMJENE
PROIZVODNA NAMJENA, POSLOVNA NAMJENA – SERVISNI I SKLADIŠNI SADRŽAJI	4-8
POSLOVNA NAMJENA – UREDI	10-20

Kolne i pješačke pristupe građevinama i površinama u zoni proizvodne namjene potrebno je izvesti u skladu s Pravilnikom o prostornim standardima, urbanističko - tehničkim uvjetima i normativima za sprečavanje stvaranja arhitektonsko-urbanističkih barijera ("Narodne novine" broj 47/1982).

Ograde građevnih čestica u zoni proizvodne namjene grade se od kamena, betona, opeke, metala ili drva. Građevne čestice mogu biti ograđene i živicom. Najveća dopuštena visina ulične ograde, kao i ograde između građevnih čestica, iznosi 1,8 m.

Najmanje 20% površine građevne čestice potrebno je urediti kao zaštitnu zelenu površinu i to travnjacima s autohtonim vrstama ukrasnog grmlja i visokog zelenila.

Zelene površine na građevnoj čestici potrebno je opremiti i odgovarajućim elementima urbane opreme: klupama, elementima rasvjete, koševima za otpatke i drugim elementima.

Kote prilaza pojedinim građevnim česticama potrebno je prilagoditi niveleti prilazne ceste ili koti okolnog terena.

Prilaz vatrogasnih vozila građevinama treba omogućiti internom kolnom prometnicom dimenzioniranom za interventna vozila, prema važećim zakonima i propisima.

3. UVJETI SMJEŠTAJA GRAĐEVINA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

Urbanističkim planom uređenja osigurani su prostorni uvjeti smještaja i razvoja društvenih djelatnosti: predškolskih i školskih ustanova, zdravstvenih ustanova, vjerskih građevina i drugih građevina javnog interesa.

Građevine društvenih djelatnosti mogu se smjestiti na površinama javne i društvene namjene te mješovite - pretežito stambene namjene.

Na površinama društvene namjene može se obavljati:

- sanacija postojećih građevina (rekonstrukcija, obnova, dogradnja), uklanjanje,
- ozelenjavanje,
- nova gradnja.

U svim građevinama javne i društvene namjene mogu se uređivati prostori koji upotpunjuju i služe osnovnoj djelatnosti koja se obavlja u tim građevinama.

Na površinama i građevnim česticama za javnu i društvenu namjenu moguće je uređenje zelenih i parkovnih površina, a izgradnja stambenih i poslovnih građevina nije dopuštena.

Namjena zone javne i društvene namjene (D) smještene zapadno od župnog dvora utvrditi će se urbanističko - arhitektonskim natječajem.

Građevna čestica građevine društvene namjene treba biti ozelenjena, a najmanje 30% njene površine treba hortikulturno urediti, osim u već izgrađenim dijelovima naselja gdje taj postotak može biti manji.

Za nove građevine društvene namjene obavezna je izrada arhitektonskog rješenja s hortikulturnim uređenjem čestice.

Prilazi građevinama i površinama moraju biti izvedeni u skladu s "Pravilnikom o prostornim standardima, urbanističko-tehničkim uvjetima i normativima za sprečavanje stvaranja arhitektonsko - urbanističkih barijera".

• Predškolske i školske ustanove (D3, D4)

Potreba za predškolskom ustanovom (dječje jaslice i vrtić) u Bednji određuje se na temelju pretpostavljenog udjela djece u odnosu na broj stanovnika.

Prigodom gradnje predškolske ustanove u novom dijelu Bednje, na čestici površine 0,43 ha, primjenjuju se slijedeći normativi:

- broj djece predškolske dobi određuje se sa 8% broja stanovnika, s tim da je obuhvat u predškolskim ustanovama 76%,
- najveći dopušteni broj etaža je prizemlje i kat,
- najveći koeficijent izgrađenosti je 0,4,
- najveći koeficijent iskorištenosti je 0,8.

Na građevnoj čestici osnovne škole dozvoljava se dogradnja, rekonstrukcija, sanacija i obnova postojeće građevine, te izgradnja školskog sportskog igrališta. Prilikom dogradnje postojeće građevine treba se poštivati uvjet da je bruto površina građevine oko 6 m²/učeniku.

- **Zdravstvena skrb (D2)**

Na građevnoj čestici Doma zdravlja moguća je sanacija, obnova, rekonstrukcija i dogradnja postojeće građevine, u skladu s prostornim mogućnostima.

- **Vjerske građevine (D6)**

Vjerske građevine se trebaju održavati i po potrebi sanirati. Za širu zonu crkve UBDM i župnog dvora uređenje površina odrediti će se urbanističko - arhitektonskim natječajem. Obuhvat obavezne provedbe natječaja označen je na kartografskom prilogu br.3. "Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina", mj.1:5.000.

- **Vatrogasni dom (D5)**

Urbanističkim planom uređenja predviđeno je proširenje zgrade Vatrogasnog doma u Bednji, u skladu sa slijedećim normativima:

- najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti građevne čestice (K_{ig}) = 0,4,
- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti građevne čestice (K_{is}) = 0,8,
- najveća dopuštena visina građevine je P+1 odnosno 9 m, mjereno od bilo koje točke prirodnog terena koji pokriva građevina do sljemena ili najviše kote ravnog krova.

- **Upravna namjena (D1)**

Površine upravne namjene zastupljene su u zoni povijesnog centra Bednje, a uređenje cjelokupnog prostora odrediti će se urbanističko - arhitektonskim natječajem.

4. UVJETI I NAČIN GRADNJE STAMBENIH GRAĐEVINA

Opće odredbe

Gradnja stambenih građevina moguća je na površinama stambene (S) i mješovite namjene - pretežito stambene (M1).

Stambene građevine dijele se na obiteljske kuće, koje sadrže najviše tri stambene jedinice, a mogu biti samostojeće, dvojne ili skupne građevine, te višestambene građevine (postojeće), koje sadrže više od tri stambene jedinice.

Uvjet za izgradnju stambenih građevina je komunalna opremljenost zemljišta - pristupna ulica te priključak na mrežu za opskrbu električnom energijom i vodom. Iznimno, uvjet za izgradnju građevina u planiranim zonama stambene namjene (S) u novom dijelu naselja i mješovite – pretežito stambene namjene (južno od predškolske ustanove) je priključak na sustav javne odvodnje.

Uvjeti i način gradnje stambenih građevina utvrđeni su kartografskim prikazom br. 4b. "Način i uvjeti gradnje - Način gradnje" grafičkog dijela elaborata.

Uvjeti smještaja stambenih građevina određeni su obzirom na njihov smještaj u naselju, tj. obzirom na to nalaze li se unutar dovršenog, odnosno djelomično dovršenog dijela naselja ili unutar novog, neizgrađenog dijela naselja.

Dovršeni, odnosno djelomično dovršeni dio naselja obuhvaća zonu mješovite – pretežito stambene namjene (M1₁), a novi, neizgrađeni dio naselja zonu stambene namjene (S) i zonu mješovite - pretežito stambene namjene (M1₂).

Za rekonstrukciju postojeće stambene građevine u zoni M1₁ odnosno izgradnju novih stambenih građevina u zoni mješovite - pretežito stambene namjene u zoni M1₂ južno od Trakošćanske ulice koja se nalazi unutar granica obuhvata obavezne izrade Detaljnog plana uređenja vrijede odredbe točke 10.4. stavak 2. ovih odredbi za provođenje.

4.1. Obiteljska kuća

- **Uvjeti smještaja obiteljske kuće unutar površina mješovite - pretežito stambene namjene (M1₁)**

Veličina i oblik građevne čestice

Površina građevne čestice za izgradnju obiteljske kuće ne može biti manja od:

- 300 m² za slobodnostojeće građevine,
- 250 m² za poluotvorene građevine,
- 175 m² za skupne građevine.

Ukoliko se uz obiteljsku kuću na istoj građevnoj čestici predviđa smještaj poljoprivredne gospodarske građevine veličina građevne čestice ne može biti manja od:

- 500 m² za slobodnostojeće građevine,
- 400 m² za poluotvorene građevine,
- 300 m² za skupne građevine.

Najveća dopuštena veličina građevne čestice za izgradnju obiteljske kuće nije ograničena.

Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti građevnih čestica za samostojeću građevinu je $k_{ig} = 0,4$.

Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti građevnih čestica za dvojnu građevinu je $k_{ig} = 0,4$.

Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti građevnih čestica za skupne građevine je $k_{ig} = 0,5$.

Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti za samostojeću građevinu je $K_{is}=1,6$.

Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti za dvojnu građevinu je $K_{is} = 1,6$.

Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti za skupnu građevinu je $K_{is} = 2,0$.

Visina i površina obiteljske kuće

Najveća dopuštena visina obiteljske kuće iznosi 12 m, mjereno od bilo koje točke prirodnog terena koji pokriva građevina, do sljemena ili najviše točke ravnog krova.

Najmanja dopuštena površina tlocrtne projekcije nove obiteljske kuće iznosi 60 m² za sve veličine građevnih čestica i načine gradnje.

Smještaj na građevnoj čestici

Obvezni građevni pravac udaljen je, u pravilu, 5 m od regulacijskog pravca. Iznimno, u već izgrađenim dijelovima građevinskog područja (interpolacija), udaljenost obveznog građevnog pravca može biti i manja, tj. formirat će se prema susjednim građevinama.

Granica gradivog dijela čestice udaljena je od granice građevne čestice najmanje 3 m. Iznimno, u već izgrađenim dijelovima naselja, u skladu s lokalnim uvjetima, građevina može biti udaljena i manje od 3 m od jedne susjedne granice građevne čestice, ali ne manje od 1 m, pod slijedećim uvjetima:

- da je udaljenost od susjedne građevine najmanje 4 m;
- na građevini koja je udaljena od susjedne građevne čestice manje od 3 m ne smiju se graditi otvori prema toj granici. Otvorima se ne smatraju otvori s neprozirnim staklom najveće veličine 60 x 60 cm i dijelovi zida od staklene opeke.

Pomoćne građevine

Na građevnoj čestici može se uz obiteljsku kuću graditi i pomoćna građevina.

Najveća dopuštena visina pomoćne građevine iznosi 6 m, mjereno od bilo koje točke terena kojeg pokriva građevina do sljemena ili najviše točke ravnog krova. Dopusštena je izgradnja najviše jedne etaže, uz mogućnost gradnje podruma i tavana.

Najveća dopuštena tlocrtna projekcija pomoćne građevine iznosi 75 m².

Građevinski pravac je u pravilu iza građevinskog pravca obiteljske kuće. Iznimno, na strmom terenu, garaža se može graditi na regulacijskom pravcu, u skladu s lokalnim uvjetima.

Najmanja udaljenost građevina iz stavka (1) ove podtočke od susjednih građevnih čestica mora biti:

- ako se grade kao slobodnostojeće građevine - 1 m,
- ako se grade kao poluotvorene građevine, moraju biti smještene s jedne strane uz susjednu građevinu odijeljene vatrobranim zidom, uz uvjet da nagib krova nije prema susjednoj građevnoj čestici,
- ako se grade u nizu, moraju biti s dvije strane prislonjene na susjedne građevine i odijeljene vatrobranim zidom, uz uvjet da nagib krova nije prema susjednim građevnim česticama.

Ako građevine iz stavka (1) ove podtočke imaju otvore prema susjednoj građevnoj čestici, moraju biti udaljene od te čestice najmanje 3 m.

Poljoprivredne gospodarske građevine

Na građevnoj čestici može se uz obiteljsku kuću graditi i poljoprivredna gospodarska građevina.

Poljoprivredne gospodarske građevine mogu se graditi na građevnoj čestici najviše kao jednoetažne, a visina građevine može biti najviše 5 m mjereno od bilo koje točke terena kojeg pokriva građevina do sljemena ili najviše točke ravnog krova.

Najveća dopuštena tlocrtna projekcija poljoprivrednih gospodarskih građevina iznosi 20 m².

Građevinski pravac u pravilu je iza građevinskog pravca obiteljske kuće.

Poljoprivredne gospodarske građevine moraju biti udaljene najmanje 10 m od obiteljske kuće na istoj građevnoj čestici.

Najmanja udaljenost od susjedne građevne čestice iznosi 1 m.

Na dijelu građevine koja je na udaljenosti manjoj od 3 m od granice susjedne čestice, ne mogu se projektirati ni izvoditi otvori. Otvorima se ne smatraju fiksna ustakljenja neprozirnim staklom, maksimalne veličine 60 x 60 cm i ventilacijski otvori maksimalnog promjera 15 cm.

Postojeće pomoćne i poljoprivredne gospodarske građevine sagrađene u skladu s prijašnjim propisima mogu se rekonstruirati i prenamijeniti u postojećim gabaritima, ukoliko nisu zadovoljeni uvjeti propisani ovim Urbanističkim planom uređenja.

Uređenje građevne čestice

Građevna čestica obiteljske kuće uređivati će se na tradicionalan način uređenja okućnice, poštujući funkcionalne i oblikovne karakteristike krajobraza, uz upotrebu autohtonih biljnih vrsta.

Terase i potporni zidovi grade se u skladu s reljefom i oblikovnim obilježjima naselja.

Predvrtovi se hortikulturno uređuju visokim i niskim zelenilom, bez mogućnosti smještaja dodatnih pokretnih gospodarskih sadržaja.

Neizgrađeni dio građevne čestice najmanje je 20% uređen visokim i niskim zelenilom.

Ulične ograde se izvode u kombinaciji čvrstog materijala i živice, visine do 1,5 m. Neprozirni, puni dio ograde najveće je dopuštene visine 40 cm.

Ograde između građevnih čestica su visine do 2 m, mjereno od niže kote konačno zaravnatog terena.

Arhitektonsko oblikovanje

Arhitektonsko oblikovanje obiteljske kuće (novih i rekonstruiranih građevina), oblikovanje fasada i krovišta, te upotrebljeni građevinski materijali moraju biti usklađeni s načinom izgradnje postojećih građevina u naselju, te primjereni tradicionalnoj gradnji.

Krovišta građevina mogu biti ravna ili kosa; kosa nagiba između 20° i 40°, a pokrov treba biti od crijepa, lima ili drugih postojanih materijala. Upotreba azbestcementnih ploča nije dopuštena. Na krovište je moguće ugraditi krovne prozore, kupole za prirodno osvijetljavanje te kolektore sunčeve energije. Na kosom terenu sljeme krova mora biti, u pravilu, usporedno sa slojnicama zemljišta.

Arhitektonsko oblikovanje obiteljske kuće unutar zaštitnog područja uz posebno vrijedne ili osjetljive gradske i seoske cjeline (zona III) označene na kartografskom prikazu br.3b "Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina - Područja posebnih ograničenja u korištenju; Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite," mj. 1:5000, određuje se u skladu s odredbama točke 7.2., podtočka Zone zaštite, ovih odredbi za provođenje.

Priključenje na komunalnu infrastrukturu

Do izgradnje cjelovitog sustava za odvodnju otpadnih voda dopušta se izgradnja cisterni i sabirnih jama, prema posebnim uvjetima nadležnih službi.

Priključak na građevine elektroopskrbe i telekomunikacijsku mrežu utvrđuje se na osnovi posebnih uvjeta komunalnih i javnih poduzeća.

Rekonstrukcija obiteljske kuće

Rekonstrukcija, dogradnja, nadogradnja i gradnja zamjenskih građevina na građevnim česticama veličine u skladu s propisanim veličinama izvodi se po pravilima za novu gradnju s tim da se postojeći parametri veći od propisanih mogu zadržati, ali bez povećanja.

Rekonstrukcija, dogradnja, nadogradnja i gradnja zamjenskih građevina i interpolacija na građevnim česticama manjim od propisanih za novu gradnju izvodi se po slijedećim odredbama:

- najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti građevnih čestica za samostojeću građevinu je $k_{ig} = 0,4$,

- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti građevnih čestica za samostojeću građevinu je $k_{is} = 1,2$,
  - najveća dopuštena visina obiteljske kuće iznosi 12 m, mjereno od bilo koje točke prirodnog terena koji pokriva građevina, do sljemena ili najviše točke ravnog krova,
  - udaljenost obiteljske kuće od granice susjedne građevne čestice je postojeća, ali ne manja od 1,0 m. Postojeća udaljenost manja od navedene može se zadržati,
  - potreban broj parkirališno - garažnih mjesta potrebno je osigurati na građevnoj čestici.
- **Uvjeti smještaja obiteljske kuće unutar površina stambene namjene (S) i mješovite - pretežito stambene namjene (M12)**

Veličina i oblik građevne čestice

Površina građevne čestice za izgradnju obiteljske kuće ne može biti manja od:

- 500 m² za slobodnostojeće građevine,
- 350 m² za poluotvorene građevine,
- 250 m² za skupne građevine.

Najveća dopuštena veličina građevne čestice za izgradnju obiteljske kuće iznosi 1000 m².

Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti građevnih čestica za samostojeću građevinu je $k_{ig} = 0,3$.

Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti građevnih čestica za dvojnu građevinu je $k_{ig} = 0,4$.

Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti građevnih čestica za skupne građevine je $k_{ig} = 0,4$.

Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti za samostojeću građevinu je $K_{is}=1,2$.

Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti za dvojnu građevinu je $K_{is} = 1,6$.

Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti za skupne građevine je $K_{is} = 1,6$.

Visina i površina obiteljske kuće

Najveća dopuštena visina obiteljske kuće iznosi 12 m, mjereno od bilo koje točke prirodnog terena koji pokriva građevina, do sljemena ili najviše točke ravnog krova.

Najmanja dopuštena površina tlocrtne projekcije nove obiteljske kuće iznosi 80 m² za sve veličine građevnih čestica i načine gradnje.

Smještaj na građevnoj čestici

Obvezni građevni pravac udaljen je 6m od regulacijskog pravca.

Granica gradivog dijela čestice udaljena je od granice građevne čestice najmanje 3 m.

Pomoćne i poljoprivredne gospodarske građevine

Na građevnoj čestici može se uz obiteljsku kuću graditi i pomoćna građevina, u skladu s odredbama točke 4.1. podtočka Pomoćne građevine, ovih odredbi za provođenje.

Unutar neizgrađenog dijela građevinskog područja naselja Bednja, tj. unutar površine stambene namjene (S) i površine mješovite - pretežito stambene namjene (M1₂) izgradnja poljoprivrednih gospodarskih građevina nije dopuštena.

Uređenje građevne čestice, arhitektonsko oblikovanje i priključenje na komunalnu infrastrukturu

Uvjeti za uređenje građevne čestice obiteljske kuće, arhitektonsko oblikovanje i priključenje na komunalnu infrastrukturu utvrđuju se na način određen točkom 4.1. ovih odredbi za provođenje.

Iznimno, neizgrađeni dio građevne čestice obiteljske kuće unutar površina stambene namjene (S) i mješovite - pretežito stambene namjene (M1₂) najmanje je 30% uređen visokim i niskim zelenilom.

Iznimno, obavezno je priključenje obiteljske kuće unutar površina stambene namjene (S) i mješovite - pretežito stambene namjene (M1₂) na sustav javne odvodnje.

4.2. Višestambene građevine

Urbanističkim planom uređenja zadržavaju se postojeće višestambene građevine u zoni mješovite - pretežito stambene namjene (M1₁) uz Poljakovu ulicu, a na preostalom dijelu područja obuhvata ne planira se izgradnja novih višestambenih građevina.

Na postojećim građevinama mogući su zahvati održavanja, u postojećim gabaritima (tlocrtno i visinski). Moguća je i sanacija ravnog krova izvedbom krova nagiba do 6 °, skrivenog u vijencu, da se ne naruši izvorno arhitektonsko oblikovanje građevine.

Parkiranje ili garažiranje vozila rješava se na građevnoj čestici višestambene građevine. Parkiralište se ozelenjava sadnjom stabala i ukrasnog zelenila (1 stablo na 3 parkirališna mjesta).

Najmanje 20% građevne čestice mora se hortikulturno urediti visokim i niskim zelenilom.

Priključak građevine na mrežu vodoopskrbe, odvodnje, elektroopskrbe te telekomunikacijsku mrežu utvrđuje se na osnovi posebnih uvjeta nadležnih službi.

5. UVJETI UREĐENJA ODNOSNO GRADNJE, REKONSTRUKCIJE I OPREMANJA PROMETNE, TELEKOMUNIKACIJSKE I KOMUNALNE MREŽE S PRIPADAJUĆIM GRAĐEVINAMA I POVRŠINAMA

Urbanističkim planom uređenja osigurane su površine i koridori infrastrukturnih sustava i to za:

- prometni sustav,
- sustav pošte i telekomunikacija,
- vodnogospodarski sustav,
- energetske sustav.

Infrastrukturni sustavi grade se prema posebnim propisima i pravilima struke, te ovim odredbama za provođenje.

5.1. Uvjeti gradnje prometne mreže

Planirano prometno rješenje unutar obuhvata Urbanističkog plana uređenja podrazumijeva regulaciju dijelova postojećih ulica, izgradnju novih ulica i križanja u razini, parkirališnih površina, pješačkih površina i biciklističkih staza, na način da se osigura usklađen razvoj kolnog i pješačkog prometa.

Prometni sustav prikazan je na kartografskom prikazu br. 2a "Prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža - Prometni sustav", mj.1:5.000.

• Ulična mreža

Osnovna ulična mreža sastoji se od glavnih mjesnih, sabirnih i ostalih ulica. Novoplanirane ulice ne mogu biti uže od 9,0 m.

Sustav glavnih mjesnih ulica naselja Bednja čine:

- državna cesta - Trakošćanska ulica (postojeća),
- lokalne ceste – Gajeva i Poljakova i ulica (postojeće),
- spoj Trakošćanske i Gajeve ulice (planirana cesta kroz središnji dio naselja),
- dio sustava ulica u novom dijelu naselja (planirane).

Uvjeti gradnje za planirane glavne mjesne ulice su:

- koridor širine 12 metara, dvije kolne trake širine 3,0 m,
- obostrani nogostupi širine po 1,5 m,
- uz planirane glavne mjesne ulice u novom dijelu naselja predviđeni su drvoredi (jednostrano), širine pojasa 3,0 m,
- regulirana križanja, bez mogućnosti parkiranja, po potrebi semaforizacija, ograničenje brzine, pješački prijelazi,
- riješena odvodnja,
- riješena javna rasvjeta.

Na postojećim glavnim mjesnim ulicama potrebno je izgraditi nogostupe, po mogućnosti obostrano u odnosu na kolnik.

Planirane sabirne ulice vežu se na sustav glavnih mjesnih ulica, a određene su u novom dijelu naselja. Sabirnim ulicama omogućen je pristup na javnu prometnu površinu za zone stambene, mješovite i gospodarske namjene.

Uvjeti gradnje za sabirne ulice su:

- koridor širine 9 metara, dvije kolne trake širine 3,0 m,
- obostrani nogostupi širine 1,5 m,
- riješena javna rasvjeta,
- riješena odvodnja.

Ostale ulice na području obuhvata Urbanističkog plana uređenja čine nekategorizirane ulice u naselju, na kojima se odvija promet manjeg intenziteta.

Najmanja udaljenost regulacijske linije ulice ne može biti manja od 3,0 m od osi kolnika, osim u već izgrađenim dijelovima naselja, gdje iznimno može biti i manja, ali ne manja od 2,5 m.

5.1.1. Javna parkirališta i garaže

Javno parkiralište određeno je južno od Trakošćanske ulice, uz zonu ugostiteljsko - turističke namjene. Parkiralište je u funkciji navedene zone i stanovnika Bednje, tijekom pojedinih kulturnih manifestacija i okupljanja. Kapacitet parkirališta je cca 70 mjesta za automobile i 4 za autobuse, a ozelenjeno je rubno postavljenim visokim zelenilom. Na parkiralištu je potrebno osigurati potreban broj mjesta za vozila invalida (najmanje 5% od ukupnog broja parkirališnih mjesta), koja moraju biti vidljivo označena horizontalnom i vertikalnom signalizacijom.

Na parkiralištima koja se nalaze uz ambulantu, ljekarnu, trgovinu dnevne opskrbe, poštu i planiranu predškolsku ustanovu mora biti osigurano najmanje 1 parkirališno mjesto za vozila invalida.

Potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta (PGM) za stambenu namjenu iznosi najmanje 1 PGM za jedan stan. Parkiranje ili garažiranje vozila rješava se na građevnoj čestici građevine stambene namjene.

Potreban broj PGM za druge namjene određuje se na 1.000 m² brutto izgrađene površine ovisno o namjeni prostora u građevini:

Namjena prostora	Prosječna vrijednost	Lokalni uvjeti
Stanovanje	14	11 - 17
Proizvodnja, skladišta i sl.	8	6 - 10
Trgovine	40	30 - 50
Drugi poslovni sadržaji	20	15 - 25

5.1.2. Trgovi i druge veće pješačke površine

Urbanističkim planom uređenja predviđa se uređenje Trga sv. Marije kao žarišta otvorenog javnog urbanog prostora u naselju. Način uređenja površina i opremanja elementima urbane opreme i urbanog mobilijara odredit će se javnim urbanističko - arhitektonskim natječajem, obuhvata određenog na kartografskom prikazu br.3. "Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina", mj.1:5.000.

Veći potez pješačkih površina nalazi se i u središnjem dijelu nove Bednje, uz ugostiteljske i trgovačke sadržaje, info punkt i zavičajni muzej. Uređenje tih površina

odredit će se Detaljnim planom uređenja, obuhvata određenog na kartografskom prikazu br.3. "Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina", mj.1:5.000.

- **Ostale pješačke površine**

Za kretanje pješaka mogu se graditi i uređivati, osim pločnika i trgova, i pješački putovi i šetnice. Površine za kretanje pješaka moraju biti dovoljne širine, ne uže od 1,5 m. Iznimno, ovisno o prostornim ograničenjima, mogu biti i uže, ali ne uže od 1,2 m.

Mjesni trg predstavlja većim dijelom pješačku zonu, a urbanističko - arhitektonskim natječajem moguće je odrediti i takav režim odvijanja prometa kojim bi na prostoru trga bilo moguće odvijanje samo servisnog i interventnog prometa.

Pješačke površine omogućuju povezivanje važnih točaka u mjestu, prvenstveno sadržaja javnih funkcija i vitalnih dijelova naselja, i to na relacijama:

- mjesni trg - groblje,
- mjesni trg - škola - sportski centar,
- mjesni trg - zona ugostiteljsko - turističke namjene i središte nove stambene zone,
- mjesni trg - zeleni pojas uz rječicu Bednju,
- naselje - slobodni prostor izvan granica Urbanističkog plana uređenja.

Na raskrižjima i drugim mjestima gdje je predviđen prijelaz preko kolnika za pješake, bicikliste i osobe s teškoćama u kretanju, moraju se ugraditi spuštene rubnjaci.

- **Biciklističke staze**

Biciklističke staze unutar obuhvata Urbanističkog plana uređenja mogu se graditi i uređivati odvojeno od ulica kao zasebna površina unutar profila ulice ili kao dio kolnika ili pješačke staze obilježen prometnom signalizacijom.

Biciklističke staze obavezno se grade i uređuju na potezima označenim na kartografskom prikazu br. 2a. "Prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža - Prometni sustav", mj.1:5.000, a mogu se graditi i uređivati i na drugim površinama.

Najmanja širina biciklističke staze iznosi 1 m, a ako je staza smještena neposredno uz kolnik, dodaje se zaštitna širina od 0,75 m.

5.2. Uvjeti gradnje telekomunikacijske mreže

Na području naselja Bednja planirana je rekonstrukcija i proširenje postojeće telekomunikacijske mreže, te izgradnja širokopojasne mreže. Također, kroz naselje Bednja planirana je i izgradnja svjetlovodnog kabela na relaciji Bednja – Trakošćan.

Sve mjesne i međumjesne telekomunikacijske kabele u pravilu treba polagati u koridorima postojećih odnosno planiranih cesta uz regulacijsku liniju ograda, prvenstveno koristeći postojeće koridore.

U profilu planiranih cesta potrebno je osigurati koridor širine 1,0 m za polaganje podzemne telekomunikacijske infrastrukture.

Kod projektiranja nove telekomunikacijske infrastrukture treba ispitati eventualnu opravdanost izgradnje distributivne telekomunikacijske kanalizacije (DTK) u cilju sprečavanja naknadnih ponovnih prekopavanja.

Telekomunikacijsku infrastrukturu u naselju Bednja treba projektirati i izvesti u skladu sa "Pravilnikom o tehničkim uvjetima gradnje i uporabe telekomunikacijske infrastrukture" (N.N. br 88/2001 god.), prema ostalim posebnim propisima, uvjetima davanja telekomunikacijskih usluga i pravilima struke.

Kod paralelnog vođenja i križanja telekomunikacijske instalacije i drugih instalacija treba se pridržavati uvjeta o minimalnim međusobnim udaljenostima.

- **Pošta**

Sustav pošte u narednom razdoblju neće doživjeti načajnije promjene. U Bednji će i nadalje poštanski promet obavljati "Hrvatska pošta", d.d., Središte pošta Varaždin putem poštanskog ureda 42 253 Bednja.

5.3. Uvjeti gradnje komunalne infrastrukturne mreže

5.3.1. Vodnogospodarski sustav

- **Vodoopskrba**

Vodoopskrba naselja Bednja ostvarena je izgradnjom transportnog cjevovoda "Šumi" ϕ 200 mm, koji s izvora "Šumi" transportira vodu preko preljevne građevine – vodospremnika "Ivančica" (volumena $V=200\text{ m}^3$ i visinske kote $H=326,5\text{ m.n.m.}$).

Smjernice za izvedbu vodoopskrbne mreže određene su elaboratom "Konceptijsko rješenje vodoopskrbe područja Općine Bednja" (AT CONSULT d.o.o. Varaždin, 2002.g).

Planirano rješenje vodoopskrbe naselja Bednja predviđa spajanje vodovodnog razvoda preko direktnog spojnog cjevovoda ϕ 110 mm koji bi vodom punio novi vodospremnik "Bednja" (volumena $V=200\text{ m}^3$, visinska kota $H=285\text{ m.n.m.}$) iz transportnog cjevovoda "Šumi", a iz vodospremnika "Bednja" voda će se upustiti u mjesnu mrežu preko cjevovoda ϕ 150 mm.

U prijelaznom razdoblju, do izgradnje vodospremnika i cjevovoda moguće je spajanje cjevovoda "Šumi" na postojeću vodospremu u Bednji (volumena $V=60\text{ m}^3$, $H=263,10\text{ m.n.m.}$). Planom se predviđa i rekonstrukcija postojeće vodovodne mreže formiranjem prstenova od cijevi ϕ 110 mm i razvoda ϕ 90 mm glavnim ulicama - Trakošćanskom ulicom, ulicom Izidora Poljaka i Gajevom ulicom.

Na područjima novog dijela naselja planira se izgradnja uličnih cjevovoda ϕ 110 mm i ϕ 90 mm, koji će zadovoljavati sanitarne i protupožarne potrebe, te izgradnja sekundarnih vodova za pojedine dijelove građevinskog područja naselja ϕ 40 mm. Glavni dobavni cjevovod za područje sjeverno od Trakošćanske ulice proteže se uz novoformiranu prometnicu u pravcu istok - zapad profila ϕ 90 mm sa

spojem na vod profila ϕ 110 mm u Gajevoj i Trakošćanskoj ulici. Dobava vode za područje južno od Trakošćanske ulice rješava se cjevovodom profila ϕ 110 mm koji će se protezati u smjeru sjeveroistok-jugozapad, sa spojem na vod profila ϕ 110 mm u Trakošćanskoj ulici, na istočnom ulazu u Bednju i dva spoja u centralnom dijelu naselja. Razvod po ostalim novoformiranim ulicama je profila ϕ 90 mm, kao i za industrijsku zonu (odvojak spomenutog prstena.)

Za navedena područja potrebno je izraditi projektnu dokumentaciju za izvođenje.

Koridor za vođenje vodoopskrbnog cjevovoda određen je kao najmanji potrebni prostor za intervenciju na cjevovodu, odnosno zaštitu od mehaničkog oštećenja drugih korisnika prostora.

Svijetli razmak između vodoopskrbnog cjevovoda i ostalih građevina komunalne infrastrukture je najmanje 1 m, a od drvoreda i građevina najmanje 2,5 m. U okolnostima kada nije moguće zadovoljiti navedene udaljenosti, moguće je zajedničko vođenje trase s drugim instalacijama na manjoj udaljenosti, uz dogovor s ostalim vlasnicima, i to u posebnim instalacijskim kanalima i zaštitnim cijevima, vertikalno etažirano, što se određuje zasebnim projektom.

Vertikalni razmak s ostalim instalacijama izvodi se najmanje 50 cm. Prijelaz preko prometnice izvodi se obvezno u zaštitnoj cijevi. Za osiguranje potrebne toplinske zaštite vode u cjevovodu, kao i mehaničke zaštite cjevovoda, debljina zemljanog (ili drugog) pokrova je najmanje 1 m iznad tjemena cijevi.

Dimenzije komora na cjevovodu određuju se prema potrebnim gabaritima ugrađenih armatura, a svijetla visina je najmanje 180 cm.

Za građevine i zahvate čija lokacija i tehnički elementi nisu određeni stavcima 1. i 2. ove podtočke isti će se definirati temeljem dokumentacije višeg stupnja razrade.

• Odvodnja

Postojeća kanalizacijska mreža (mješovitog tipa) izrađena je od betonskih cijevi ϕ 30, ϕ 40 i ϕ 50 cm te revizionih armiranobetonskih okana s ljevano-željeznim poklopcima, u dužini 1000 m uz prometnicu Trakošćan – Lepoglava i ulicama Izidora Poljaka i Ljudevita Gaja, a na njih su vezani kraći sekundarni cjevovodi manjih profila za pojedine grupe domaćinstava ili pojedine građevine. Na krajevima glavnih cjevovoda izgrađena su tri otvorena ispusta u vodotok.

U narednom razdoblju potrebno je izgraditi sustav odvodnje otpadnih voda tamo gdje još ne postoji. Također, osim cjevovoda treba izgraditi centralni pročištač otpadnih voda s ispustom u rječicu Bednju.

Obzirom na topografske uvjete i karakter naselja najpovoljniji je mješoviti sustav odvodnje (fekalne i oborinske vode odvođe se zajedno). Prilikom planiranja potrebno je omogućiti da se čiste oborinske vode u što većoj mjeri usmjere izvan kanalizacijske mreže kako ne bi došlo do preopterećenja cjevovoda i pročištača otpadnih voda. U tu svrhu potrebno je projektirati preljevne građevine, kako na novoj mreži tako i na već izgrađenoj. Točna lokacija preljevnih građevina moći će se

odrediti tek prilikom izrade izvedbene dokumentacije, a ovim se planom predlaže nekoliko mogućih lokacija.

Za održavanje sustava javne odvodnje, kao i za oborinsku odvodnju cesta, a zbog mogućnosti pristupa mehanizacijom, preporuča se vođenje cjevovoda sustava odvodnje u javnom cestovnom pojasu (na mjestu odvodnog jarka, nogostupa ili po potrebi u trupu ceste).

Potreban koridor za vođenje kanalizacijskog kolektora utvrđuje se obzirom na profil samog cjevovoda, koji je dimenzija od 400 - 1000 mm.

Svjetli razmak između kanalizacijskog cjevovoda i ostalih instalacija je najmanje 1 m i proizlazi iz uvjeta održavanja. Razmak od drvoreda i građevina je najmanje 2,5 m. Križanje s ostalim instalacijama, u pravilu, izvodi se tako da je kanalizacija ispod.

5.3.2. Energetski sustav

- **Elektroopskrba**

Trafostanice 10(20)/0,4 kV i srednjenaponska mreža

Izgradnja novih TS 10(20)/0,4 kV i rekonstrukcija postojećih ovisna je dinamici izgradnje novih građevina odnosno o rekonstrukciji postojećih, te njihovim zahtjevanim snagama. Na promatranom području potrebno je izgraditi nove trafostanice, i to TS 10(20)/0,4 kV Bednja V, Bednja VI i Bednja VII za mogućnost ugradnje transformatora snage 1000 kVA.

Lokacije trafostanica 10(20)/0,4 kV određene su tako da se trafostanice nalaze u težištu opterećenja konzumnog područja. Točna lokacija nove trafostanice i instalirana snaga transformatora odrediti će se ovisno o zahtjevima investitora.

U narednom razdoblju biti će potrebno zamijeniti postojeću limenu TS 10/0,4 kV Bednja IV s kabelskom montažnom trafostanicom s mogućnošću ugradnje transformatora 1000 kVA.

Nove trafostanice 10(20)/0,4 kV trebaju biti opremljene sukladno granskoj normi HEP Distribucije d.o.o., N.012.01, "Tehnički uvjeti za TS 10(20)/0,4 kV, 1x630 kVA; kabelska izvedba", HEP Direkcija za distribuciju (Klas. br. 4.02/92, N.012.01) i uvjetima HEP Distribucije d.o.o., DP "Elektre" Varaždin.

Novu TS Bednja VII potrebno je interpolirati u postojeći kabel koji povezuje TS Bednja II i TS Bednja IV. Također je potrebno položiti novi 10(20) kV kabel XHE 49–A 3x(1x150) mm² od TS Bednja IV do TS Bednja VI, te dalje do Bednje V i natrag do RS Bednja I kako bi se zatvorila petlja i osiguralo dvostrano napajanje.

TS Bednjanska Ves potrebno je kabelom XHE 49–A 3x(1x150) mm² povezati na TS Bednju VI kako bi se priključni dalekovod 10 kV mogao demontirati.

Postojeće zračne dalekovode 10 kV koji prolaze kroz planirani dio naselja potrebno je demontirati i položiti kabel 10 kV uz planirane ulice.

Niskonaponska mreža

Izgradnjom novih građevina, odnosno rekonstrukcijom postojećih predviđa se izgradnja nove, odnosno rekonstrukcija postojeće niskonaponske mreže. Napajanje potrošača u zoni stambene i mješovite namjene planira se podzemnim kabelima, preko samostojećih priključno-mjernih ormarića (SPMO) ili kućnih priključno-mjernih ormarića koji se ugrađuju na fasadi građevina.

Niskonaponsku mrežu treba izvoditi tipiziranim kabelima do 1 kV, sukladno granskoj normi HEP Distribucije d.o.o., N.033.01 kl. br. 4.37/03, "Tehnički uvjeti za izbor i polaganje elektroenergetskih kabela nazivnog napona 1 kV do 35 kV – I. izmjene i dopune".

Za veće potrošače javne i društvene namjene potrebno je izgraditi posebne niskonaponske strujne izlaze iz trafostanica, kabelima tipa i presjeka ovisno o zahtjevanoj vršnoj snazi.

Javna rasvjeta

Javna rasvjeta će se izvoditi kao samostalna, izvedena na zasebnim stupovima ili dograđivati u sklopu postojeće i buduće nadzemne niskonaponske mreže. Izbor svjetiljki i rasvjetnih stupova obaviti prema tipskom rješenju primjenjivanom u rasvjeti gradskog naselja.

U zoni planirane izgradnje javnu rasvjetu potrebno je izgraditi u skladu s arhitektonskim rješenjem i prema Projektu priključka javne rasvjete na distribucijsku mrežu.

• Plinoopskrba

Plinifikacija naselja Bednja zasniva se na "Projektu distributivne plinske mreže Općine Bednja" i "Studiji opskrbe plinom Županije Varaždinske".

Dimenzioniranje plinskog sustava omogućava distribuciju plina do svih dijelova naselja Bednja. Za neizgrađene dijelove građevinskog područja naselja biti će potrebno napraviti projektnu dokumentaciju.

Plinska mreža planirane zone stambene i mješovite namjene južno od Trakošćanske ulice spojiti će se na glavni plinovod PE 160 u Trakošćanskoj ulici, što će omogućiti kvalitetnu opskrbu novog dijela naselja. Također, i zona gospodarske namjene (iza postojećeg pogona tvornice "Varteks") biti će spojena na plinovod PE 160 uz glavnu prometnicu te povezana plinovodom sa zonom stambene namjene.

Predviđa se izgradnja plinovoda profila PE 90 uz glavnu prometnicu unutar zone te uz prilaznu cestu, dok će ostali ulični plinovodi biti izrađeni od polietilenskih cijevi profila PE 63. Predviđeni spojni plinovod zona stambene i mješovite namjene južno od Trakošćanske ulice, kao i zone proizvodne namjene također je profila PE 90, što će uvelike ovisiti o potrebama same zone.

U planiranoj prometnici kroz središnji dio naselja, od ambulante do izlaza na Ulicu Lj. Gaja također će se položiti plinovod profila PE 63 koji će biti spojen na projektirani plinovod do ambulante, te na plinovod u Ulici LJ. Gaja.

Potrebno je predvidjeti smještaj mjerno-regulacijskog sata za potrebe stambenih građevina, u samostojećim ormarićima smještenim u ili uz ogradu unutar pojedine građevne čestice.

Minimalni svijetli razmak između plinske cijevi i ostalih građevina komunalne infrastrukture je 1,0 m. Vertikalni razmak s ostalim instalacijama kod raskršća je min. 0,5 m, uz obvezu zaštite polucije na plinovodu.

Dubina rova za polaganje plinske cijevi mora biti tolika da se izvede adekvatna pješčana posteljica te da nadsloj iznad cijevi bude minimalno 0,8 m. U slučaju manjeg nadsloja potrebno je izvesti zaštitu cijevi.

Prijelazi plinovoda ispod prometnica izvode se obvezno u zaštitnim cijevima.

6. UVJETI UREĐENJA JAVNIH I ZAŠTITNIH ZELENIH POVRŠINA

• Javne zelene površine

Javne zelene površine namijenjene su uređenju, sadnji i održavanju zelenila, te gradnji i uređenju pješačkih puteva, biciklističkih staza, dječjih igrališta, višenamjenskih paviljona i manjih komunalnih građevina. Na području obuhvata UPU-a utvrđene su javne zelene površine, koje se dijele na:

- Z1 - javni park,
- Z2 - igralište,
- Z3 - odmorište, vrt.

Javni park planiran je u centralnom prostoru novog dijela Bednje, uz predškolsku ustanovu i novu glavnu mjesnu ulicu. Uređenje i mogući sadržaji javnog parka odrediti će se temeljem hortikulturnog projekta, osim sjevernog dijela obuhvaćenog obaveznom izradom Detaljnog plana uređenja.

Prostor javnog parka urediti će se prvenstveno sadnjom visokog i parternog zelenila, u pravilu autohtonim vrstama.

Unutar površine javnog parka mogu se graditi građevine koje su u funkciji korištenja parka kao što je paviljon, odmorište, manja javna ili ugostiteljska građevina, građevine sanitarno - higijenskog standarda i komunalne građevine, do ukupno 200 m².

Urbanističkim planom uređenja određene su površine namijenjene izgradnji dječjih igrališta i odmorišta.

Navedene površine potrebno je opremiti kvalitetnim elementima urbane opreme i urbanog mobilijara, kao što su oprema za dječja igrališta, javna rasvjeta, klupe za sjedenje, koševi za otpatke, nadstrešnice i drugi elementi urbane opreme i urbanog mobilijara.

Površina odmorišta, vrta (Z3) nalazi se u bloku mješovite namjene južno od Poljakove ulice, a za njezino uređenje potrebno je također koristiti elemente urbane opreme.

- **Zaštitne zelene površine**

Zaštitne zelene površine (Z) oblikovane su radi potrebe zaštite okoliša uz pojedine vrijedne cjeline, te odvajanja površina stambene i gospodarske namjene.

Na postojećoj zaštitnoj zelenoj površini (povijesno zelenilo) uz crkvu UBDM zadržava se postojeće zelenilo, uz obavezu redovnog održavanja.

Aleja kroz novi dio naselja ima multifunkcionalnu ulogu: prati Bednju, spaja povijesno zelenilo mjesta sa novim dijelom naselja, predstavlja novu hortikulturnu temu u naselju te omogućava šetnju stanovnika.

Zaštitne zelene površine određene su i uz rječicu Bednju, kao inundacijski pojas ukupne širine 25 metara. Unutar inundacijskog pojasa svi zahvati provode se u skladu s uvjetima Hrvatskih voda.

7. MJERE ZAŠTITE PRIRODNIH I KULTURNO - POVIJESNIH CJELINA I GRAĐEVINA I AMBIJENTALNIH VRIJEDNOSTI

Mjere zaštite prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina i građevina i ambijentalnih vrijednosti propisane su zakonom i drugim propisima, te ovim odredbama za provođenje.

Zaštićeni dijelovi prirode i područja planirana za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode, kao i graditeljska baština koja je zaštićena ili predložena za zaštitu određeni su kartografskim prikazom br.3a "Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina - Područja posebnih uvjeta korištenja," mj. 1:5000.

7.1. Mjere zaštite prirodnih vrijednosti

Unutar obuhvata Urbanističkog plana uređenja kao spomenik parkovne arhitekture registrirana su dva reprezentativna stabla lipe u povijesnom središtu Bednje, ispred Župnog dvora crkve BDM.

Na spomeniku parkovne arhitekture i u njegovoj neposrednoj blizini nisu dopušteni zahvati kojima bi se promijenile ili narušile njegove vrijednosti.

Potrebno je pribaviti mišljenje stručnjaka o stanju ovih zaštićenih stabala, te odrediti smjernice za daljnju njegu.

Kao dio prirode koji se predlaže za zaštitu temeljem odredbi Prostornog plana Varaždinske županije i Prostornog plana uređenja Općine Bednja utvrđena je kontaktna zona Parka prirode "Trakošćan", u kojoj se nalazi i cjelovito područje obuhvata Urbanističkog plana uređenja.

Naselja i poljoprivredne površine u kontaktnoj zoni Parka prirode "Trakošćan" imaju znatno manji stupanj zaštite od samog Parka prirode, čime se omogućuje

njihov razvitak, uz očuvanje i revitalizaciju u skladu s osnovnim smjernicama razvitka

- tradicionalna i ekološka poljoprivreda, seoski turizam.

U kontaktnoj zoni mogu se obavljati radnje koje ne narušavaju izgled i prirodne vrijednosti predjela, ne mijenjaju karakterističnu konfiguraciju terena i zadržavaju tradicionalni način korištenja krajobraza.

Dopušteni su svi oblici tradicionalnih, gospodarskih aktivnosti, te smještaj novih gospodarskih djelatnosti u utvrđenim granicama građevinskog područja.

7.2. Mjere zaštite kulturno-povijesnih cjelina i građevina i ambijentalnih vrijednosti

Urbanističkim planom uređenja određen je način zaštite i očuvanja nepokretnih kulturnih dobara i to provedbom mjera zaštite prema utvrđenom sustavu zaštite za određenu vrstu kulturnog dobra:

- povijesno naselje (gradsko - seosko naselje),
- pojedinačna kulturna dobra.

Mjere zaštite nepokretnih kulturnih dobara propisane su zakonom, drugim propisima i ovim odredbama za provođenje.

Sustav mjera zaštite kulturnih dobara i kulturno - povijesnih vrijednosti određen je na kartografskom prikazu br.3b "Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina - Područja posebnih ograničenja u korištenju; Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite " mj. 1:5000.

• Zaštićena kulturna dobra

Zaštićena kulturna dobra na području obuhvata Urbanističkog plana uređenja pripadaju kategoriji povijesne građevine, i to:

- sakralna građevina: Župna crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije, upisana u Registar kulturnih dobara br. 1067 (2003.g.), zaštita obuhvaća katastarske čestice k.o. Bednja: 1/1, 1/2, 1/3, 2, 27/1, 27/6, 27/2, 27/8, 27/9, 27/11, 3, 14/1, 5/1 i 5/2,
- civilna građevina: Kurija župnog dvora, upisana u Registar kulturnih dobara br. 1067, na k.č. 4/1 k.o. Bednja,
- javna skulptura: Pil Blažene Djevice Marije, upisan u Registar kulturnih dobara br. 1067, zajedno sa Župnom crkvom i Kurijom župnog dvora, na k.č. 27/9 k.o. Bednja,
- Bednjanska svadba i Bednjanski govor, preventivno zaštićeno nematerijalno kulturno dobro godine 2001., "Rješenjem o preventivnoj zaštiti" Klasa: UP/I-612-08/01/01/08, Urbroj:532-19-0101-1., te predloženo za upis u Registar kulturnih dobara.

Na području zaštićenih kulturnih dobara, odnosno na pripadajućim im česticama, utvrđen je slijedeći sustav mjera zaštite:

- zaštitni i drugi radovi na kulturnom dobru i unutar njegovih prostornih granica mogu se poduzeti samo uz prethodno odobrenje nadležnog tijela,

- vlasnik kao i drugi imatelj kulturnog dobra dužan je provoditi sve mjere zaštite koje se odnose na održavanje predmetnog kulturnog dobra, a koje odredi nadležno tijelo.

- **Kulturno - povijesne vrijednosti predložene za zaštitu**

Odredbama Urbanističkog plana uređenja za zaštitu se predlažu slijedeće kulturno - povijesne vrijednosti:

- povijesno naselje (gradsko - seosko naselje ili dio naselja): Bednja,
- povijesna građevina (civilna):
  - zgrada stare osn. škole, Trg Sv. Marije 22,
  - zgrada na Trgu Sv. Marije 24,
  - kuća Sajko, na raskršću Trakošćanske i Gajeve ulice.

Građevine koje su planom predviđene za zaštitu, nadležni će Konzervatorski odjel istražiti i valorizirati, te u skladu s nalazima donijeti odgovarajuće rješenje.

- **Zone zaštite**

Oblikovno vrijedno područje gradskih i seoskih cjelina obuhvaća zonu zaštite građevina upisanih u Registar kulturnih dobara (zona I) i zonu evidentirane povijesne cjeline (zona II). Sustav mjera zaštite unutar navedenog područja određen je u točki 7.2., podtočke Zaštićena kulturna dobra i Kulturno - povijesne vrijednosti predložene za zaštitu.

Zaštitno područje uz posebno vrijedne ili osjetljive gradske i seoske cjeline obuhvaća širu zonu zaštite slike naselja i panoramskih vrijednosti (zona III). Na područjima izgrađenog dijela naselja gdje se predviđa rekonstrukcija, obnova, sanacija ili zamjena postojeće građevine novom, treba dati prednost jednokatnicama izduženog pravokutnog tlocrta, koristiti glineni crijep, pravokutni format prozora, drvenu stolariju i glatku svijetlu žbuku pročelja, kako bi se nove građevine oblikovanjem uklopile u povijesni ambijent.

- **Smjernice za zaštitu povijesnih građevina i ambijenata**

Svu evidentiranu graditeljsku baštinu na području obuhvata Urbanističkog plana uređenja koja nema svojstva kulturnog dobra, odnosno nije registrirana ili preventivno zaštićena kao kulturno dobro, a predstavlja vrijednost od lokalnog značenja, prema čl. 17. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99), lokalna zajednica, tj. predstavničko tijelo općine može proglasiti zaštićenim. Općinsko će tijelo svojom odlukom odrediti koja dobra proglašava zaštićenim, te uz suglasnost nadležnog Konzervatorskog odjela odrediti način zaštite.

Zapuštenu ili napuštenu tradicijsku arhitekturu potrebno je revitalizirati poticajnim sredstvima, osuvremenjivanjem stare ili uvođenjem odgovarajuće nove namjene.

- **Smjernice za zaštitu arheološke baštine**

Arheološke nalaze prilikom građevinskih, infrastrukturnih i drugih radova na prostoru zaštićenih kulturnih dobara potrebno je prijaviti nadležnom Konzervatorskom odjelu kako bi se pregledali te odredile mjere zaštite. Građevinske radove treba odmah prekinuti, a nastavak odrediti prema nalazu arheologa.

Kod slučajnih arheoloških nalaza na dosad neevidentiranim lokalitetima potrebno je također obavijestiti Konzervatorski odjel, kako bi se nalazi pravodobno dokumentirali radi upotpunjavanja arheološke karte Bednje.

8. POSTUPANJE S OTPADOM

Do usvajanja opredjeljenja o principima gospodarenja komunalnim i tehnološki neopasnim otpadom na razini Županije, za privremeno odlaganje otpada na području obuhvata Urbanističkog plana uređenja koristit će se postojeće odlagalište u Jerovcu (na području Grada Ivanca).

Programom zaštite okoliša koji donosi skupština Varaždinske županije te Općinsko vijeće Općine Bednja, u skladu sa Strategijom gospodarenja otpadom, utvrđuju se mjere postupanja s otpadom.

U skladu sa Zakonom o otpadu (NN 151/03), mjere postupanja s otpadom sadrže osobito:

- mjere izbjegavanja i smanjenja nastajanja otpada,
- mjere iskorištavanja vrijednih osobina otpada, odnosno program odvojenog skupljanja,
- mjere nadzora i praćenja postupanja s otpadom,
- izvore i visinu financijskih sredstava za provođenje pojedinih mjera,
- rokove za izvršenje utvrđenih mjera.

Općina Bednja dužna je osigurati provođenje mjera za postupanje s komunalnim otpadom, dok Varaždinska županija osigurava provođenje mjera postupanja s industrijskim, ambalažnim, građevnim, električkim i elektroničkim otpadom, otpadnim vozilima i otpadnim gumama.

Prilikom postupanja s komunalnim otpadom mora se iz njega izdvojiti opasni otpad i s njim postupati sukladno odredbama Zakona o otpadu koje se odnose na opasni otpad.

9. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

Na području obuhvata Urbanističkog plana uređenja ne predviđa se razvoj djelatnosti koje ugrožavaju zdravlje ljudi i štetno djeluju na okoliš.

Mjere sprečavanje nepovoljnog utjecaja na okoliš obuhvaćaju skup aktivnosti usmjerenih na očuvanje okoliša, kao što su čuvanje i poboljšanje kvalitete voda, zaštitu i poboljšanje kakvoće zraka, smanjenje prekomjerne buke i mjere posebne zaštite.

9.1. Čuvanje i poboljšanje kvalitete voda

Čuvanje i poboljšanje kvalitete vode Bednje ima za cilj dovođenje u poželjnu kategoriju, tj. treba težiti da Bednja s postojeće III. vrste, sustavnim mjerama zaštite, postane vodotok II. kategorije.

U cilju zaštite kvalitete vode prvenstveno je potrebno izgraditi kanalizacijski sustav sa pročišćavanjem otpadnih voda naselja. Također, potrebno je zabraniti, odnosno ograničiti ispuštanje opasnih tvari propisanih uredbom o opasnim tvarima u vodama (odnosi se na zonu gospodarske namjene). Zaštita vodotoka obuhvaća i zaštitu vodnih ekosustava u inundacijskom pojasu, unutar kojeg je za svaki namjeravani zahvat (nove regulacije vodotoka, ili drugi hidrotehnički zahvati) potrebna suglasnost Hrvatskih voda.

9.2. Zaštita i poboljšanje kakvoće zraka

Zaštita i poboljšanje kakvoće zraka ima za cilj očuvati zdravlje ljudi, biljni i životinjski svijet te kulturne i druge materijalne vrijednosti.

Mjere za zaštitu zraka podrazumijevaju štednju i racionalizaciju energije uvođenjem plina kao energenta, a ložišta na kruta i tekuća goriva treba koristiti racionalno i upotrebljavati gorivo s dozvoljenim postotkom sumpora.

Stacionarni izvori (tehnološki procesi, uređaji i objekti iz kojih se ispuštaju u zrak onečišćujuće tvari) onečišćenja zraka moraju biti proizvedeni, opremljeni, rabljeni i održavani na način da ne ispuštaju u zrak tvari iznad graničnih vrijednosti emisije, prema zakonu i posebnom propisu o graničnim vrijednostima emisije onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora.

9.3. Smanjenje prekomjerne buke

Smanjenje prekomjerne buke provoditi će se prema Zakonu o zaštiti od buke (NN 20/03) i pripadajućim pravilnicima, čime se sprječava nastajanje prekomjerne buke pri lociranju građevina, sadržaja ili namjena te smanjuje prekomjerna buka u dopuštene granice.

Općina Bednja dužna je izraditi kartu emisija buke koja će biti prikaz postojećih i /ili predviđenih razina buke na promatranim područjima.

Do izrade karte buke nove građevine, sadržaji i namjene lociraju se na temelju mjerenja i proračuna koji su ujedno i sastavni dijelovi karte buke.

9.4. Mjere zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti

Mjere zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti temelje se na polazištima i ciljevima Urbanističkog plana uređenja, pri čemu je organizacija i namjena prostora planirana integralno s planiranjem zaštite, što se posebno ističe određenim načinom gradnje, gustoćom izgrađenosti i gustoćom stanovanja.

Elementarnim nepogodama u smislu Zakona o zaštiti od elementarnih nepogoda smatra se iznenadna velika nesreća koja prekida normalno odvijanje života, uzrokuje žrtve, štetu većeg opsega na imovini i/ili njen gubitak, te štetu na infrastrukturi i/ili okolišu, u mjeri koja prelazi normalnu sposobnost zajednice da ih sama otkloni bez pomoći. Elementarnu nepogodu uzrokuju prirodni, tehnički, tehnološki ili biološki događaji.

Elementarnim nepogodama smatraju se osobito potresi 7. stupnja i više po MCS skali, te olujni i orkanski vjetrovi od 8 i više bofora, požari, poplave, suše, tuča, jaki mraz, izvanredno visok snijeg, snježni nanosi, nagomilavanje leda na vodotocima, odroni i sl. Elementarnim nepogodama smatraju se također velike prometne nesreće, raspadi pojedinih tehničkih sustava (vodoopskrba, elektroopskrba, zbrinjavanje otpada, prijenos informacija i sl.).

Za zaštitu od elementarnih nepogoda određene su preventivne mjere zaštite, koje će biti detaljnije razrađene u sustavima koji su za njih nadležni, a to su:

- u svrhu efikasne zaštite od potresa neophodno je konstrukcije svih građevina planiranih za izgradnju uskladiti sa zakonskim propisima za predmetnu seizmičku zonu (područje Općine Bednja ugroženo je mogućim potresom sedmog stupnja Merkalijeve skale - MCS),
- ugroženost mogućim poplavama rječice Bednje spriječena je regulacijom vodotoka, a obrana od brdskih voda temelji se na "Idejnom rješenju vodnog sistema slivova Bednje i Plitvice",
- obranu od tuče potrebno je uskladiti sa uputama nadležne hidrometeorološke službe,
- požarno opterećenje na području obuhvata Urbanističkog plana uređenja je malo. Za područje Općine Bednja izrađen je i donesen "Plan zaštite od požara". Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevine i gašenja požara na građevini i otvorenom prostoru, građevina mora imati vatrogasni prilaz i površinu za operativni rad vatrogasaca određenu prema posebnom propisu, a prilikom gradnje ili rekonstrukcije vodoopskrbne mreže mora se predvidjeti vanjska hidrantska mreža.
- za zaštitu od radioaktivnog zračenja i drugih zagađenja biti će potrebno (na nivou Varaždinske županije i Općine Bednja) vršiti odgovarajuća mjerenja u svrhu kontrole stupnja eventualne zagađenosti područja radioaktivnim zračenjem ili drugim zagađenjem, a u skladu s važećim pravilnicima o maksimalno dopuštenim granicama kontaminacije čovjekove sredine (u zraku, padalinama, u vodama itd). Područje Općine Bednja udaljeno je od nuklearne elektrane Krško manje od 50 kilometara, što predstavlja II zonu ugroženosti, odnosno plansko područje za poduzimanje preventivnih i dugoročnih mjera zaštite stanovništva i okoliša.

Do donošenja Zakona o civilnoj zaštiti kojim će se detaljnije riješiti problematika zaštite i sklanjanja ljudi i materijalnih dobara potrebno je primijeniti slijedeće mjere:

- za sklanjanje ljudi i materijalnih dobara potrebno je osigurati skloništa po opsegu zaštite, i to dopunske zaštite otpornosti 50 kPa, a osnovne zaštite otpornosti 100 do 300 kPa,

- sva skloništa moraju biti projektirana i izvedena u skladu s propisom o tehničkim normativima za skloništa:
  - skloništa planirati ispod građevina kao najniže etaže,
  - osigurati potreban opseg zaštite (50 do 300 kPa),
  - osigurati rezervne izlaze iz skloništa,
- sva skloništa osnovne zaštite moraju biti dvonamjenska i trebaju se koristiti u mirnodopske svrhe uz suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova, a u slučaju ratnih opasnosti trebaju se u roku od 24 sata osposobiti za potrebe sklanjanja,
- polumjer gravitacije skloništa osnovne zaštite iznosi 250 m, odnosno 3-5 minuta vremenske dostupnosti.

Lokacija, vrsta, kapacitet i namjena skloništa određena je separatom Urbanističkog plana uređenja "Mjere zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti", odnosno Planovima zaštite i spašavanja jedinica lokalne samouprave.

Broj sklonišnih mjesta u skloništimu treba odrediti prema vrsti:

- za kućna skloništa i skloništa za stambeni blok prema veličini građevine odnosno skupine građevina, računajući da se na 50 m² BRP - a osigura sklonišni prostor najmanje za jednog stanovnika,
- za skloništa pravnih osoba za dvije trećine ukupnog broja djelatnika, a pri radu u više smjena za dvije trećine broja djelatnika u najvećoj smjeni u vrijeme rada,
- za javna skloništa prema procijenjenom broju stanovnika koji se mogu zateći na javnom mjestu i broju stanovnika za koje nije osigurano sklonište. Polumjer gravitacije takvih skloništa iznosi 250 m.

10. MJERE PROVEDBE PLANA

10.1. Obveza izrade Detaljnog plana uređenja

Za uređenje središnjeg dijela naselja Bednja koji obuhvaća zonu ugostiteljsko - turističke namjene, javno parkiralište te zonu mješovite - pretežito stambene namjene južno od Trakošćanske ulice, Urbanističkim planom uređenja određena je obaveza izrade Detaljnog plana uređenja. Područje obuhvata označeno je na kartografskom prikazu br.3b "Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju; Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite," mj.1:5000.

10.2. Obveza izrade urbanističko - arhitektonskog natječaja

U cilju dobijanja što kvalitetnijeg rješenja za uređenje središnjeg dijela naselja Bednja i njegovo oblikovanje te opremanje urbanom opremom, Urbanističkim planom uređenja određena je obaveza izrade urbanističko - arhitektonskog natječaja za područje označeno na kartografskom prikazu br.3b "Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju; Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite," mj.1:5000.

Uređenje tog prostora potrebno je provesti u smjeru jačanja njegova urbaniteta, stvaranjem kvalitetnog urbanog javnog prostora između ruralne, nekoherentne strukture na zapadnome dijelu i parkovnih površina s baroknim građevinama na istočnom dijelu.

U prostornom smislu izuzetno su važne južne i istočne padine uzvisine s crkvom, koje valja ostaviti neizgrađenim, te omogućiti sagledavanje ovog povijesno - krajobraznog kompleksa iz udaljenih vizura na prilazima naselju i iz nizine. Isto tako, neizgrađeni bregoviti dio sjeverno od naselja daje podlogu za vizualni doživljaj silhuete povijesnog naselja kojim dominira toranj crkve.

Rezultat natječaja je polazište za definiranje urbanističko - tehničkih uvjeta za zahvat uređenja prostora.

10.3. Rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni

Za građevine koje su izgrađene u skladu s propisima koji su važili do stupanja na snagu Zakona o prostornom uređenju (NN br. 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04), a namjena kojih je protivna namjeni utvrđenoj Urbanističkim planom uređenja, može se, do privođenja konačnoj namjeni:

- izvršiti sanacija i zamjena dotrajalih konstruktivnih i drugih dijelova građevine i krovništva u postojećim gabaritima,
- dograditi sanitarni čvor, unutar gabarita građevine.

10.4. Prijelazne odredbe

Detaljno određivanje položaja trasa prometnica, komunalne i energetske infrastrukture unutar koridora što su određeni u Urbanističkom planu uređenja, odredit će se idejnim rješenjima u sklopu postupka izdavanja lokacijske dozvole, ovisno o lokalnim uvjetima.

Na području za koje je propisana obaveza izrade Detaljnog plana uređenja dopuštena je prenamjena i funkcionalna preinaka postojećih građevina u postojećem gabaritu (tlocrtno i visinski), te gradnja komunalne infrastrukture, u što je uključena i izgradnja javnog parkirališta.

Na području za koje je propisana obaveza provedbe urbanističko - arhitektonskog natječaja, a građevine su u skladu s namjenom utvrđenom Urbanističkim planom uređenja može se odobriti prenamjena i funkcionalna preinaka postojećih građevina u postojećem gabaritu (tlocrtno i visinski), te gradnja komunalne infrastrukture.

B. GRAFIČKI DIO